

ESCOLA DE POSTGRAU
i DOCTORAT
Universitat Rovira i Virgili

AUTOINFORME PER A L'ACREDITACIÓ

PROGRAMA DE DOCTORAT EN ANTROPOLOGIA I COMUNICACIÓ PER LA URV

Contingut

0. Dades identificadores	3
PREÀMBUL	4
1. Presentació del programa	7
2. Procés d'elaboració de l'autoinforme	10
3. Valoració de l'assoliment dels estàndards	13
Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu	13
Estàndard 2: Pertinència de la informació pública	33
Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat	33
Estàndard 4: Adequació del professorat	37
Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	53
Estàndard 6: Qualitat dels resultats	60
4. Valoració final, propostes de millora i bones pràctiques.....	75
5. Annexos.....	87
Annex 1. Indicadors per avaluar l'estàndard 1 "Qualitat del programa formatiu"	
Annex 4. Indicadors per avaluar l'estàndard 4 "Adequació del professorat"	
Annex 5. Indicadors per avaluar l'estàndard 5 "Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge"	
Annex 6. Indicadors per avaluar l'estàndard 6 "Qualitat dels resultats"	
6. Evidències.....	238

0. DADES IDENTIFICADORES

Universitat	Universitat Rovira i Virgili
Nom del programa de doctorat	Programa de Doctorat d'Antropologia i Comunicació
Codi RUCT i Data de verificació	RUCT: 5600189 Verificació: AQU Catalunya, informe favorable 15/5/2013. Resolució del Consejo de Universidades de 23/07/2013 Modificació: AQU Catalunya. Informe favorable 2/07/2019
Coordinador/a acadèmic / Director de l'Escola de Postgrau i Doctorat	Dr. Enric Castelló Cogollos / Dr. Josep Ribalta Vives
Dades de contacte	Escola de Postgrau i Doctorat Campus Sescelades – Edifici N5, planta baixa C/ Marcel·lí Domingo 2-4-6, 43007 Tarragona (Spain) Tel. 977 55 9722 – Fax. 977 55 8847
Responsables de l'elaboració de l'autoinforme:	Coordinador de la titulació, Director de l'Escola, PAS de l'Escola Comissió Acadèmica del Programa de Doctorat Comitè d'Avaluació Interna
Òrgan responsable d'aprovació :	Comitè de Direcció de l'Escola de Postgrau i Doctorat
Data d'aprovació:	30 de juny de 2021

Data i òrgan d'aprovació:

Aprobat pel Comitè de Direcció de l'Escola de Postgrau i Doctorat en data 30 de juny de 2021.

Signatura del director de l'Escola de Postgrau i Doctorat:

PREÀMBUL

L'ESCOLA DE POSTGRAU I DOCTORAT DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

L'Escola de Postgrau i Doctorat (EPD en endavant) de la Universitat Rovira i Virgili (URV), que es va crear el curs 2004-05, es va adaptar a la nova legislació (RD99/2011) el 26 d'abril de 2012 (aprobat per Consell de Govern de 7 de març de 2013). Es va propiciar, doncs, un canvi que permet fer un pas endavant en la formació doctoral i integrar noves competències a l'Escola de Postgrau i Doctorat (EPD). El juliol de 2013, el Consell de Govern de la URV va aprovar el reglament vigent en l'actualitat.

El 18 de setembre de 2013 es va constituir el primer Comitè de Direcció de l'Escola (CDE en endavant) i es van ratificar formalment les Comissions Acadèmiques dels programes de doctorat existents en aquell moment, constituïdes el juliol de 2013.

L'EPD és l'estructura que, en col·laboració amb els agents de l'activitat d'R+D+I de la Universitat (grups de recerca, departaments, instituts universitaris de recerca i altres centres de recerca propis o participats per la URV) i centres de recerca externs (Instituts catalans de recerca, hospitals, CSIC, ...), té per objecte fonamental organitzar el doctorat a la URV.

Així l'EPD es configura com una estructura dedicada als estudis de doctorat i té com objectius principals potenciar la qualitat dels programes i estudis de doctorat, facilitar la planificació, organització i execució dels estudis de doctorat, donar resposta a les necessitats de les persones que intervenen en els estudis de doctorat, organitzar i gestionar les tasques administratives relatives al doctorat, així com col·laborar en l'atracció d'estudiants i en la seva inserció laboral.

La Universitat ha de vetllar per la qualitat i l'especialització dels estudis de doctorat mitjançant l'EPD, tot fomentant la cooperació interuniversitària i la internacionalització, i n'ha d'avaluar periòdicament els resultats.

L'Escola de Postgrau i Doctorat executa polítiques que emanen del *II pla estratègic de recerca i innovació* de la Universitat, i col·labora en totes les iniciatives que la URV duu a terme amb els agents d'R+D+I del Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud i amb altres organismes, institucions i entitats, públiques o privades, nacionals, estatals o internacionals amb què la URV subscriu convenis.

Com a principal missió, l'EPD té la de constituir un model organitzatiu tant acadèmic com administratiu al voltant dels estudis de doctorat que garanteixi la qualitat de l'oferta acadèmica, així com una formació de qualitat de nivell internacional adreçada als investigadors en formació (o estudiants de doctorat), tant en l'àmbit de formació com en el de la formació per a la recerca. A més a més, l'EPD també té com a missió garantir l'eficiència en la gestió, l'aplicació de polítiques d'impuls, foment i difusió de la recerca a la societat, i també l'impuls de l'excel·lència de la recerca, la col·laboració interuniversitària i amb centres de recerca externs a nivell nacional i internacional amb l'objectiu de consolidar la URV com una universitat de referència en la formació d'investigadors.

En aquest sentit l'EPD de la URV va participar molt activament en la gestació de l'Agrupació Catalana d'Escoles de Doctorat (ACED) que es va reunir per primer cop el 4 de desembre de 2013 a la nostra universitat i s'ha continuat reunint regularment per tal de posar en comú experiències d'èxit i propostes de millora en aquest àmbit. També participa en la Conferència de Directors d'Escoles de Doctorat (CDEC) i ha assistit a gran nombre de les conferències anuals que es duen

a terme. I recentment s'ha incorporat al grup d'escoles de doctorat de la University Alliance AURORA.

Així mateix, l'EPD participa activament al Comitè d'Escoles de Doctorat de l'Associació Europea d'Universitats (EUA), on al juny del 2016, la URV va organitzar i acollir una de les reunions anuals amb el tema " Doctoral Education: A dilemma of quality and quantity?

El curs 2013-14, la URV va implantar 23 programes de doctorats verificats per ANECA al juliol del 2013. Actualment, el curs 2020-21, els programes vigents són els següents, agrupats per branques de coneixement:

ARTS I HUMANITATS

- Antropologia i Comunicació
- Ciutat, Territori i Planificació Sostenible (interuniversitari coordina URV)
- Arqueologia Clàssica (interuniversitari coordina URV)
- Erasmus Mundus de Quaternari i Prehistòria (En extinció des de el curs 19-20)
- Quaternari i Prehistòria (implantat el curs 2020-21)
- Ciència cognitiva i llenguatge (interuniversitari)
- Estudis Humanístics

CIÈNCIES

- Ciència i Tecnologia Química
- Enologia i Biotecnologia

CIÈNCIES SOCIALS I JURÍDIQUES

- Dret
- Tecnologia Educativa
- Economia i Empresa
- Estudis de Gènere: Cultures, Societats i Polítiques (interuniversitari)
- Treball Social (interuniversitari)
- Turisme i Oci

CIÈNCIES DE LA SALUT

- Biomedicina
- Nutrició i Metabolisme
- Infermeria i Salut (interuniversitari)
- Neurociències (interuniversitari)
- Nutrigenòmica i Nutrició Personalitzada (interuniversitari)
- Salut, Psicologia i Psiquiatria (interuniversitari coordina URV)

ENGINYERIES

- Enginyeria Informàtica i Matemàtiques de la Seguretat
- Nanociència, Materials i Enginyeria Química
- Enginyeria Termodinàmica de Fluids (interuniversitari)
- Tecnologies per a Nanosistemes, Bioenginyeria i Energia
- Mecànica de Fluids (interuniversitari)

Dels 25 programes de doctorat ofertats actualment, el curs 2020-21 es van sotmetre a acreditació 5 programes de doctorat propis de l'àmbit de les enginyeries i de les ciències els

quals han obtingut una acreditació en progrés cap a l'excel·lència, així mateix dels programes de doctorat interuniversitaris coordinats per altres universitat sotmesos a acreditació també han aconseguit una acreditació favorable. Recentment durant el curs 2021-22 s'ha sotmès a acreditació els aspectes transversals de l'EPD.

L'oferta actual de programes de doctorat permet a l'EPD tenir uns 300 estudiants de nou ingrés, al voltant de 1.200 estudiants matriculats i més de 150 tesis defensades cada curs acadèmic.

Taula 1.1.: Evolució del nombre d'estudiants, tesis defensades i directors.

Curs acadèmic	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15	2013-14
Oferta de places	395	408	477	432	388	362	354
Estudiants Matriculats (nou accés)	289	302	337	322	325	279	254
Estudiants Matriculats	1277	1215	1155	994	776	502	254
Tesis defensades a TC	147	137	141	84	28	8	1
Tesis defensades a TP	11	16	13	8	1	1	0
Directors totals	982	946	919	866	776	689	547
Directors tesis defensades	179	213	208	142	48	13	2

Font: URV en xifres dades a 10 desembre de 2020.

Aquests resultats posen de manifest que l'EPD ha estat capaç d'executar polítiques d'atracció i formació de nous investigadors, que s'han dut a terme de manera coordinada amb polítiques d'excel·lència en l'activitat investigadora i polítiques d'internacionalització.

D'altra banda, l'EPD impulsa la formació dels doctorands; així el curs 2016-17, va començar a oferir els cursos de formació transversal, emmarcats en el [Programa de Formació transversals \(PFT\)](#) de Doctorat de la URV (veure estàndard 1.2 de l'autoinforme).

1. PRESENTACIÓ DEL PROGRAMA

El Programa de Doctorat en Antropologia i Comunicació (a partir d'ara DAC) verificat pel Consejo de Universidades el 23 de juliol del 2013, es va implantar el curs 2013-14. Aquest programa és fruit de la fusió del Doctorat en Antropologia, que procedia d'un POP aprovat al RD 56/2005, i del Doctorat en Comunicació, segons el RD 1393/2007, que històricament s'oferien a la Universitat Rovira i Virgili.

El DAC va heretar dos actius molt potents dels programes anteriors. Pel que fa al vessant de l'Antropologia, va incorporar l'expertesa d'uns dels programes en el camp més forts i exitosos en el context espanyol. La tradició de l'àmbit a la URV va fer possible aglutinar els èxits aconseguits en l'àmbit de l'Antropologia Mèdica, ja que a data d'aprovació de la Memòria del programa, el 85% de les tesis defensades a Espanya sobre aquesta especialització ho havien estat a la URV i el programa era un referent europeu i llatinoamericà (mentió de qualitat del MECD desde 2001) (Evidència P2.5). També va incorporar els avenços en l'àmbit de l'Antropologia Urbana i l'Antropologia Social (mentió de qualitat del MECD desde 2001) amb l'impuls de la recerca i els projectes desenvolupats al si del Grup d'Investigació de Qualitat, consolidat i finançat per la Generalitat de Catalunya (2009 SGR 1540) "Grup d'Antropologia Social" (GAS). Per altra banda, en el camp de la Comunicació el DAC va incorporar un programa de doctorat jove que destacava per la seva transversalitat en un àmbit disciplinar massa atomitzat a l'Estat espanyol (en camps com el periodisme, la publicitat o la comunicació audiovisual). El Grup Consolidat de Recerca en Comunicació Asterisc (IUE 3485/2008) ofereix una aproximació transversal a la comunicació organitzacional amb una perspectiva de recerca qualitativa que casava perfectament amb l'aliatge antropològic. Per tant les línies de recerca que contempla el DAC són coherents amb la trajectòria d'amdues disciplines a la URV i disposen del suport dels grups d'investigació mencionats. El DAC s'estructura en tres línies d'investigació: Antropologia mèdica i salut global; Comunicació i risc; i Identitats contemporànies, espais urbans i representació.

Després de vuit cursos de funcionament (2013-14, 2014-15, 2015-16, 2016-17, 2017-18, 2018-19; 2019-20 i 2020-21) aquest autoinforme pretén explicar de forma efectiva i clara el que ha estat i és una experiència exitosa amb evidències que demostren uns **estàndards de qualitat que, considerem, se situen en el progrés cap a l'excel·lència**.

En termes de transdisciplinarietat i d'innovació acadèmica, el resultat és un programa de doctorat dinàmic i atractiu. Aquest èxit d'eficàcia i atracció el proven les **23 tesis doctorals defensades** durant el període avaluat (Evidència 6.1). A més, en el moment d'elaborar aquesta memòria (curs 2020-21), el programa compta amb **89 estudiants matriculats** (taula 1.5, annex 1). En aquest període de vuit cursos, les quantitats mitjanes anuals de sol·licituds de preinscripció (39 per curs), de preinscripcions completes (32 per curs), d'estudiants admesos (23,5 per curs) i matriculats de nou accés (19,4 per curs) (taula 1.1 i 1.2, annex 1), demostren que el DAC funciona amb dinamisme. Tenint en compte les casuístiques que sempre es donen en qualsevol programa de doctorat voluminós, podem dir que el programa funciona amb un alt rendiment ja que són **20 el nombre de places màxim permés per any** (tot i que com es veurà en dos anys acadèmics es va haver d'ampliar aquest topall per donar sortida a l'alta demanda). El fluxe d'entrada i d'èxit (tesis presentades) funciona, en aquest sentit, amb eficàcia.

El programa ha mostrat una robustesa pel que fa a tots els estàndards i criteris d'avaluació d'aquest autoinforme: qualitat del programa formatiu, adequació del professorat, eficàcia del sistema de suport a l'aprenentatge i qualitat dels resultats. Al llarg d'aquest 8 cursos el DAC ha millorat notablement aspectes de funcionament intern, adaptant l'estructura investigadora dels dos departaments involucrats, el Departament d'Antropologia, Filosofia i Treball Social (DAFITS) i el Departament d'Estudis de Comunicació (DEC), així com arrançant aspectes assenyalats en el Pla de Millora (PM) presentat en el primer informe de seguiment dels programes de doctorat (Evidència P2.7). Com es veurà a continuació a través de les evidències, **les millores diagnosticades en el darrer ISPD han estat abordades de forma molt satisfactòria**. Les iniciatives portades a terme des de la Comissió Acadèmica (CA) han vingut a reforçar aspectes que han incidit molt positivament en el reforç del sentiment de pertinença i vinculació al programa, la millora de la informació administrativa, el manteniment de la internacionalització del programa i del professorat i la resposta a la demanda (2015-16-PM-1).

Avui, el DAC ofereix una formació d'alta qualitat i amb una especificitat que té un ressò internacional evident. Aquesta bona acollida a nivell global s'evidencia en el fet que del total d'estudiants matriculats més de la meitat són doctorands internacionals, provinents d'Amèrica (39,3%), altres països europeus (8%), Àfrica (1,1%) i Àsia (2,2%) (Taula 1.5 de l'annex 5). El curs 2020-2021, dels 89 estudiants matriculats 50,6% són internacionals. A tall de referència, el global d'estudiants internacionals matriculats en 2018-19 als programes de doctorat de tota la URV va ser de 42,3%,¹ mentre que pel que fa a dades globals de Catalunya es comptabilitza que un 32,1% de la població doctorada internacional.² Per tant, el DAC millora el percentatge d'estudiants internacionals general de la universitat i del sistema català. Aquest èxit internacional sempre implica una exigència en àmbits com acollida, administració, processos, etc., que s'ha assolit per l'organització, les infraestructures i els serveis a l'estudiant que disposa la URV com es pot també constatar en l'exposició sobre l'estàndard 5.

Pel que fa al professorat el programa, encara ha millorat el que ja era una excel·lent plantilla l'any 2016, quan es va elaborar el primer ISPD (Evidència P2.6). El DAC s'estructura en dues categories professorals, una de professorat propi del programa i una altra de professorat col·laborador. En el moment de fer aquest informe el programa comptava amb 44 directors/es: 27 professors/es del programa i 17 col·laboradors/es. D'aquest 27 professors/es propis del programa de doctorat, 21 disposen de sexenni viu actualment, 1 professor és ICREA i es considera és un merit equivalent a tenir sexenni viu i 3 professors són èmerits que no poden demanar sexenni però es considera que tenen una trajectòria investigadora equivalent a la vigència del sexenni. Per tant, el percentatge de professors amb sexenni viu o assimilats, segons les consideracions anteriors, és del 92,6%. Només 2 professors dels 27 no tenen sexenni viu, entre ells un cas excepcional que l'ha tingut viu fins al 2020 però no ha demanat renovació ja que es jubila aquest estiu. Aquests 27 professors/es propis computen 70 sexennis de recerca (2,6 sexennis per professor). Aquestes dades ofereixen una excel·lent evidència de la vigència i força investigadora de l'equip professoral.

Per altra banda, el DAC disposa d'un grup de 17 membres del professorat col·laborador, tots doctors, que actuen com a co-directors de tesi i que per norma general no disposen de sexennis. Són experts, professionals, internacionals o doctors joves. El DAC ha mantingut així l'exigència de comptar amb un sexenni com a mínim per poder dirigir una tesi en solitari. Aquesta

---

¹ URV (2020), La URV en xifres. DC1 Estudiants de doctorat segons nacionalitat (curs 2018-19).

² AQU (2017) La inserció laboral dels doctors i doctores de les universitats catalanes. Informe disponible a http://www.aqu.cat/doc/doc_89088268_1.pdf, darrer accés 10 de gener 2020.

estructura ha permès mantenir un alt nivell de qualitat en les direccions sense renunciar a la participació d'experts que poden actuar com a co-directors, així com d'un sistema per introduir els doctors a la direcció de tesis, en co-direcció amb un altre professor membre del programa i amb experiència.

La producció científica del col·lectiu de professorat és excel·lent. El conjunt de professorat aporta 213 publicacions en 144 revistes (Evidència 4.6), d'aquestes 111 indexades en WOS i Carhus i 146 en SCOPUS. De les 213 publicacions s'ha fet un anàlisi en profunditat dels 80 articles en revistes indexades en el Journal Citation Reports (JCR) entre 2013 i 2020, el que és una fita important en els àmbits de coneixement als quals s'adscriu el programa (Evidència 4.6).

L'activitat dels grups de recerca es veu reflectida en els 37 projectes d'investigació aportats, entre els quals es troben diversos d'àmbit europeu i estatal (Evidència E4.7). En conjunt, les evidències demostren que al llarg d'aquests anys el col·lectiu de professorat és dinàmic i molt productiu a nivell de recerca, oferint resultats de qualitat excel·lents.

El programa compta amb una Comissió Acadèmica (CA) formada per 4 membres (Evidència P1.1) que es reuneixen regularment. Durant el curs 2020-21 el ritme de reunions ha estat d'aproximadament una vegada al mes i on-line. Tot i això, moltes qüestions també es resolen de forma virtual i per mitjà d'emails. Tal i com explicita la memòria de verificació del programa (Evidència P2.5), 2 dels membres provenen de l'àmbit de l'Antropologia i 2 de la Comunicació. Seguint la normativa vigent, el coordinador/a de la CA detenta si més no 2 sexenys de recerca i ha dirigit si més no 2 tesis doctorals. La coordinació és rotatòria i cada 2 anys passa a un membre dels departaments implicats. La comissió compta amb el suport administratiu de les secretaries d'ambdós departaments, de la secretaria acadèmica de campus, així com del personal d'administració i serveis de suport a la recerca. Amb aquesta estructura i organització, i tal i com posen en evidència les dades de valoració d'estudiants i professors, la CA funciona d'una forma molt eficient donant suport en l'elaboració i defensa de tesis, organitzant activitats com seminaris i trobades que permeten els estudiants elaborar el seu Document d'Activitats del Doctorat (DAD) que cal tenir en compte per a l'avaluació anual. A les reunions també es comenten i debateixen les decisions del CDE i tots els temes rellevants per al programa.

Les activitats fonamentals de la CA són les següents: (a) decisió sobre les admissions d'estudiants en el programa; b) avaluació del seguiment anual dels estudiants; c) coordinació de l'assignació de directors/es; d) revisió dels continguts de les línies de recerca i coordinació per evitar encavalcaments; e) proposta de les millors tesis del programa pels premis extraordinaris anuals de Tesis Doctorals; f) preparació dels informes interns de les tesis doctorals (en base als informes externs i g) manteniment i actualització dels continguts de la web del programa. La CA també s'encarrega d'organitzar anualment activitats formatives, entre les més destacades la Setmana del Doctorat en Antropologia i Comunicació (Setmana del DAC). Així mateix el coordinador/a actua com a representat del programa al CDE que es reuneix mensualment, en aquest òrgan participen tots els coordinadors/es de programes de doctorat i és on es debaten i es prenen les decisions per garantir el correcte funcionament i bona organització dels programes de doctorat.

En conjunt, els resultats del Doctorat en Antropologia i Comunicació de la URV permeten defensar de forma robusta la **Menció d'Excel·lència** d'un programa formatiu que presenta quantitat de fortaleces que tot seguit, i amb el suport d'evidències, es descriuen amb més detall.

2. PROCÉS D'ELABORACIÓ DE L'AUTOINFORME

El procés d'elaboració de l'autoinforme està descrit en el procés PR-EPD-006 *Acreditació de titulacions* (Evidència P2.1) del Sistema Intern de Garantia de la Qualitat (des d'ara SIGQ). La redacció inicial a partir d'un model d'autoinforme amb comentaris i ajudes (Evidència P2.2) va a càrrec del coordinador o coordinadora de la titulació, que actua de forma coordinada amb la resta de membres de la CA, consulta també a directors/es de tesi i estudiants del programa i compta, amb el suport del personal tècnic de l'Escola de Postgrau i Doctorat (EPD).

L'EPD, conjuntament amb el gabinet de la Rectora (GR) i el Gabinet de Programació i Qualitat (GPQ), han proporcionat a cada coordinador/a del programa el model d'autoinforme d'acreditació (Evidència P2.2), els indicadors a través de la intranet URV en xifres, la guia d'aquests indicadors (Evidència P2.3), les dades addicionals per completar i contextualitzar la informació inclosa en el present informe i una presentació de l'autoinforme feta a coordinadors (Evidència P2.4) al CDE.

Durant el procés d'elaboració s'ha tingut en compte també la memòria de verificació del programa del 2013 (Evidència P2.5), informe resum de les valoracions de seguiment d'AQU elaborat per l'EPD per tal que tots els coordinadors/es tinguessin informació de totes les valoracions (Evidència P2.14), l'informe de seguiment del programa de doctorat (ISPD) (Evidència P2.7), la modificació de la memòria de verificació del 2018 (Evidència P2.8), els resultats de les enquestes de satisfacció de d'estudiants de doctorat, de directors/es i de titulats, els indicadors i dades addicionals, i les revisions fetes per l'EPD i el GPQ.

En el present informe es consideren els set cursos transcorreguts des de la implantació del programa, immediata a la seva verificació, el 2013-2014, fins el darrer curs acadèmic complert, el 2019-20, i addicionalment s'han inclòs quan era possible les dades provisionals del curs 2020-2021, fins al tancament d'aquest autoinforme. Aquestes dades són provisionals ja que la matrícula finalitza el 15 de juny de 2021 i les defenses es computen fins el 30 de setembre de 2021. En el cas del programa del DAC es va elaborar ja un informe per preparar l'avaluació i la visita durant l'any 2020 però la situació de pandèmia del covid-19 va postposar el procés d'avaluació i la CA va haver de reemprendre l'informe de nou l'any 2021, després d'adaptar el model d'autoinforme.

L'EPD es va reunir amb el GPQ el 29 de gener de 2020. En la reunió es va revisar i ajustar el calendari d'elaboració i aprovació dels autoinformes (Evidència P2.11) i el Gabinet va traslladar els aspectes més rellevants a considerar durant tot el procés d'acreditació, com la constitució de la Comissió d'Avaluació Interna (CAI) i el període d'exposició pública de l'autoinforme a la web de l'EPD.

En les reunions mensuals del CDE es va informar de les novetats del procés. Tot i així donat el volum de feina i la importància del procés d'acreditació, com s'ha comentat anteriorment, el 5 de març de 2021 es va fer un CDE extraordinari amb els coordinadors/es implicats en les acreditacions del 2021 a la URV (Evidència P2.4) on es va presentar els resultats de les acreditacions del 2020, el model d'autoinforme, les directrius per elaborar-lo, recomanacions de les acreditacions vers a l'excel·lència dels 5 programes acreditats el 2020 així com les evidències i els annexos que formen part d'aquest i el calendari del procés d'elaboració. Posteriorment durant el maig i juny de 2021 es van fer reunions de treball individuals entre l'EPD i els coordinadors/es per treballar més intensament els indicadors i l'autoinforme.

El 5 de maig de 2021 es va constituir la Comissió d'Avaluació Interna (CAI) (Evidència P2.12) amb la composició que indica la Taula 2.1.

Taula 2.1. Composició de la comissió d'avaluació interna (CAI)

NOM	CÀRREC
Dr. Josep Ribalta (<i>president</i>)	Director de l'Escola de Postgrau i Doctorat
Dra. Maria Àngel Lanuza	Secretària de l'Escola de Postgrau i Doctorat
Dra. Maria Bargalló	Coordinadora del Programa de Doctorat en Estudis Humanístics
Dr. Joaquin Ruiz de Arbulo	Coordinadora del Programa de Doctorat en Arqueologia Clàssica (Interuniversitari)
Dr. Enric Castelló	Coordinadora del Programa de Doctorat en Antropologia i Comunicació
Dr. Benjamí Martorell	Coordinador Escola de Postgrau i Doctorat, PAS
Sra. María de los Ángeles Ramírez (<i>secretària</i>)	Tècnica de suport de qualitat de l'Escola de Postgrau i Doctorat, PAS
Sra. Anna Fonoll	Representant dels estudiants de doctorat i doctorand del programa de Doctorat en Antropologia i Comunicació
Sra. Xènia Granero	Representant dels estudiants de doctorat i doctorand del programa de Doctorat en Estudis humanístics
Dra. Patricia Terrado Ortuño	Representant a la CAI dels titulats doctorats i antic doctorand del Programa de doctorat

Font: Elaboració pròpia a juny de 2021.

La Comissió Acadèmica del DAC va debatre i aprovar una versió preliminar de l'autoinforme el 28 de maig de 2021. D'aquesta reunió va sorgir per exemple la qüestió de sostenibilitat de la plantilla, que ha resultat en una proposta de millora (2021-22-PMDAC-4.1). La CAI va revisar els autoinformes i el 22 de juny de 2021 va aprovar els autoinformes d'acreditació i el pla de millora (Evidència P2.12). A partir d'aquest moment s'inicia el procés de revisió dels autoinformes per l'EPD i pel GPQ i finalment l'exposició pública.

Els mecanismes articulats per donar a conèixer el contingut de l'autoinforme als diferents col·lectius que formen part del centre, han estat:

- Període d'exposició pública a l'apartat de Garantia de Qualitat de la web
- Notícia destacada a la plana web
- Correu electrònic als membres de l'EPD (PDI, PAS, estudiants).
- Correu electrònic a professionals i empreses col·laboradores

Finalment un cop incorporades les recomanacions i revisions els autoinformes s'aproven per la CA de cada programa (Evidència P1.2.d) i el 30 de juny de 2021 s'aprova pel CDE de l'EPD (Evidència P1.3.d).

Per a garantir el correcte desenvolupament del procés d'acreditació, l'EPD planifica conjuntament amb AQU Catalunya i el programa de doctorat la visita del Comitè d'Avaluació

Externa (CAE) i coordina el lliurament de tota la documentació necessària que consta, especialment, d'aquest autoinforme i de les evidències detallades a la guia per a l'acreditació dels programes de doctorat. Les evidències són aportades a través d'un espai Moodle específic de cada programa de doctorat, al qual el CAE pot accedir a través del següent enllaç: <https://campusvirtual.urv.cat/course/view.php?id=79143>

3. VALORACIÓ DE L'ASSOLIMENT DELS ESTÀNDARDS

A continuació s'argumenta, de forma fonamentada en evidències i indicadors, el grau d'assoliment dels estàndards d'acreditació. Per a cada estàndard es fa una valoració fent referència directa a les dades més significatives que posen de manifest el compliment dels estàndards. El detall complet d'evidències es troba en l'apartat 6 del present informe i a l'annex, apartat 5 de l'informe, es troben els indicadors principals que es consideren per avaluar cada estàndard.

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

El disseny del programa (línies de recerca, perfil de competències i activitats formatives) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit al *Marco Español de Cualificaciones para la Educación Superior* (MECES). El programa del DAC compta amb un informe favorable de la sol·licitud de verificació del títol oficial en tots els aspectes i la corresponent verificació favorable per resolució del Consejo de Universidades. El 2019 es va lliurar a AQU Catalunya una modificació de la titulació que afectava bàsicament a les línies d'investigació del programa (Evidència P2.8) que també va rebre l'informe favorable.

Codi RUCT: 55600189

Data de Verificació- Resolució del Consejo de Universidades: 23/07/2013

Curs d'implantació del doctorat: 2013-2014

Data sol·licitud modificació: 09/12/2019

Informe favorable d'AQU Catalunya: 02/07/2019

Curs d'implantació de les modificacions: 2018-2019

Justificació de les modificacions realitzades a la titulació

L'EPD juntament amb els coordinadors/es van realitzar les modificacions dels programes de doctorat d'acord amb lo definit SIGQ els procediments PR-EPD-003 *Seguiment i millora de titulacions* i PR-EPD-004 *Modificació de titulacions* (Evidència E1.10 i E1.11) que descriuen, en primer lloc, la sistemàtica per realitzar el seguiment periòdic de les titulacions i, en segon lloc, el procediment per informar i implantar la modificació de la titulació.

Arran d'aquests procediments i d'acord amb la finalitat de l'Informe de seguiment que es va realitzar l'any 2016 (Evidència P2.7), es van detectar els punts forts i febles i es van proposar accions de millora que garanteixin la qualitat del programa avaluat i establert els mecanismes d'implementació i que no suposaven modificacions substancials del programa. Aquestes accions s'han portat a terme de forma satisfactòria (veure apartat 4 d'aquest autoinforme). A continuació s'adjunta un resum de les accions desenvolupades per a resoldre els diagnòstics que va apuntar el pla de millora de l'Informe de seguiment.

Taula 3.1.1. Accions realitzades per respondre al pla de millora de l'Informe de seguiment i assoliment d'objectius

Diagnòstic	Objectius a assolir	Acció proposada	Accions realitzades	Assoliment
1. Cal fomentar el sentiment de vinculació a la comunitat del programa	Congregar al màxim d'assistents com també per donar visibilitat externa i interna	Seminaris de seguiment i jornades de formació PM-2015-16_1.01	Setmana del Doctorat d'Antropologia i Comunicació (2016-17/2017-18, 2018-19, 2019-20; 2020-21). Reforçament de la reunió d'acollida de nous doctorands a la setmana del DAC. Implementació d'una conferència inaugural de curs a partir de 2020-21. Posada en marxa d'uns ajuts del DAC per a la participació en congressos, estades internacionals i presentació de tesis doctorals.	100%
2. Poca claredat dels procediments administratius vinculats a l'accés i admissió	Donar als estudiants el suport necessari per a facilitar els processos administratius	Seguiment individualitzat dels potencials estudiants en el moment de formalitzar accés i matrícula PM-2015-16_1.02	Organització de dos trobades anuals amb els estudiants de recent ingrés, cada any coincidint amb l'inici del curs (desembre-gener) i la Setmana del DAC (març-abril) on s'expliquen els procediments claus. Intensificació de la Comunicació i correus a través del Campus Virtual (+90 missatges curs 2020-21) als estudiants amb indicacions, recordatoris i informacions diverses. Comunicació on-line a principi de curs sobre l'espai de Tràmits administratius i els elements més crítics amb els estudiants. Posada en marxa de la URL www.dac.cat on fàcilment es pot accedir als elements centrals del doctorat	100%
3. Mantenir la participació del professorat internacional de reconegut prestigi	Donar resposta a necessitats de co-direcció en temàtiques específiques	Establir i mantenir contactes amb experts internacionals de	Manteniment de la política de co-direcció amb la participació de professors col·laboradors. També s'han fet cotuteles.	100%

		reconegut prestigi PM-2015-16_4.01	Incorporació de nous professors internacionals com a co-directors/es. Participació de professors internacionals en la Setmana del DAC on han participat professors de les universitats Sheffield (UK), UNAM (Mèxic), Buenos Aires (Argentina), McGill (Canadà), Cardiff (UK) i Stocklhom (Suècia) entre d'altres.	
4. Si es confirma la tendència a l'alça del nombre de matrícules	Donar resposta a la demanda	Ampliar places del programa i definir un programa d'ajuts addicional PM-2015-16_1.04	Els curs 2017-18, en què es va detectar una alta demanda, es va ampliar la matrícula a 26 (Taula 1.2 Annex 1). El curs 2019-20 també es van ampliar les places a 25.	100%
5. Mantenir el nivell d'internacionalització	Mantenir l'estàndard d'internacionalització	Reforçar les col·laboracions amb altres universitats a nivell internacional PM-2015-16-1.05	Contactes i col·laboracions a través dels projectes d'investigació i la setmana del DAC Foment de les tesis amb menció internacional (44%) i de les estades de recerca (20) amb manteniment d'ajuts per estades internacionals. Manteniment de cotuteles amb universitats internacionals.	100%

En conjunt, com es pot observar a la taula 3.1.1., s'ha pogut donar **resposta 100% satisfactòria a les necessitats** que el darrer Informe de seguiment va diagnosticar. En algun cas, com és en el de l'organització de la Setmana del DAC, el resultat ha tingut una resposta excel·lent per part dels estudiants que van poder presentar els seus projectes de recerca. En conjunt es comptabilitzen unes 144 presentacions per part dels estudiants que han assistit a les jornades organitzades anualment. Els estudiants no només assisteixen a les Jornades de Formació (conferències i seminari de metodologia), sinó que a més presenten, comparteixen i debaten sobre els seus projectes de recerca amb la presència d'un coordinador sènior que condueix els debats. Presentacions: curs 16-17, 22; curs 2017-18, 18; curs 2018-19, 36; curs 19-20, 35; curs 20-21, 33 (les edicions 19-20 i 20-21 es van celebrar on-line donada la crisi sanitària del covid-19).

Una eina que ha fomentat aquest sentiment de pertinença i vinculació han estat els Ajuts del DAC per a conferències, per a estades i realització de les tesis (Evidència E1.18). El programa ha destinat una part del seu pressupost a finançar aquestes activitats amb l'objectiu de promoure l'acompliment del Document d'Activitats de Doctorat, així com de donar suport als estudiants en la darrera etapa de la seva formació amb les despeses derivades de la impressió i preparació dels manuscrits.

Pel que fa a la millora informativa dels procediments administratius (2015-16-PM-1.02), la coordinació de doctorat ha fomentat reunions anuals. La primera ha coincidit amb l'inici del curs del Doctorat a la URV i l'acte de benvinguda, a principis d'any, la segona es tracta d'una reunió abans de l'inici de la setmana del DAC, amb l'objectiu de donar claus de funcionament i crear comunitat (Evidència E1.19). En aquestes reunions s'han tractat temes pràctics que van des de com aconseguir el carnet a com instal·lar el programari per accedir a bases de dades. Són encontres on s'explica el funcionament general del DAC, així com del Sistema d'Avaluació de Doctorat (SAD), una plataforma on els estudiants han d'anar pujant les seves evidències. L'assistència a les reunions ha estat bastant elevada i s'han reforçat amb una intensificació dels correus informatius a tota la comunitat. El curs 20-21 la reunió es va realitzar el 5 de març de 2021 ja que sempre es realitzen després de la Benvinguda general que ofereix l'EPD, i aquell any va ser aquella data. Per altra banda s'ha intensificat molt la informació amb estudiants i professors a través de la plataforma del Campus Virtual. A mode de exemple, entre març de 2020 i març de 2021 es van emetre més de 90 missatges destinats a estudiants que inclouen aspectes relacionats amb l'avaluació, les tesis llegides, instruccions sobre temes d'ètica, ajuts diversos, jornades de formació, seminaris d'interès, etc (Evidència E1.16). A banda d'aquestes mesures, i a partir del curs 2019-20, el programa del DAC va registrar i posar en marxa una URL pròpia, que facilités l'accés a la informació fonamental del programa de cara a que els estudiants recordin fàcilment on poden trobar aspectes claus com l'accés i matrícula, l'enllaç a avaluació el professional per línies, la informació sobre el tipus de tesis doctorals, o l'enllaç a ajuts i beques. L'adreça és www.dac.cat (també funciona dac.cat), de forma que l'estudiant no ha de navegar per la cada vegada més extensa web de la URV; simplement posant dac.cat al navegador trobes el Doctorat en Antropologia i Comunicació de la URV.

Pel que fa a les altres millores, no tan urgents però no menys importants, el DAC ha reforçat tant la seva internacionalització (2015-16-PM-1.05) a partir de vincles que s'han establert amb diverses universitats i de l'organització d'activitats i seminaris, així com dels projectes de recerca antics. La matrícula es va ampliar puntualment fins a 26 places (2017-18) i a 25 places (2019-20) anys en què es va detectar una especial demanda, acomplint així també amb el Pla de Millora (2015-16PM--1.04).

El programa del DAC no ha tingut informe de valoració del seguiment d'AQU, però hem analitzat els comentaris fets a d'altres programes que consten recollits a l'Informe Informe resum valoracions AQU (Evidència P2.14) per tenir-los en compte en l'auto-informe actual. Fruit de les accions de seguiment i millora continua del programa es van lliurar a AQU Catalunya el 21 de març de 2019 les modificacions no substancials respecte la memòria del doctorat verificada, aprovades totes elles per la comissió acadèmica del programa de doctorat (Evidència P1.2) i pel Comitè de Direcció de l'EPD (Evidència P1.3), que fan que s'ajustin millor els requisits i el funcionament del programa de doctorat a la realitat actual, tant pel que fa als professors/es i directors/es que forment part de les línies d'investigació, les places, les activitats formatives, etc. En aquest sentit, cal remarcar la memòria de verificació modificada i el resum que es van lliurar a través de la SEDE per a la seva avaluació (Evidència P2.8).

La proposta de modificació del programa va ser avaluada i aprovada per AQU Catalunya el 9 de desembre de 2019 (Evidència P2.9) a la taula 3.2.1. s'indiquen breument les modificacions realitzades a la titulació a) amb **aprovació Favorable d'AQU** com a resum de la modificació que es va lliurar a AQU i que es detalla a la taula 1.1 de l'annex 1 .I a la taula 1.2 s'indiquen les modificacions que es sometent a avaluació en aquest procés d'acreditació

Taula 3.1.2 Modificacions realitzades a la titulació amb aprovació FAVORABLE d'AQU

Descripció modificació	Justificació	Origen de la proposta	Curs implantació	Aprovació per CDE	Aprovació per AQU
Modificació dels complements de formació (Evidència P2.8)	Per fer-les més ajustades a les necessitats	Seguiment	2019-20	29/01/2019 (Evidència P1.3)	a)Informe favorable (Evidència P2.9)
Modificació de les hores de les activitats formatives (Evidència P2.8)	Per a fer-les més realistes i ajustades a les necessitats formatives	Seguiment	2019-20	29/01/2019 (Evidència P1.3)	a)Informe favorable (Evidència P2.9)
Alta directors/es de tesis	Per donar resposta a la demanda de nou estudiantat i professorat	Seguiment	2018-19	29/01/2019 (Evidència P1.3)	a)Informe favorable (Evidència P2.9)

Posterior a la implantació de les modificacions sol·licitades a AQU, el curs 2019-20 i 2020-21 fruit del seguiment i l'anàlisi continua del programa s'han detectat noves millores que detallem a la taula 3.1.2. En conjunt, i en relació a la millora 3 (PM-2015-16_4.01) que requeria més presència internacional, en els darrers cursos s'han incorporat professors col·laboradors amb perfil internacional de la Universidade Federal de Santa Catarina, Brasil; la Francisc I. Rainer Anthropology Institute of the Romanian Academy, Romania; o la Universidade de Sao Paulo, Brasil). Aquest perfil de professorat col·laborador és molt valuós en el DAC i en el cas d'un d'ells, a partir del juliol de 2021 formarà part del programa com a professorat propi ja que s'integrarà a la URV amb un conctracte ICREA. En paral·lel, el programa ha donat de baixa el professorat propi i col·laborador que a maig de 2021 feia algun temps que no dirigia cap tesi doctoral en el programa propi del DAC (Evidència P2.13).

Taula 3.1.3 Notificació de noves modificacions realitzades a la titulació a partir del 2019.

Descripció modificació	Justificació	Origen de la proposta	Curs implantació	Aprovació per CDE
Alta o Baixa directors/es de tesis	Per donar resposta a la demanda de nou estudiantat i professorat	Seguiment	2019-20 i 20-21	Les dates d'inici vigència DIR correspon a la data d'aprovació del CDE (Evidència P2.13)
Ampliació puntual del número de places de nou ingrés a 25	Per donar resposta a l'augment en la demanda del títol	Seguiment	2019-20	30/03/2019 (Evidència P 2.17)

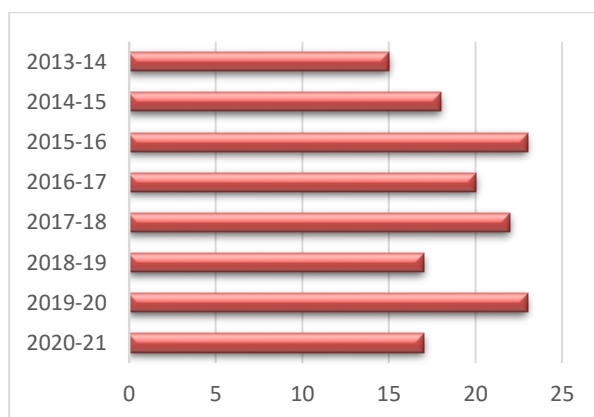
1.1. Mecanismes per garantir el perfil d'ingrés de doctorands/es

El programa disposa de mecanismes molt adients que garanteixen l'adequació del perfil dels estudiants i del seu nombre. L'oferta de places del programa de doctorat d'Antropologia i Comunicació ha estat per regla general de 20 places de nou ingrés des del curs de la seva implantació, el 2013-14, però es va ampliar fins a 25 el curs 2019-20 per donar resposta a la demanda i dimensió real del programa. Aquesta possibilitat d'ampliació havia ja estat recollida al pla de millora de l'Informe d'Autoavaluació (2015-16-PM--1.04). L'evolució de la demanda del doctorat d'acord amb les sol·licituds de preinscripció rebudes automàticament a través de l'aplicació web es mostra a la taula 1.1 de l'annex 1.

Del total de sol·licituds de preinscripcions rebudes (314) en els cursos amb dades tancades s'han arribat a preinscriure de facto un 81,5% (256) (veure taula 1.1 de l'annex 1). Aquest és un excel·lent índex de conversió entre preinscripcions sol·licitades i preinscripcions completes, més si es té en compte l'alt grau d'internacionalització del programa. El còmput total d'Admesos i Accés a matrícula és de 188 estudiants dels quals s'han arribat a matricular un 82% (155). Així, la mitjana anual de preinscripcions completades al llarg dels sis anys es de 32, mentre que la mitjana d'estudiants matriculats anual ha estat de 19,4. És per això que considerem que el límit de 20 matrícules per curs és adient. La incertesa de saber exactament quants dels admesos i amb accés a matrícula s'acaben matriculant obliga a admetre'n un escreix superior dels que finalment es podran matricular. Com es veurà a continuació i ha un bon manteniment de la relació entre estudiants admesos/matriculats. Les causes per les quals els estudiants admesos no completen les matrícules son molt variades però una part es deu a la disposició o no de beques per part dels candidats i una altra a condicions administratives específiques dels estudiants internacionals (traduccions de documents, validacions, visats, etc).

El total de candidats admesos/es al Doctorat d'Antropologia i Comunicació en el període acreditat són 188: 33 (2013-14), 24 (2014-15), 25 (2015-16), 22 (2016-17), 23 (2017-18), 18 (2018-19) i 24 (2019-20) i 17 (2020-21). D'aquest 63% són dones i 32% són homes. S'observa que finalment s'han matriculat 156 un promig de 19,4 cada curs (Figura 3.1.2): 15 (2013-14), 18 (2014-15), 23 (2015-16), 20 (2016-17), 22 (2017-18), 17 (2018-19), 23 (2019-20) i 17 (2020-21). D'aquests, 102 (66%) són dones i 54 homes (35%). La distribució per cursos és bastant homogènia i molt propera a l'equilibri. Les diferències en els percentatges entre preinscripció i admissió i matrícula són poc significatives. Podem veure per tant que l'evolució porta a una tendència d'entre el 90% i el 100% de matriculats que havien estat acceptats (des del curs 2015-16 a l'actual se situa en aquesta franja). Això és una evidència de que el mètode i procediments d'admissió són eficients: gairebé tothom que és admès acaba matriculant.

Figura 3.1.2 Evolució de les matriculacions de nou accés

Pel que fa al perfil de l'estudiant trobem més presència de dones. Aquest percentatge es reforça durant el procés de preinscripció i matriculació d'aquests anys donat que la mitjana de la presència de dones va augmentant lleugerament entre les sol·licituds de preinscripció (60%), les preinscripcions completes (61%), les estudiants admeses (63%) i les estudiants finalment matriculades (66%).

El percentatge de doctorands procedents de màsters URV ha disminuït fins situar-se entorn del 30% els darrers 3 cursos. Això indica que el programa atreu no només estudiants propis de la URV sinó cada vegada més estudiants d'altres universitats i internacionals. Aquesta línia d'actuació va en sintonia en la millora assenyalada el 2015 per Mantenir el nivell d'internacionalització (2015-16-PM--1.05). L'augment en proporció d'estudiants provinents d'altres universitats catalanes, espanyoles i internacionals posa de manifest que les accions d'atracció d'estudiants funciona, mentre que el programa no deixa de mantenir un interès entre l'estudiantat dels màsters propis. Així, una part important d'estudiants continua provenint dels Màsters de referència del programa: el Màster en Antropologia Mèdica i Salut Global, Màster en Antropologia Urbana, Migracions i Intervenció Social i Màster en Comunicació Estratègica.

Com s'observa a la Taula 3.1.4 el programa de doctorat s'ha anat afiançant en la presència de nombrosos estudiants provinents d'altres universitats. L'atracció del programa per a estudiants que han fet el màster en d'altres universitats és evident, ja que, tret d'alguna excepció, sempre tenen major percentatge i en algun dels cursos arriben a pics importants. La Taula 3.1.3 mostra de forma més detallada el tipus d'universitat de procedència, amb un pes també important de les altres universitats catalanes (que en el curs 2018-19 arriba al 47%) i de les internacionals.

Taula 3.1.4 Percentatge d'estudiants de nou accés segons la universitat de procedència.

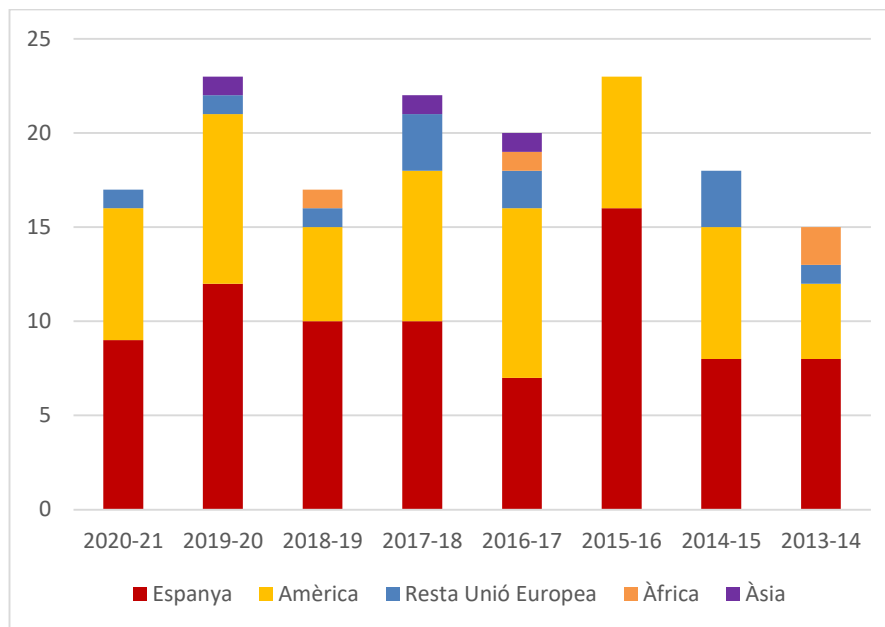
	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Percentatge estudiants de la URV	66,7%	38,9%	69,6%	35,0%	31,8%	11,8%	26,1%	58,8%
Percentatge estudiants d'altres universitats catalanes	13,3%	16,7%	13,0%	20,0%	22,7%	47,1%	21,7%	11,8%
Percentatge d'estudiants d'universitats de la resta d'Espanya	6,7%	0,0%	4,3%	10,0%	9,1%	11,8%	8,7%	11,8%
Percentatge d'estudiants d'universitats internacionals	13,3%	44,4%	13,0%	35,0%	36,4%	29,4%	43,5%	17,6%

Font: URV en Xifres, dades a maig de 2021.

La internacionalització

També ens trobem amb un perfil fortament internacional. Aquest percentatge d'estudiants internacional es manté entorn al 50% com es pot observar a la figura 3.1.3, que mostra l'evolució d'estudiants matriculats de nou accés segons la nacionalitat. S'observa com s'ha comentat anteriorment que la meitat dels estudiants tenen una procedència nacional, mentre que la resta són internacionals amb una rellevància destacable dels estudiants llatinoamericans. Un 39% de l'estudiantat procedeix d'Amèrica. Destaquen especialment els procedents de Brasil, Mèxic, Equador i Xile.

Figura 3.1.3 Evolució de les matriculacions de nou accés segons nacionalitat

Si observem l'evolució de la procedència dels estudiants (taula 3.1.5) observem que hi ha unes proporcions força homogènies al llarg dels anys. El 52% de totes les matrícules al llarg de la història del programa han estat realitzades per residents a l'Estat espanyol i el 48% ho han fet estudiants internacionals. Aquestes dades posen en evidència que l'afluència d'un perfil d'estudiants internacionals s'adiu també amb el seu assentament en el programa i en el fet que els ratis de permanència i èxit són bastant equivalents independentment de la procedència.

Taula 3.1.5. Evolució de la nacionalitat dels estudiants de nou ingrés al doctorat

Nacionalitats	Espanya	Amèrica	Resta UE	Àfrica	Àsia	Total	% espanyols	% internacionals
2020-21	9	7	1	0	0	17	53,0%	47,0%
2019-20	12	9	1	0	1	23	57,2%	39,1%
2018-19	10	5	1	1	0	17	58,8%	41,2%
2017-18	10	8	3	0	1	22	45,5%	54,5%
2016-17	7	9	2	1	1	20	35,0%	65,0%
2015-16	16	7	0	0	0	23	64,0%	36,0%
2014-15	8	7	3	0	0	18	44,5%	55,5%
2013-14	8	4	1	2	0	15	53,3%	46,7%

Font: Informe ACRD 03 URV en xifres. Dades a maig de 2021.

A banda de les accions específiques d'atracció d'estudiants del programa, l'EPD ha definit recentment dues propostes de millora: la primera (2019-20 PM-EPD-1.1-01) està adreçada a reforçar les accions d'atracció per augmentar el nombre de preinscripcions, la segona (2019-20 PM-EPD-1.1-02), a donar visibilitat i fer difusió dels objectius de desenvolupament sostenible.

El que s'ha fet per ara és promocionar la captació interna de titulats de màsters a través de la convocatòria de premi per a joves investigadors, les ajudes a matrícula dels 3 cursos de doctorat, també tenim la nova convocatòria de contractes predoctorals Martí i Frnaques i en temes de gestió s'ha avançat el període de preinscripció a juliol que ha fet augmentar les sol·licituds d'estrangers i s'ha classificar les línies d'investigació de 18 programes de doctorat i quedarà pendent fer la difusió a la web.

Pel que fa al Programa del DAC, tenia definides dues propostes de millora, una per la informació durant el procés de preinscripció i admissió, ja que a l'informe de seguiment s'havia detectat poca claredat dels procediments administratius vinculats a l'accés i admissió (PM-2015-16_1.02). Les accions implantades per aconseguir aquesta proposta s'han explicat a la taula 3.1.1 i han consistit en l'organització d'encontres on s'han explicat els procediments (Evidència E1.19), un seguiment més proper dels estudiants pel que fa a l'acollida i a la informació sobre tràmits administratius i la intensificació de la comunicació amb la comunitat del DAC (Evidència E1.16; Evidència E1. 17). L'altra proposta de millora que es va definir va ser ampliar places del programa i definir un programa d'ajuts addicional (2015-16- PM-5), les accions implantades també s'han explicat sota la taula esmentada i han consistit en ampliar la matrícula en els cursos específics on es va detectar que la demanda superava l'oferta, i la posada en marxa d'Ajuts específics del DAC (Evidència E.18). Com es veu a les dades, hi ha hagut tres cursos (2015-16; 2017-18 i 2019-20) que han superat les 20 places de límit que compta el programa (2015-16- PM-5), però en cap cas s'ha superat mai una matriculació que superi el 25% del límit i el programa no té previst ampliar-ne el nombre a mig termini.

Adicionalment, i tot i que el nivell d'internacionalització del programa és excel·lent, detectem que aquesta naturalesa del programa del DAC és encara poc visible a nivell internacional. El DAC encara podria millorar els seus indicadors, especialment dirigint accions de cooperació amb universitats internacionals de l'àmbit llatinoamericà. Per això, en el nou pla de millora que es planteja en aquest informe del programa s'inclou una proposta que consisteix en fer més visible el programa a nivell internacional promovent més mobilitat de professorat i estudiants amb universitats internacionals i establint si cal convenis de col·laboració internacionals (2020-21-PM-DAC-1.1).

El perfil d'ingrés

El mecanisme de què disposa el programa de doctorat per garantir que el perfil d'ingrés és adequat i coherent està descrit al PR-EPD-014 *Preinscripció, accés, admissió i matrícula* (Evidència E1.1), la Comissió Acadèmica del programa aplica els següents criteris ([disponibles a la web del programa de doctorat](#)) a l'hora de valorar l'admissió d'un nou candidat/a, que garanteix la configuració del perfil dels doctorands i les doctorandes del programa ajustada a les característiques del programa. Els requisits específics del programa de doctorat d'Antropologia i Comunicació es poden trobar seguint el següent [enllaç](#), i són els següents:

- **Requisits específics**

A. Carta de presentació en què la persona candidata exposa motivacions, adequació del projecte de tesi a les línies de recerca del programa de doctorat i nivell de coneixement d'idiomes.

B. Projecte d'investigació orientat a desenvolupar la tesi doctoral.

Delimitació de l'objecte d'estudi (màxim 15 línies)
Objectius i metodologia (màxim 15 línies)
Marc teòric i fonts de la investigació (màxim 30 línies)
Estructura i plantejament metodològic (màxim 30 línies)
Calendari d'execució (màxim 1 foli)
Bibliografia bàsica (màxim 1 foli)
Justificació de la investigació proposada en l'arc de les línies de recerca del programa de doctorat (màxim 10 línies)

- **Mèrits i criteris de valoració**

A més dels requisits generals d'accés al doctorat, s'estableixen els criteris de valoració específics següents:

- Haver cursat un màster oficial directament relacionat amb el doctorat.
- Acreditar el nivell B1 d'anglès.
- Disposar de l'acceptació d'algun docent com a director o directora.
- Presentar una memòria del tema que s'ha de desenvolupar amb el vistiplau del docent que assumeixi la direcció de la tesi.

En el cas que el nombre de sol·licituds superi el màxim d'estudiants permesos, es prioritzaran segons els criteris següents:

- Expedient acadèmic del màster (40%)
- Expedient acadèmic del grau o llicenciatura (20%)
- Experiència professional (20%)
- Acreditació d'anglès equivalent a: Cambridge First Certificate (A); TOEFL (220 punts en el Computer Based Test); Cambridge Proficiency Certificate (C); British Council IELTS (6) (20%)

Aquests criteris garanteixen que el perfil d'entrada és ajustat a les característiques del programa. El perfil de formació prèvia adequat és el de coneixements nivell de màster, amb diferents orientacions segons la línia de recerca. Entre els requisits per a l'admissió els candidats/es han de presentar una [sol·licitud de línia de recerca](#), dintre de l'oferta del programa. La CA podrà determinar l'adequació de la formació a la línia d'investigació.

Adicionalment, i fruit de la implantació de les recomanacions i suggeriments dels informes de valoració del seguiment dels programes de la URV recollits a l'informe resum valoracions rebudes per part d'AQU Catalunya (Evidència P2.14), s'ha adaptat el procés PR-EPD-014 *Preinscripció, accés i admissió dels estudiants en programes de doctorat* (Evidència E1.1), per tal que els candidats puguin presentar, opcionalment, una carta de suport per part d'un professor o professora del programa de doctorat (s'ofereix un model de carta de suport, disponible a la web de l'EPD, en l'apartat sobre accés i admissió (Evidència E1.2). Els casos en què es compta amb aquesta carta de suport, que inclou una proposta de línia de recerca, facilita l'assignació posterior del director o directora de tesi i assegura la màxima afinitat entre les aspiracions dels doctorands i el potencial investigador del professorat del programa.

El bon funcionament d'aquesta eina té una altra conseqüència: la formació prèvia és adequada a la línia de recerca. El programa considera suficient la formació prèvia amb continguts de nivell de màster, sense altres complements de formació, si la línia de recerca assignada no els precisa. La memòria de verificació inclou complements de formació per a graduats en disciplines no afins si no han realitzat un màster afí. Els títols de màster afins són relacionats amb Antropologia i

Comunicació. La CA, a la vista dels expedients acadèmics i la línia triada, només ha considerat necessari activar aquests complements per a dos candidat/a el curs 2014-15 com s'observa a la taula 1.5 de l'annex 1. Això indica que el perfil d'entrada inicial ja és molt adient al programa, el caràcter transdisciplinar i les seves línies de recerca en antropologia mèdica, identitats i comunicació, el fan molt adient per estudiants amb estudis previs en antropologia, comunicació, estudis culturals, treball social, psicologia, ciències socials, ciències polítiques i de l'administració, i camps afins. Els estudiants tenen una oferta formativa àmplia i, a banda, poden assistir com a oïents a sessions puntuals dels títols de màster afins d'Antropologia Mèdica i Salut Global, Antropologia Urbana, Migracions i Intervenció Social i Comunicació Estratègica. Una millora que es vol plantejar en aquest document és la de formalitzar aquesta formació addicional per la qual cosa l'EPD ja ha posat en marxa un mecanisme per tal de facilitar l'assistència puntual d'estudiants amb caràcter d'oient i amb un sistema d'autoavaluació de coneixements (2020-21-PM-DAC-1.2).

La CA disposa també del procés PR-EPD-022 Assignació, desassignació o modificació de director/a o línia d'investigació (Evidència E1.5), per si s'escau incorporar directors /es de tesis al programa o línies d'investigació que encaixin amb el perfil del doctorand i amb les característiques del programa. Aquest mecanisme s'ha activat diverses vegades en els darrers cursos acadèmics per tal d'incorporar experiències o especificitats o donar un suport addicional a la direcció.

El perfil dels estudiants matriculats

Com s'ha mencionat anteriorment, l'evolució del total de doctorands matriculats al programa de doctorat ha anat augmentat: 14 el curs 2013-14, 29 el curs 2014-15, 45 el curs 2015-16, 59 el curs 2016-17, 78 el curs 2017-18, 79 el curs 2018-19 i 89 els cursos 2019-20 i 2020-21, quan s'ha començat a establitzar el nombre donada la lectura de tesis doctorals d'anys inicials. La distribució per sexe se situa entorn al 60 % de dones.

El percentatge d'estudiants internacionals entre el total de matriculats de cada curs, en no haver-hi pràcticament abandonaments, segueix la variabilitat que prové del percentatge d'internacionals de nou accés, que els cursos 13-14,15-16 i 16-17 va ser del 47%, 39% i 49% respectivament, mentre que tots els altres cursos sempre ha superat el 50%. La mitjana al llarg del període d'estudiants internacionals del total de matriculats ha estat de casi el 50% (veure taula 1.5 de l'annex 1).

Taula 3.1.6. Evolució de la nacionalitat del total d'estudiants matriculat al doctorat

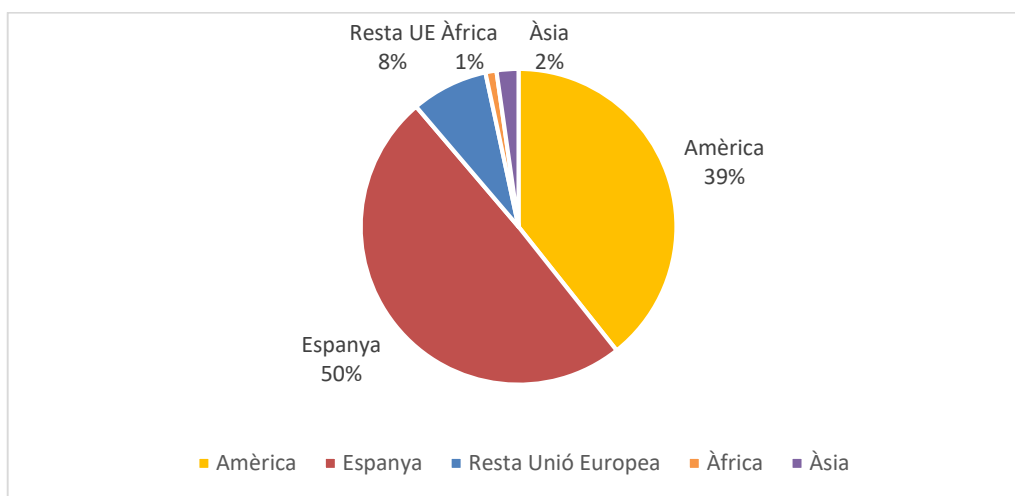
Origen	Espanya	Amèrica	Resta UE	Àfrica	Àsia	Total	% espanyols	% internacionals
2020-21	44	35	7	1	2	89	49,44%	50,56%
2019-20	44	34	7	2	2	89	49,44%	50,56%
2018-19	37	32	6	2	2	79	46,84%	53,16%
2017-18	37	30	7	2	2	78	47,44%	52,56%
2016-17	30	22	4	2	1	59	50,85%	49,15%
2015-16	26	13	3	1		43	60,47%	39,53%
2014-15	13	10	4	1		28	46,43%	53,57%
2013-14	8	4	1	2		15	53,33%	46,67%

Font: Informe ACRD 03 URV en xifres. Dades a maig de 2021.

Pel que fa a l'origen, la Figura 3.1.4 representa la distribució de tots els estudiants matriculats durant el curs 2020-21. La distribució no presenta cap diferència destacable si comparem la procedència dels estudiants de nou ingrés any a any, del que es desprèn que la provenença és força estable i tots els grups evolucionen de forma homogènia: una meitat la constitueixen estudiants espanyols, un 39% americans (especialment llatinoamericans), un 8% europeus i un 1% d'africans i un 2% d'asiàtics. Del 39% de l'estudiantat procedeix d'Amèrica, destaquen especialment els procedents de Brasil, Mèxic, Equador i Xile.

Figura 3.1.4. Distribució per origen dels matriculats totals (curs 20-21, n=89)

Fruit de la implantació de les recomanacions i suggeriments dels informes de valoració del seguiment del programa (Evidència P2.14) l'any 2006 l'EPD va dissenyar un programa d'[ajuts a la matrícula per als estudiants de doctorat en règim de cotutela](#), que es va implantar el curs 2017-18. A més, el programa de doctorat ha enfortit la difusió de la cotutela i en aquest curs acadèmic 2019-2020 s'estan gestionant dos convenis de cotutela, un d'ells amb la Universidade Federal do Pará, i l'altre amb la Universidade de São Paulo. Amb tot, hem pogut comprovar que la millor fórmula per l'atracció de doctorands són les accions específiques del professorat en les relacions acadèmiques internacionals, amb forta presència a països llatinoamericans, per exemple, així com la difusió del programa en webs d'associacions professionals i acadèmiques.

El percentatge d'estudiants que accedeixen amb beca oscil·la entre el 8% i el 18% segons els anys: 13,3% (2013-14); 14,3% (2014-15); 18,6% (2015-16); 10,2% (2016-17); 6,4% (2017-18), 7,6% (2018-19), 5,6% (2019-20); 12,4% (2020-21) (veure taula 1.5 de l'annex1). Es tracta d'una evolució que situa una mitjana entorn un 11%. El percentatge d'estudiants amb beca ha augmentat en el curs 2020-21 fins al 12,3% i el programa ha fet un esforç important al respecte destinant fons per a 4 ajuts de Futurs Investigadors (AFI), que han estat atorgats. Aquests ajuts cobreixen el cost de tutorització durant tres anys. Cal dir que la taula 1.5 de l'annex només es tenen en compte les beques de les quals la universitat té coneixement i que tenen una implicació en el preu de la matrícula (tipus Martí Franques (MF), FPI o FPU), perquè una part dels estudiants venen becats des dels països d'origen. Si comptabilitzem altres tipus de beques que no computen les dades anteriors podem dir que dels 23 estudiants admesos en 2019-20 (a febrer del 2020), n'hi havia 8 (un 34,8%) amb algun tipus d'ajut o beca segons es tenia constància real: 2 del programa Martí Franqués, 2 FI, 1 FI-SDUR, 1 FPI, 1 COFUND, 1 Futurs investigadors (veure

taula 3.1.7) i també 2 CONACYT-Chile que no s'inclouen a les taules i que sumen un total de 10 (un 43%). Com s'observa a la taula 3.1.7 el percentatge d'estudiants amb descomptes en matrícula (ajuts o beques) augmenta cada curs: el curs 2019-20, 34,8%, i el curs 2020-21 (dades provisionals), 41,2%. Val a dir que els percentatges no expressen les dades reals finals d'estudiants que accedeixen amb beques des de països d'origen. El percentatge d'estudiants totals matriculats amb descomptes en matrícula també augmenta cada curs del 15% el 2016-17 i 2017-18 fins un 28,1% el curs 2020-21 (encara provisional)

Taula 3.1.7- Evolució estudiants matriculats segons descomptes en matrícula

Tipus ajut desc	Matriculats total								Matriculats (nou accés)							
	2020-21	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15	2013-14	2020-21	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15	2013-14
Ajut FI-SDUR	1	1								1						
Becari FI	7	6	4	3	1	2			1	2				1		
Becari Predoctoral FPI	1															
Conveni: Cotutela Tesi Doctoral	1					1	1	1	0					0	0	1
Conveni Fundació Carolina						2	2	2						0	0	2
Convocatòria Martí Franquès	2	3	2	1	1	2	1		0	1	0	1	0	1	0	
Convocatòria Martí Franquès COFUND	1	1							0	1						
Convocatòria Martí Franquès, Família								1								1
Convocatòria Martí Franquès RD+I	1								1							
Discapacitat major o igual al 33%	4	4	3	2	1	1	1		1	2	1	1	0	0	1	
Família Nombrosa Categoria General	2	1	2	2	1	1			0	0	0	1	0	1		
Premis Futurs Joves Investigadors	5	1	4	4	5	3			4	1	1	0	3	3		
Doctorands sense ajuts	64	72	64	66	50	33	24	11	10	15	15	19	17	17	17	11
Total doctorands amb ajuts	25	17	15	12	9	12	5	4	7	8	2	3	3	6	1	4
Total	89	89	79	78	59	45	29	15	17	23	17	22	20	23	18	15
Percentatge doctorands amb ajuts	28,1%	19,1%	19,0%	15,4%	15,3%	26,7%	17,2%	26,7%	41,2%	34,8%	11,8%	13,6%	15,0%	26,1%	5,6%	26,7%

Font: URV en xifres de la URV. Dades a juny 2021, curs 2020-21 provisional.

A banda d'aquestes dades, de forma general a la URV, i en resposta a les recomanacions i suggeriments dels informes de valoració del seguiment d'alguns dels programes doctorat de la URV avaluats per AQU (Evidència P2.14), la universitat ha incrementat el nombre de beques predoctorals. Tot i que la URV ja disposava des del 2012 d'un programa de finançament per la contractació d'investigadors predoctorals en formació d'ajuts a la investigació "[Martí i Franquès](#)" (Evidència 1.13), amb l'oferta de 25 places cada curs, els cursos 2017-2018 i 2018-19 amb el programa COFUND (Evidència 1.14) es van ofertar 50 places més, i s'ha continuat amb aquesta línia fent un gran esforç aquest curs darrer curs 2019-2020 per incrementar les ajudes ja existents (25 places cada curs) obrint una nova convocatòria del programa amb l'oferta de 75 places a més de les 25 ja existents. I està previst l'oferta de 50 places pel curs 2020-21.

Respecte a les línies de recerca del doctorat s'han mantingut estables. Com s'ha comentat, responen a les especialitzacions dels grups de recerca i de la producció científica del professorat que en forma part. Pel que fa a l'assignació a línies de recerca dels projectes de tesis doctoral es pot observar que, en el curs 20-21, totes les línies de recerca compten amb estudiants assignats que hi estan desenvolupant les tesis. Els doctorands/es del programa s'hi distribueixen de la següent manera (veure taula 1.6 de l'annex 1):

- La línia de recerca Antropologia mèdica i salut global té 39 tesis actives.
- La línia Comunicació i risc té 9 tesis actives.
- La línia Identitats contemporànies, espais urbans i representació té 41 tesis actives.

Taula 3.1.8. Distribució de tesis dirigides i directors per línia (curs 20-21).

	Tesis per línia	%	Directors per línia	%
Antropologia mèdica i salut global	39	44%	16	36%
Comunicació i risc	9	10%	9	20%
Identitats contemporànies, espais urbans i representació	41	46%	19	43%

Total	89		44	

Gràcies a la concentració de les línies de recerca del programa en unes generals, la distribució de doctorands/es en les línies de recerca del programa és homogènia. Això es correlaciona bé amb el nombre de directors de tesi del programa associats a aquestes línies i mostra un bon balanç entre les diferents àrees de coneixement (Taula 3.1.8).

Pel que fa a la dedicació dels estudiants, sigui a temps complet (TC) o a temps parcial (TP), inicialment només un 20% i 24% els dos primers cursos cursaven el doctorat a TP però aquest percentatge ha augmentat lleugerament fins situar-se el curs 2019-20 entorn el 45% (veure taula 1.5 de l'annex 1). Això, com es veurà a l'estàndard 6, té repercussió en el nombre de tesis defensades del programa. Una de les raons per l'augment d'estudiants a TP es deu al seu perfil, molts d'ells/es són professionals en actiu que no poden seguir el ritme d'una tesi a TC.

Finalment, d'acord amb les evidències i la justificació aportada, considerem que el perfil dels doctorands i doctorandes admesos és coherent amb les característiques del programa i les línies d'investigació i que bona part dels doctorands disposen d'un adequat finançament per realitzar la tesi. Per tant, considerem que **el programa de doctorat assoleix amb excel·lència l'estàndard de mecanismes adients per garantir que el perfil d'ingrés dels doctorands/es. Les eines per garantir-ho són** molt adequades i el seu nombre és coherent amb les característiques i la distribució de les línies de recerca del programa i el nombre de places ofertes. També s'acompleix amb excel·lència la tipologia d'estudiants i els estàndards de perfil i internacionalització. Totes aquestes fites han estat gràcies a les mesures que s'han pres especialment en els darrers tres anys, des de la presentació de l'Informe de seguiment on es van detectar les millores a implantar. Com a accions de cara a futur el programa té ara l'objectiu i missió de mantenir aquests estàndards de qualitat.

▪ 1.2. Mecanismes per a la supervisió de doctorands/es i de les activitats formatives

D'acord amb el RD 99/2011, el mecanisme de què disposa el programa de doctorat per a la supervisió i seguiment de doctorands/es és a través del document d'activitats del doctorand o doctoranda (DAD) i el pla d'investigació (PlaInv) (Evidència E1.7) elaborat cada curs acadèmic pel doctorand o doctoranda i supervisat pels seus directors/es de tesis. Aquest mecanisme està descrit al procediment PR-EPD-023 *Supervisió i seguiment del doctorand* (Evidència E1.6) i a la URV es porta a terme a través de la plataforma en línia anomenada SAD (Seguiment i Avaluació del Doctorand). En l'apartat "[Doctorands](#)" de la web de l'EPD es pot consultar tota la informació relativa al SAD, així com l'enllaç directe a la plataforma i les guies d'usuari per a estudiants de doctorat (Evidència E1.9).

Els doctorands i doctorandes accedeixen al SAD i incorporen les activitats realitzades durant cada curs acadèmic (activitats formatives, publicacions, estades de mobilitat, etc) i el Pla d'investigació, on han de descriure la metodologia emprada i els objectius de la tesi doctoral, així com els mitjans i la planificació temporal per aconseguir-los. La incorporació del PlaInv és obligatòria el curs de l'accés i es pot modificar posteriorment.

Respecte a les activitats formatives els doctorands/es han de cursar obligatòriament les que consten a la memòria de verificació i poden cursar qualsevol de les que s'oferten a través del [pla de formació transversal pel doctorands](#) (Evidència E1.12) les han de registrar al SAD i és el

director de tesi i/o el tutor acadèmic a través del SAD els que supervisen que siguin adequades al perfil del doctorand.

A banda, el DAC compta amb un pla formatiu específic i està coordinat amb els programes de màster, amb els grups de recerca i amb els departaments que li donen suport per la qual cosa pot oferir una gran quantitat d'activitats formatives. El programa ha organitzat per exemple un seminari d'inici de curs (2020-21), així com xerrades i especialment la Setmana del DAC. A banda, integra activitats formatives com diem d'altres programes. A tall d'exemple, i com evidència de la intensa activitat formativa en postgrau que s'ofereix des del DAFITS i el DEC, es comptabilitzen 105 activitats formatives que s'han ofert als estudiants de Doctorat des de 2013 fins al curs actual (Evidència E6.4).

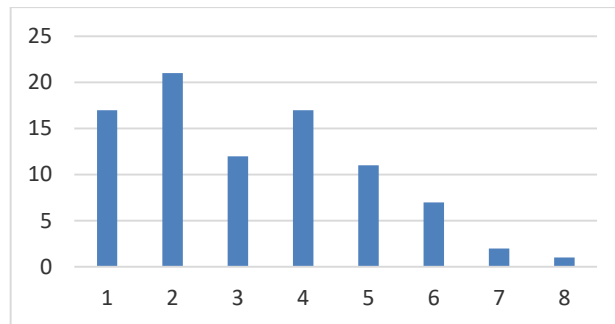
En tot moment, els directors/es de tesis poden accedir a l'aplicatiu en línia, SAD, per fer un seguiment del DAD i el PlaInv dels seus doctorands i doctorandes i, d'aquesta manera, poden discutir amb ells la informació dipositada així com promoure, si s'escau, alguna modificació abans de la seva avaluació. A més, els directors/es i els tutors/es són els responsables d'autoritzar i verificar les activitats registrades pel doctorand o doctoranda, així com d'elaborar els informes de seguiment i avaluació (Evidència E1.8) cada curs acadèmic sobre el grau d'aprofitament i assoliment dels resultats d'aprenentatge.

Al final de cada curs acadèmic, i en base als informes dels directors/es i tutors/es disponibles a l'eina del SAD (Evidència E1.8), la CA avalua el DAD i PlaInv de cada doctorand o doctoranda. Aquest mecanisme de seguiment i avaluació emprat des de la implantació dels programes de doctorat del RD 99/2011 ha suposat una eina altament adequada per al seguiment dels doctorands i doctorandes, molt especialment a mesura que s'han incorporat les millores proposades pels diferents agents i s'han depurat les incidències de la primera versió de la plataforma SAD.

Com es pot observar a la figura 3.1.5 la distribució d'estudiants totals per any ens ofereix una imatge de com els doctorands van superant la seva formació doctoral al llarg del temps. L'increment d'estudiants a TP (5 anys per realitzar la tesi), provoca que els estudiants en 4rt, 5é i 6é any encara siguin un grup important. A partir d'aquí només queden estudiants que per causes justificades han demanat una pròrroga (que en el cas de TC pot ser de 2 anys + 1 addicional). Tot i això, una de les tendències que s'observa és que a mesura que passa el temps, les tesis doctorals s'allarguen. Això és degut sobretot al perfil de l'estudiant, sovint un professional que combina la feina amb els estudis de postgrau. Com a mesura de millora que plantejem per afrontar el repte en el Pla de Millora incloquem un seguiment més proper als estudiants i casos a partir del cinquè any de permanència en el doctorat (21 a data actual). Per afrontar això, es plantejarien comunicacions específiques a dos bandes, amb els directors i amb els estudiants per separat (2020-21 PM-DAC.1-3).

Figura 3.1.5. Distribució d'estudiants segons curs que cursen (20-21)

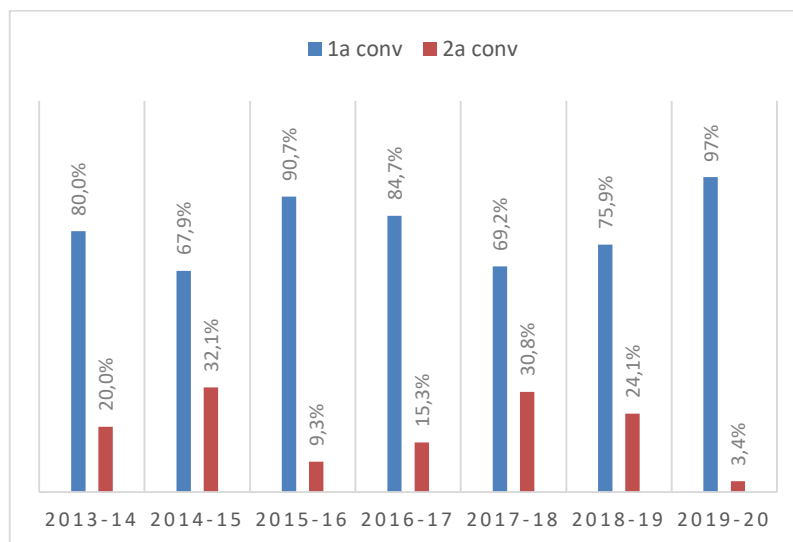

Dades elaborades a partir del SAD (1= estudiants en el 1r any, i successius).

El programa de doctorat ha realitzat un total de 448 evaluacions en 1a i 2a convocatòria (no inclou l'any 2020-21). Es pot observar que la tendència general és que una gran majoria d'estudiants superen l'avaluació del DAD i PlaInv en la 1a convocatòria ja que d'aquesta quantitat 357 (79,7%) es va aprovar en 1a convocatòria, mentre que 91 (20,3%) es va aprovar en segona (taula 1.7 de l'annex 1).

El gràfic 3.1.6 presenta una evolució positiva de la proporció d'estudiants any per any. El curs acadèmic 2016-17 es va comprovar una certa relaxació ja que el 30,8% dels estudiants va optar per la segona convocatòria. La CA va reaccionar ràpidament en els cursos següents quan es va poder situar de nou aquesta xifra per sota. El curs 2019 s'hi va insistir molt en la conveniència que tots els estudiants es presentin a 1a convocatòria i es van aconseguir unes dades properes al 100%. Aquesta és una prova més d'accions de comunicació directes on s'estableixen directrius generals quan quelcom millorable es detecta, s'exposa en la CA i es resol de forma diligent. Les dades apunten que la gran majoria d'avaluacions, ja sigui en 1a o en 2a convocatòria, acaben en Apte.

Figura 3.1.6 Evolució anual d'avaluacions en 1a i 2a convocatòria

Dades elaborades a partir de la Taula 1.7 Annex 1

A més del seguiment que es fa a través del SAD, el professorat del programa i la coordinació sempre estan disponibles per qualsevol suport o orientació que puguin necessitar els doctorands, i existeix un tracte molt proper i directe amb els doctorands, que permet un seguiment de les activitats més acurat. La CA, especialment a través de la coordinació, té un contacte amb els directors/es i amb els estudiants per tal d'avaluar les diverses situacions que es poden produir al llarg del procés d'avaluació. D'aquesta forma quan els directors/es avaluen i introdueixen les notes al SAD, sovint ja s'han comentat els casos que poden acabar en No Apte o No presentat que són infreqüents.

Oferta formativa per doctorands

Tal i com mostra la web del programa de doctorat en [Antropologia i Comunicació](#), contempla [activitats formatives](#) obligatòries i optatives que seran detallades a l'estàndard 6. D'entre les obligatòries, les sessions de tutoria o els seminaris de grup, queden sota el control del director de tesi i no s'introdueixen en el SAD. Totes les altres activitats, des de l'assistència a un nombre de conferències per any, les assistències a congressos, les publicacions, la participació a cursos de diferent tipologia de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) o altres entitats, la mobilitat internacional, la participació en docència o la participació en òrgans de representació, s'inclouen en el SAD per tal que el tutor/a i el director/a puguin fer el seguiment. El programa publica el quadre d'activitats formatives i en fa difusió entre l'estudiantat des del primer any (Evidència 1.17). La Setmana del DAC és l'activitat formativa particular del programa més important. Es tracta d'una setmana intensiva d'activitat acadèmica desglossada en tres events: les Jornades de Formació (conferències expertes), els Seminaris Metodològics (de formació més específica metodològica) i els Seminaris de seguiment (exposicions dels estudiants i de l'evolució de les tesis.

A més, com es detallarà a l'estàndard 6, l'EPD va implantar el [pla de formació transversal de doctorat](#) (Evidència E1.12), respon a les necessitats de formació dels futurs doctors i doctores per a facilitar l'**adquisició de competències** en l'àmbit de les metodologies de recerca, recursos bibliogràfics, comunicació científica, difusió i divulgació de la ciència, gestió de la recerca, de la transferència de coneixements i de la innovació, emprenedoria i creació d'empresa. Aquest pla s'ha desplegat totalment a partir del curs 2018-19, es va posar en marxa el curs 2017-18 oferint com a prova pilot 7 cursos als doctorands/es del programa d'ajuts predoctorals Martí i Franquès COFUND (finançat pel programa de recerca i innovació Horizon 2020 de la Unió Europea en virtut del acord de subvenció Marie Skłodowska-Curie núm. 713679). L'oferta actual del pla de formació consta publicada a la web de l'EPD i es revisa anualment per adequar-la a les necessitats detectades, aquest darrer curs compta amb una oferta total de 77 cursos (10 més que el curs 19-20). A més, arran de la pandèmia de la COVID-19 l'ICE s'ha adaptat a la situació i a les circumstàncies i ha posat els cursos en modalitat on-line.

L'EPD per incentivar i recordar que els doctorands que han defensat la tesi poden gaudir posteriorment a la defensa de la formació i condicions com estudiants de doctorands fins a finalitzar el curs acadèmic matriculat (fins a 30 de setembre de cada any), ha inclòs a la Normativa Acadèmica i de Matrícula un article específic. Fins ara els doctorands no accedien a formació un cop defensaven la tesi. A partir de la posada en marxa d'aquesta normativa els estudiants poden mantenir un vincle amb cursos relacionats amb el seu futur professional, la transferència de coneixement o creació d'empreses un cop han defensat la tesi.

Finalment, per tal de millora i ampliar l'oferta formativa dels doctorands, l'EPD i els coordinadors veient la necessitat de que els doctorands tinguin accés a qualsevol formació de la URV relacionada amb la tesis doctoral, el curs 2021-2022 s'implantarà el projecte OPEN LEARNING,

on tots els estudiants de doctorat tindran accés com a oients a totes les assignatures de grau i màster de la URV sense que siguin avaluats, per assistir-hi hauran de tenir només el vist-i-plau del director/a de tesi i del professor/a de l'assignatura. Evidentment caldrà que els doctorands que assisteixin com oients a aquestes assignatures afegixin al seu SAD dins de la nova categoria que crearem l'assignatura que ha cursat.

A més l'EPD ha guanyat el projecte europeu de l'Horitzó 2020 a través del qual 70 doctorandes i doctorands de les tres universitats de la xarxa Aurora: la URV, la Universitat d'Innsbruck i la Vrije Universiteit Amsterdam participaran en el projecte Videojocs per a formació d'habilitats (VERSA), una proposta de formació de doctorat coordinada per la URV, que té l'objectiu complementar la formació actual en habilitats dels doctorands per millorar la seva ocupabilitat i compromís amb el sector industrial. VERSA tractarà els reptes de la formació innovadora d'habilitats dels doctors a través d'una metodologia de formació en línia i de videojocs desenvolupada per la Fundació Iberoamericana del Coneixement GECON a través de jocs relacionats amb les *soft skills*, o d'habilitats toves, que són aquelles qualitats i característiques personals relacionades amb la perspectiva social i emocional que es consideren bàsiques per a l'hora de trobar feina. És a dir, les que van més enllà de la formació tècnica de la pròpia carrera com ara el treball en grup, la comunicació o la cognició emocional, entre altres.

Un altre projecte recentment incorporat per l'EPD per millorar i modernitzar els curos per a doctorands són els 4 cursos oferts en 3 idiomes de Cocreació per doctorands i doctors (Evidència E1.13): [Como innovar en mi investigación](#), Valoritzant la meua tesi, Cocreació en "societal challenges-ods" i Resolució de reptes interns o externs.

Aquestes noves metodologies les considerem com una molt bona pràctica a través de la qual es modernitzarà l'oferta de formació de doctorat a la universitat ja que oferirà eines digitals per a la formació d'habilitats i en processos de cocreació. L'objectiu és el d'estimular l'ocupabilitat dels graduats de doctorat mitjançant la formació d'habilitats selectives que són considerades crítiques pels ocupadors en els mercats laborals acadèmics i no acadèmics. I també considerem com una bona pràctica l'anàlisi i adequació del pla de formació a les necessitats reals dels doctorands que recollim a través de les enquestes de satisfacció o a través dels coordinadors/es.

La valoració dels usuaris

A les enquestes de satisfacció de doctorands i de directors de tesis realitzades bienalment el curs 2015-16, el 2017-18 i 2019-20 (Evidència E.3.1) es va consultar tant a doctorands com a directors respecte el seguiment i atenció que fan els directors, sobre l'avaluació i el seguiment a través del SAD i sobre l'eina emprada i dels resultats visibles a la web (Evidència E3.4), se'n deriva que el grau de satisfacció és molt alt.

Els doctorands/es van valorar amb un 8,8 (enquesta 2015-16), un 9,4 (enquesta 2017-18) i un 9,43 (enquesta 2019-20), el seguiment i l'atenció per part del director de tesi del DAC. Cal valorar especialment els resultats de la darrera enquesta: un 86% puntuen amb un 10 (73,3%) o un 9 (13,2%). Si sumem els estudiants que puntuen amb 10, 9 o 8 el percentatge arriba al 93,3%. Aquestes dades evidencien **l'excel·lent acompliment de la tasca dels directors de tesi i certifiquen que els mecanismes de supervisió que el doctorat incorpora, són excel·lents.**

Respecte al procediment d'avaluació del doctorat i l'eina emprada, el SAD, els doctorands/es també es troben bastant satisfets, amb una mitjana de 7,8, 8,3 i 8,6 (en les enquestes 2015-16, 2017-18 i 2019-20 respectivament), el que evidencia una constant millora. També, la visió respecte a aquest seguiment i avaluació mitjançant el SAD, ha anat millorant en el cas dels directors de tesi, ja que a la enquesta del 2015-2016, la valoració per part dels directors era de 6,9, mentre que en l'enquesta del 2017-18, aquesta valoració ha pujat fins al 7,5. Per tant, tots

els implicats en l'avaluació es mostren satisfets amb el sistema emprat per la URV per fer aquest tipus de seguiment i avaluació.

El curs 19-20 es va preguntar per l'atenció rebuda per la CA i pel coordinador, i es va obtenir una nota excel·lent de 9,1.

Taula 3.1.9 Consultes i resultats sobre mecanismes de seguiment i avaluació

Pregunta	Curs 19-20	Curs 17-18	Curs 15-16
Estudiants			
El seguiment i atenció per part del director/s de tesi és adequat	9,43	9,4	8,8
El sistema d'avaluació de l'activitat i el pla d'investigació que fa la URV és adequat	8,6	8,3	7,8
L'atenció rebuda per la coordinació del programa i la comissió acadèmica és adequada	9,10	8,00 (1)	8,44 (1)
Directors/es			
El sistema d'avaluació de l'activitat i el pla d'investigació que fa la URV és adequat	9,07	8,44	8,64

(1) El curs 15-16 i 17-18 la pregunta sobre la CA era "El funcionament de la comissió acadèmica del programa de doctorat i la seva coordinació són adequats"

Font: Elaboració pròpia a partir dades disponibles al programa SurveyGizmo 19-20 i Opina 17-18 i 15-16

En les enquestes (Evidència E3.1) es va consultar també respecte les activitats formatives específiques del programa i les activitats formatives més generals i transversals a tots els programes, la valoració obtinguda que es mostra en detall a l'estàndard 6 d'aquest autoinforme. L'anàlisi de les enquestes de satisfacció de tots els programes de doctorat (Evidència E3.3) del curs 2017-2018, l'EPD va detectar la demanda de cursos virtuals i en anglès, per tant al pla de millora s'ha incorporat la proposta 2019-20 PM-EPD-1.2-01. Segons la qual es revisarà l'oferta actual de cursos transversals per adaptar-los a les necessitats dels doctorands i es treballarà en el projecte de formació transversal semi-virtual de la Xarxa Vives, aquesta proposta de millora ha avançat a bon ritme, l'ICE ha fet un esforç per tal d'oferta el curs 2019-20 13 cursos transversals on-line, i respecte els cursos ofertats en diferents idiomes també s'ha avançat considerablement.

A l'anàlisi de totes les enquestes de satisfacció de tots els programes de doctorat del curs 2019-20, l'EPD ha detectat novament la demanda de més cursos on-line i la necessitat de revisar l'idioma d'impartició dels cursos, ja que a més d'un increment de l'oferta de cursos en anglès, també demanen cursos en castellà. Per tant, es tindrà en compte per la proposta de millora de l'EPD 2019-20 PM-1.2-0. Respecte el contingut dels cursos proposen que n'hi hagi oferta sobre estadística, metodologia. Aquesta proposta no s'incorpora al pla de millora, ja que considerem que quedarà implantada el curs 2021-22 quan els doctorands tindran accés a tota l'oferta formativa d'assignatures de grau i màster de la URV, podran assistir com a oients i no seran avaluats, i per accedir caldrà que hi estigui d'acord el director/a de la tesi i el professor de l'assignatura. Altres demandes minoritàries que s'han detectat i caldrà analitzar properament

abans d'incloure-les al pla de millora són: Descomptes en cursos del Servei Lingüístic, oferta de cursos en altres idiomes com Xinès, Alemany, etc, expedició dels títols dels cursos més ràpida.

En quan a la formació específica del programa de doctorat (i atenent a la demanda del professorat, més que la dels alumnes), a l'estàndard 6 es detallen els resultats de les 3 enquestes de satisfacció però considerem important ressaltar que ja s'han introduït millores en les activitats detallades a la memòria de verificació que durant aquest primers cursos d'implantació s'ha detectat que s'havien de millorar (veure taula 1.3.1). Una d'aquestes millores del programa ha estat revisar el volum de càrrega que suposava pels doctorands la realització de les activitats formatives específiques obligatòries del programa, per tal d'equilibrar la realització d'aquestes activitats amb el correcte desenvolupament de la tesi. Per aquest motiu, després d'una revisió exhaustiva de les activitats formatives ofertades, es va decidir reduir el nombre de hores d'algunes activitats, marcar clarament el mínim obligatori, així com modificar alguns dels criteris d'organització. Aquestes modificacions van ser aprovades per AQU Catalunya el 9 de desembre de 2019 (Evidència P2.9). En tot cas, la CA avalua cada cas particular, estudiant a estudiant, i valora possibles activitats que poden ser equiparables amb les que realitza el doctorand al llarg de la seva trajectòria. Així, determinats seminaris metodològics poden ser equiparables a jornades metodològiques o de recerca, etc. Cal destacar finalment, la instauració d'ajuts específics per pat del programa de doctorat per impulsar la participació a congressos i les estades de recerca internacionals.

Per concloure la valoració de la qualitat del programa formatiu (Estàndard 1), considerem que el programa presenta un punt molt fort en l'atractivitat d'estudiants internacionals i també d'altres universitats espanyoles. El perfil dels estudiant que entren al DAC és molt adequat i el procés de preinscripció, admissió i matriculació funciona de forma molt fluïda. Que el programa és atractiu ho corrobora la mitjana entre 19 i 20 estudiants matriculats a l'any, les evidències sobre la internacionalització han estat també exposades en termes de perfil dels estudiants, incorporació de professorat i més endavant també es veurà en termes de resultats (tesis amb menció i estades de recerca). El DAC també destaca per la valoració que fan els professors sobre els processos de coordinació acadèmica, direcció de tesis doctorals i adequació de les activitats formatius. En conjunt, les evidències corroboren que el DAC consta d'una planificació molt robusta en activitats formatives de qualitat. Les enquestes de satisfacció també han anat millorant en consonància amb les mesures preses. Per tal d'apuntalar i assentar aquest progrés cap a l'excel·lència, s'han dibuixat tres millores concretes en la línia de millorar la visibilitat de la naturalesa internacional que el programa ja gaudeix (2020-21-PM-DAC-1.1), facilitar mecanismes d'assistència d'estudiants a assignatures concretes de programes de màster o de grau si els directors/es i la coordinació dels programes ho troben adient (2020-21-PM-DAC-1.2) i establir reunions per separat amb estudiants i professors d'expedients de llarga durada a partir del cinquè any (2020-21-PM-DAC.1.3).

Identificades les diverses fortaleces del DAC i tres elements que poden contribuir a reforçarles i fer-les sostenibles al llarg dels propers anys acadèmics, es considera que **el Programa de Doctorat en Antropologia i Comunicació de la URV presenta una avaluació en progrés vers l'excel·lència de l'Estàndard 1, de Qualitat del programa formatiu. El programa disposa de mecanismes molt adients per garantir el perfil d'ingrès, el nombre d'ingressos és coherent i es disposa un sistema molt ben valorat de supervisió de les tesis i de les trajectòries formatives dels estudiants.**

En progrés vers l'excel·lència	S'assoleix	S'assoleix amb condicions	No s'assoleix
X			

Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

L'estàndard 2 és transversal i la informació consta a l'autoinforme de l'Escola de Postgrau i Doctorat lliurat al gener de 2020 (Evidència P 2.16).

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat

Encara que l'estàndard 3 és també transversal i s'acreditarà per separat, hem considerat oportú que el CAE conegui els sistemes de recollida d'informació i indicadors i sobre tot de les enquestes de satisfacció.

El SIGIQ de l'EPD contempla la recollida de forma centralitzada de tot un conjunt d'indicadors d'accés, matrícula, professorat, resultats, rendiment, abandonament, inserció laboral i la seva evolució, rellevants per a la gestió, el seguiment i l'acreditació dels programes. Tots els indicadors que consten a la Taula 1.2 de l'apartat 3.2 de la Guia per a l'acreditació del programes oficials de doctorat d'AQU, i tot el necessari per justificar l'assoliment dels estàndards i evidències d'aquest autoinforme, s'han implantat al repositori institucional intern, a la URV en xifres (veure figura 3.3.1), en 13 informes on tenen accés el PAS i els coordinadors implicats en l'elaboració dels autoinformes, i a la web de cada programa de doctorat s'ha publicat un resum i evolució dels indicadors de cada programa (veure figura 3.3.2).

Per altra banda, per mesurar el grau de satisfacció dels principals grups d'interès (estudiants, directors/es de tesi, titulats) que consta en aquest autoinforme, l'EPD disposa del procés de suport PR-EPD-025- *Avaluació de la satisfacció de l'usuari* (Evidència E3.5) i, conjuntament amb els coordinadors/es dels programes doctorat, s'han dissenyat i implantat tres enquestes de satisfacció, una per a doctorands i doctorandes, l'altra, per al professorat i directors o directores de tesi i la darrera per titulats (Evidència E3.1), amb les quals es vol determinar la valoració quantitativa en relació a:

- L'accés als estudis de doctorat (només per doctorands/es).
- La supervisió dels doctorands (per als tres col·lectius).
- El programa de doctorat (la formació, el seguiment i l'avaluació, etc.), per a tots els col·lectius.
- L'organització universitària dels estudis de doctorat (acadèmica i administrativa), per a tots els col·lectius.
- Sobre el procediment del dipòsit i la defensa (només per titulats).
- Les sortides professionals i utilitat dels estudis de doctorat (només per titulats).

Però també incloem una valoració qualitativa en relació a les incidències, els problemes, les propostes de millora que considerin s'han de fer en tot lo relacionat amb el doctorat i, finalment, per conèixer els aspectes positius del doctorat.

Figura 3.3.1. URV en Xifres- Informes ACRD amb indicadors pel seguiment i acreditació

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI	
Qualitat titulacions	Qualitat titulacions \ Doctorat
Doctorat	- ACRD01 - Oferta i demanda de doctorat - ACRD02 - Procés de preinscripció de doctorat - ACRD03 - Nou accés i matrícula de doctorat - ACRD03 - Nou accés i matrícula de doctorat (detall) - ACRD04 - Estudiants de doctorat segons línia de recerca - ACRD04 - CTRL Línies donades de baixa amb alumnes matriculats - ACRD05 - Professorat en projectes competitius de recerca - ACRD06 - Contribucions científiques dels professors del programa de doctorat - ACRD08D - Perfil dels directors de tesis defensades - ACRD08P - Perfil dels professors de programa de doctorat - ACRD08 - CTRL Directors potencials per programa de doctorat - ACRD09 - Resultats del programa de doctorat - ACRD10 - Abandonament del programa de doctorat - ACRD11 - Estadets de recerca del programa de doctorat - ACRD12 - Resultats científics del programa de doctorat - ACRD13 - Grau d'internacionalització de les tesis defensades - ACRD13 - Grau d'internacionalització de les tesis defensades (detall) - QC - Indicadors ACRD

Figura 3.3.2. Indicadors del DAC publicats a la web.

El més important de cara a fer un bon seguiment de la satisfacció dels usuaris i a millorar contínuament, i aspecte que considerem com una bona pràctica, és fer l'anàlisi específica de cada programa de doctorat que cada coordinador/a plasma en aquest autoinforme i també fer una anàlisi global de les valoracions i dels resultats qualitius de les enquestes, aquests informes es poden consultar a l'Evidència (E 3.3).

Com a novetat el curs 2019-20, gràcies a la revisió que el CDE fa del model d'enquestes, es van afegir noves preguntes respecte el rol dels directors/es de tesi, la seva formació i el reconeixement i les consultes i resultats obtinguts en global per la URV es mostren a la següent taula:

Taula 3.3.1: Consultes específiques a directors/es de tesi sobre el seu rol (tots els programes de doctorat de la URV).

Pregunta	Resultat
És un rol en el que em sento recolzat/da	7,8
És un rol en el que em sento reconegut/da	7,4
És un rol en el que em sento capaç	9
És un rol que disfruto	9
És un rol per al qual dispenso de suficient temps	6,9
Conec les activitats formatives disponibles per a millorar en aquest rol	7,7
Les activitats formatives que ofereix la URV per a donar suport a aquest rol són adequades	7,5

Font: Elaboració pròpia a partir dades disponibles al programa SurveyGizmo 19-20

Així, l'EPD va elaborar el març de 2018 un informe on s'analitzaven els resultats i sobretot els comentaris i necessitats plantejades pels doctorands/es de tots els programes de doctorat (Evidència E3.3) per tal d'emprendre les mesures adients per millorar els problemes generals detectats. Durant el primer trimestre del 2021 l'EPD va elaborar el segon informe amb els resultats globals i comentaris i necessitats detectades a les enquestes de directors/es i estudiants del curs 2019-20, que ens permet detectar possibles millores als programes de doctorat o als procediments de l'EPD (Evidència E 3.3).

Pel que fa al mecanisme de recollida de la informació d'inserció laboral dels doctors que ha implantat l'EPD i els coordinadors/es dels programes de doctorat, es van dissenyar dues enquestes a titulats (Evidència E 3.2): una per analitzar la satisfacció amb els procediments on es pregunta per l'atenció i seguiment de la coordinació i la CA, dels directors/es, les activitats formatives, els recursos materials, el procés del dipòsit, l'organització de l'acte de defensa, el procés de sol·licitud del títol; i l'altra per analitzar la inserció laboral dels doctorands i la utilitat dels estudis. Aquestes, disponibles també a la pàgina de les [enquestes de l'EPD](#), es van implantar els curs 2019-20 per conèixer l'opinió dels doctors graduats entre el curs 2013-14 i 2018-19. El procediment implantat per recollir els resultats es va decidir que fos més proper i personal a través dels coordinadors i amb col·laboració dels directors de tesi i no de manera més genèrica i unipersonal com es fa amb les enquestes de satisfacció al doctorands en general, per tal de poder obtenir més respostes. Els resultats es troben publicats en la pàgina web i s'analitzen a l'estàndard 6 d'aquest autoinforme per al programa específic. Però com que es considera que una de les enquestes a titulats es podria automatitzar per aconseguir més respostes, s'ha recollit una proposta de millora de l'EPD (PM-EPD-19-20- 3.03): Fer accessible l'enquesta via QR en el moment que fan la sol·licitud i/o recollida del títol de doctor. Actualment s'han traslladat totes les enquestes al nou aplicatiu Survygizmo per posteriorment poder-la tenir disponible en codi QR i recollir les enquestes de manera més àgil i amb uns informes més dinàmics.

A banda de tots aquests mecanismes que assegurin la pertinència de la informació pública del programa per mitjà de mesures transversals, que posa a l'abast la URV i l'EPD. El programa del DAC reforça considerablement aquesta tasca per mitjà de les pàgines web, amb l'objectiu que els estudiants localitzin de forma ràpida i eficaç la informació específica del seu programa. Així, el curs 2019-20 es va posar en marxa una URL pròpia (www.dac.cat, o dac.cat), fàcil de recordar per a tota la comunitat del DAC, i on els estudiants tenen accés als enllaços més rellevants que

els porten a l'apartat de preinscripció i matrícula, ajuts i beques, avaluació, informacions sobre tipologia de tesis o el llistat de professorat per línies de recerca. Aquesta eina, que redirecciona a la [pàgina del doctorat dels departaments](#), ha estat molt ben valorada.

Estàndard 4: Adequació del professorat

L'estàndard europeu de l'assegurament intern de la qualitat d'educació superior ESG1.5 referent a la qualitat del professorat, recomana que "les institucions han d'assegurar-se que el seu professorat és competent". A la URV aquest estàndard està garantit per normativa interna, ja que incorpora els criteris per a ser director/a de tesi al [reglament de l'EPD \(Evidència E4.1\)](#) en el seu article 13:

"El director o la directora de tesi és designat per la Comissió Acadèmica del programa de doctorat entre doctors amb experiència investigadora acreditada i investigadors actius de la URV o assimilats, amb independència de la universitat, centre o institució en què presti els seus serveis, sempre que formi part del programa de doctorat".

I gràcies a la [Normativa d'Investigador Actiu](#) de la URV (Evidència E4.2) on consten en detall la definició, criteris i procediment d'avaluació interna per accedir a la condició d'investigador actiu o investigadora activa a la URV.

"La consideració d'investigador actiu o investigadora activa de la URV és automàtica per a tot el professorat que tingui reconegut un tram de recerca en el darrer sexenni, la qual cosa dona a aquesta consideració una vigència de sis anys. Així mateix, també té la consideració automàtica d'investigador actiu o investigadora activa tot el personal docent i investigador a temps complet que hagi superat una acreditació externa de l'activitat investigadora igual o superior a la categoria que ocupa (professorat lector, professorat agregat, catedràtics contractats, investigadors Ramon y Cajal, investigadors ICREA, etc.)."

La URV també fomenta l'orientació, mentorització i tutorització dels estudiants amb les especificats que es detallen al procés PR-EPD-013- *Orientació a l'estudiant* (Evidència E.4.3) i el procés PR-OOU-001 *Orientació professional* (Evidència E4.4).

Tal com es recull a les taules de l'annex 4, actualment el nombre de possibles tutors/es i directors/es es de 44, 27 són professorat propi del DAC (tots ells pertanyen als departaments que desenvolupen el programa (DAFITS i DAC), i 17 són els directors i directores de tesi col·laboradors/es (on s'inclouen alguns professors dels departaments esmentats, professors d'altres departaments de la URV, professors d'altres universitats, professors internacionals i experts o professionals doctors). Aquest nombre és adequat i permet que es portin a terme un nombre significatiu de direccions de tesis doctorals i un seguiment adequat d'aquestes tesis en el marc del Programa de Doctorat.

Els recursos humans del programa (Evidència E4.5) consten del professorat d'acord amb la modificació de la memòria de verificació (Evidència P2.8) que va entrar en vigor a partir del curs 2018-2019 però en aquest autoinforme, tant als indicadors de l'annex 4 com a les taules, s'han actualitzat d'acord amb les incorporacions i baixes del 2019 al 2021 (taula 3.1.5 i 3.1.6 de estàndard 1.1 i annex 1), en base a la composició del professorat i directors i directores de tesi a maig de 2021. El detall d'aquestes altes i baixes s'han recollit a l'evidència P2.13: 12, altes (2

professors/es i 10 col·laboradors/es) i 15 baixes (7 professors/es i 4 col·laboradors/es). Aquestes altes i baixes s'aproven mensualment per la CA i el CDE.

Per tant, d'ençà de l'aprovació de la modificació de la memòria de verificació del programa (Evidència P2.5), i d'acord amb les definicions de la Guia per a l'acreditació fins al maig de 2021, són poques les modificacions en la composició i nombre del professorat propi del programa. Tanmateix, sí són més freqüents les modificacions dels directors/es col·laboradors/es que participen en codireccions. Aquest és un fet positiu ja que precisament la figura de col·laboradors s'entén com més temporal, per reforç d'una tesi, per una especialitat concreta, per incorporar professorat d'altres universitats i internacionals o per integrar professorat novell a la tasca de direcció.

4.1. El professorat té una activitat de recerca acreditada

L'apartat de professorat, i específicament l'estàndard 4.1., és el més ben posicionat de tots els aspectes relatius al Programa de Doctorat en Antropologia i Comunicació i segurament el que amb més nitidesa **demostra un progrés vers l'excel·lència**. Cal assenyalar que el programa s'autoexigeix que per dirigir d'una tesi doctoral cal comptar amb un sexenni de recerca. Aquesta exigència s'ha mantingut al llarg del període analitzat i ha permès aconseguir un nivell molt alt en la qualitat del professorat. A més, es constata un elevat nivell en la producció científica i en la recerca acreditada, com es veurà.

El professorat propi

El programa de doctorat ha reflexionat sobre el manteniment de les condicions inicials de verificació (Evidència P2.5), els informes de seguiment (Evidència P2.7), les recomanacions traslladades per AQU en la valoració dels informes d'altres programes similars implantats a la URV (Evidència P2.14), la definició de professorat i director o directora de tesi d'acord amb la guia d'AQU per a l'acreditació dels programes de doctorat i, molt especialment, del Pla de Millora del programa). Fruit d'aquesta anàlisi el programa ha mantingut l'exigència de considerar professorat propi només als investigadors/res que puguin aportar recerca acreditada.

Taula 3.4.1. Professorat propi del programa d'Antropologia i Comunicació

Categoria	D	H	Total
CU	2	3	5
TU	3	3	6
AGREGATS	8	3	11
ICREA	0	1	1
EMÈRITS	0	3	3
LECTOR	1	0	1
TOTAL	14	13	27

CU, Catedràtic d'Universitat; TU; Titular d'Universitat;
Font: EVIA de la URV. Dades a juny 2021

La plantilla del DAC està constituïda per 5 Catedràtics d'Universitat (CU), 6 Titulars d'Universitat (TU), 11 Agregats, 1 ICREA, 3 professors Emèrits, 1 Lector (veure el detall a la taula 4.1 de l'annex 4). El professorat compta amb una trajectòria docent i de recerca dilatada i de molt elevada qualitat. Les dades indiquen que hi ha una paritat de gènere. Tots els professors/es del programa pertanyen a la URV. Per tant, es tracta de professorat estable que és la base del programa doctorat. El professorat propi està adscrit al DAFITS (15) i al DEC (12). El nombre de possibles directors/es és adient pel nombre de places d'entrada que tenim al programa, cosa que permet que es portin a terme un nombre significatiu de direccions de tesis doctorals i tanmateix permet també un seguiment adequat d'aquestes tesis en el marc del Programa de Doctorat. Cal remarcar que al curs 20-21 el DAC compta amb dos professors ICREA i que el curs 21-22 comptarà amb tres, el que és evidència de la qualitat i l'excel·lència de la plantilla.

Aquest professorat compta amb una trajectòria docent i de recerca dilatada i de molt elevada qualitat. A més de la direcció de tesi, el professorat propi actua com a tutor en cas de codireccions de tesi amb els directors col·laboradors o directors novells. El col·lectiu és estable. Ha sofert poques modificacions des de la implantació del programa al 2013 (com s'observa a l'evidència P2.13. només s'han incorporat 2 professors/es i s'han donat de baixa 6), per jubilacions i incorporacions d'investigadors més joves i alguna promoció recent, com s'observa a l'apartat 1 d'aquest autoinforme. Tanmateix, s'observa un increment de professorat amb la categoria d'emèrit que de mica en mica requerirà un relleu per part de professorat més jove (el curs 2021-20 s'espera que dos professors propis més entren en la categoria d'emèrit). Per això, en aquest autoinforme incloquem una mesura per al Pla de Millora que consisteix en preveure el fet que la plantilla de professorat propi es fa gran (aviat amb 5 emèrits i amb jubilacions a la vista). El Pla de Millora incorpora diverses mesures (2020-21-PM-DAC-4.1) que van en la línia d'eixamplar la plantilla de professorat tant en la línia de professorat propi com col·laborador.

A la web del programa de doctorat a l'apartat [de línies de recerca](#) consta actualitzat diàriament el detall del professorat del programa amb el currículums de tots els professors estables del programa. La informació del currículum que consta a la web per cada professor s'organitza en 5 pestanyes: dades generals, àmbits de treball, finançament on consta els projectes i contractes de transferència, resultats i docència, on consta la docència tan de grau, màster i doctorat.

Entre els aspectes que cal destacar de l'excel·lència de la qualitat del professorat propi es troba el fet que tots els professors que poden tenir un sexenni viu, el tenen. Cal assenyalar que el programa disposa de tres professors emèrits i un professor ICREA que no poden disposar de sexenni viu. En el cas dels tres emèrits tots ells disposen de 5 sexennis cadascun i en el quart cas disposa d'una de les distincions de qualitat més altes a nivell acadèmic com és la menció ICREA.

El professorat col·laborador

Tota aquesta experiència acadèmica és a més reforçada pels directors/es col·laboradors del programa. Els directors/es col·laboradors són doctors i doctores però no poden dirigir una tesi en solitari i ho han de fer en co-direcció amb un altre professor del DAC. Els seus perfils són variats però sempre s'inclouen per l'expertesa en la temàtica específica de la tesi doctoral que co-dirigeixen, degut a això es produeixen altes (10) i baixes (4) de col·laboradors/es entre el 2019 i 2021. Aquest esquema de col·laboració permet obrir el programa a universitats i centres de recerca internacionals o estatals, així com incorporar professors/es doctors novells o d'altres experts i amb experiència en un àmbit encara que no tinguin un sexenni.

Els directors/es de tesi col·laboradors/es són experts en certes temàtiques/àrees del doctorat. S'hi compten aquí també els col·laboradors provinents d'universitats i institucions

internacionals. En el moment de fer l'autoinforme comptem amb 5 membres de centres internacionals: Universidade General de Santa Catarina, Brasil; Francis I Rainer Anthropology Institute - Romanian Academy, Romania; Centro de Investigaciones y Estudios Superiores Antropología Social, Mèxic; Universidade de Sao Paulo, Brasil; Central European University, Hongria.

També entre els col·laboradors s'hi troben altres que treballen a d'altres universitats espanyoles com la Universitat Oberta de Catalunya, la Universitat de Barcelona, la Universitat Ramon Llull, o centres d'investigació com l'International Center for Ethnobotanical Education, Research and Service. Tots ells enriqueixen el programa. Finalment, s'inclouen professores i professors d'altres departaments de la URV, o alguns dels professors/es propis dels departaments involucrats en etapes inicials de la seva carrera acadèmica. A banda, el programa disposa ja d'un professor ICREA provinent d'Argentina i incorporarà en el curs 21-22 un segon del Brasil. La relació amb grups de recerca i investigadors internacionals és fluïda i ha anat produint co-direccions al llarg de la trajectòria, com posen de manifest les dades aportades a les evidències. Els col·laboradors causen baixa del programa una vegada la tesi doctoral que dirigeixen es defensada. El rol dels directors/es de tesis en col·laboració és especialment interessant per orientar als doctorands en les tesis específiques o especialitzades.

Taula 3.4.2. Directors/es col·laboradors del programa en el curs 20-21

Categoria	D	H	Total
Tesis en curs			
Universitats/Centres espanyols	3	2	5
Universitats internacionals	2	3	5
Altres departaments URV	0	3	3
Altres DAFITS/DEC	2	2	4
Total	7	10	17

Font: elaboració pròpia, dades actualitzades a maig de 2020

A la web del programa per cada línia de recerca també consten [l'listats els directors/es de tesi col·laboradors del programa](#), en aquest cas encara no consta a la web el currículum dels directors/es externs a la URV, al tractar-se d'una pàgina automatitzada que es nodreix de les bases de dades de la URV i al tractar-se majoritàriament de directors/es externs a la URV, però es proveeix del seu perfil públic ORCID.

Els criteris que aplica la CA del DAC per a l'assignació a codireccions i la participació al programa dels directores de tesi col·laboradors tenen en compte el coneixement l'expertesa del professor/a, així com el seu currículum a nivell acadèmic i professional.

Tant les dades sobre professors/es propis com sobre col·laboradors/es ofereixen un equilibri notable en termes de gènere. En la primera categoria trobem un equilibri proper al 50%, mentre que entre el professorat col·laborador, un 41% són dones.

Tutors/es

La figura del tutor/a al DAC la fa un dels directors/res del doctorand/a que forma part en la gran part dels casos del professorat propi. Sol ser el membre que té una vinculació directa amb el departament, ja que sol ser el director/a amb més experiència i que més coneix el funcionament

de la institució. La figura del tutor/a a la URV s'ha aplicat des d'un inici complint la definició del real decret però ara un cop detectades noves necessitats, l'EPD ha definit la proposta de millorar 2020-21- PM-EPD- 4.3.03 per modificar l'article 6 de la normativa i definir amb més detall la figura del tutor/a per donar suport al doctorand/a i per tant més independent en relació al director/a de la tesi.

Sexennis de recerca

Considerem que el professorat del DAC té l'experiència necessària i una activitat de recerca acreditada excel·lent, donat que en el moment d'elaborar aquest informe 25 dels 27 membres del professorat **(un 92,6%) tenen un sexeni viu o assimilat**. En aquests s'inclouen els professors emèrits (3), i el professor ICREA (1) que no pot demanar avaluació de sexenis però la condició del qual ja garanteix amb escreix una professors del programa compta amb un sexeni de recerca viu. Només 2 professors dels 27 no tenen sexenni viu, entre ells un cas excepcional que l'ha tingut viu fins al 2020 però no ha demanat renovació ja que es jubila aquest estiu, veure taula 4.2 de l'annex 4. Aquests 27 computen 70 sexennis de recerca (2,6 sexennis per professor).

D'acord amb els indicadors per avaluar aquest estandard, el programa de doctorat compleix per tant amb escreix ja que més de tres quartes parts del professorat té una activitat de recerca acreditada.

Taula 3.4.3. Professorat propi i distribució de sexennis

Línia de recerca	Professorat	%	Sexenis	%
Antropologia Mèdica i de la Salut	7	27%	20	29%
Identitats contemporànies, espais urbans i representació	13	46%	33	47%
Comunicació i risc	7	26%	17	24%
Totals	27		70	

Dades a juny 2021.

El programa compta amb 27 professors propis directors/es de tesis doctorals que detenen 70 sexennis en global, amb una mitjana de 2,6 sexennis per professors. En aquestes xifres no s'inclouen els professors col·laboradors. Cada professor propi del programa està normalment assignat a una sola línia, tot i que hi ha alguns que s'han assignat a dues línies diferents si poden aportar expertesa. La taula 3.4.3 expressa l'assignació del professorat a la línia principal on desenvolupa la seva activitat. Si observem la distribució per línies de recerca podem constatar que totes les línies estan vives i oferint resultats en forma de tesis, a banda que totes les línies tenen un bon nombre de sexennis. El pes dels sexenis és proporcional al volum de professorat en cada línia (27%-29%; 46%-47%; 26%-24%), el que indica que la qualitat del professorat és força homogènia. Si fem la mitjana entre professorat i sexennis veiem que les línies amb més experiència queden llistades per l'ordre de la taula amb Antropologia Mèdica i de la Salut amb 2,9 sexennis per professor, Identitats contemporànies, espais urbans i representació amb 2,5, i Comunicació i risc amb 2,4 sexenis de mitjana per professor.

Pel que fa a l'indicador de sexenis vius de tesis defensades, de les 23 tesis defensades, escomptabilitzen fins a 31 defenses assignades a director (ja que moltes tesis computen com 2 defenses si tenen co-directors). En la 3.4.4 i taula 4.3 de l'annex 1 es pot observar que dels 20 directors/es, 12 eren professorat propi que actua com a primer director de tesi i tots ells (100%) tenien un sexeni viu. Això indica que totes les tesis en el moment de la defensa van ser dirigides

per si més no un co-director amb sexeni viu. Pel que fa als col·laboradors, dos eren professors de la URV (1, 50% amb sexeni viu). De les dades disponibles a la URV per tant apunten que el 93% dels professors tenien el sexeni viu. La resta de professors col·laboradors o bé no es tenien dades de la vigència del sexeni en el moment de lectura (4, n/d) o bé no aplica el paràmetre, donat que són investigadors internacionals de reconegut prestigi (2, n/a). Totes i tots ells però tenen currículums que proven la suficiència investigadora i, per exemple, entre aquest grup s'hi troben un Catedràtic de la Universitat de Múrcia, una professora de la Universitat Oberta de Catalunya amb gran expertesa en Psicologia i Ciències de l'Educació, un membre de l'Agència de Salut Pública i Medi Ambient de Barcelona guardonat pel Col·legi de Metges de Barcelona, o un expert científic del International Center for Ethnobotanical Education, Research and Service.

Taula 3.4.4. Sexenis vius per tesis defensades.

	Profs total	Sexeni viu	%
Prof. propi	12	12	100%
Prof. col·laborador URV	2	1	50%
Total URV	14	13	93%
Prof. col·laborador ext nac	4	n/d	n/d
Total nacionals	18	n/d	n/d
Prof. col·laborador internac	2	n/a	
TOTAL	20	n/a	n/a

Font: URV en xifres de la URV dades a juny 2021.

Per tant com s'ha comentat anteriorment i d'acord amb els indicadors necessaris per avaluar l'estàndard: nombre de directors/es de tesis defensades (31), el percentatge de sexennis vius actuals del professorat que dirigeix tesis doctorals (92,6%) i el percentatge de sexennis vius dels directors/es de tesis dels quals es disposava dades és molt alt (93%), tenint en compte que la resta o bé són professors col·laboradors externs o internacionals tots ells de reconegut prestigi i amb currículums que proven la suficiència investigadora; **el programa assoleix amb excel·lència l'estàndard ja que tots 3 indicadors són excepcionals i especialment com a mínim les tres quarts parts del professorat del programa que ha dirigit tesis té una activitat de recerca acreditada.**

Projectes de recerca

El professorat del programa del DAC pertany íntegrament a dos Grups Reconeguts de la Generalitat de Catalunya de la convocatòria 2017SGR: el Grup d'Antropologia Social (GAS) i ASTERISC, Grup de Recerca en Comunicació. Els investigadors participen de forma activa en 109 projectes de recerca competitius (Evidència 4.7_1), 34 professors del programa participen en projectes de recerca i d'aquests 19 professors del programa són IP en projectes de recerca en un total de 41 projectes. D'aquest 109 projectes, s'han seleccionat 37 entre les més altes categories de convocatòria entre les quals el marc Europeu H2020, projectes estatals del programa I+D+i o d'altres convocatòries molt competitives (Evidència E4.7_2). En aquest llistat dels 37 projectes, 34 (92%) són liderats per un IP que pertany al grup de professors adscrits al programa del DAC. Aquestes evidències denoten que no només hi ha una intensa activitat investigadora, sinó que aquesta és de nivell internacional i que el professorat del programa pren un paper rellevant.

D'aquests 37 projectes d'investigació seleccionats 22 (59%) són part de l'activitat del GAS i 17 (41%) d'ASTERISC. Els projectes estan relacionats amb les línies de recerca del doctorat i els resultats i avenços són un coneixement que retroalimenta les tesis doctorals a través dels directors/es de tesi. L'alt nivell de la recerca al si del programa s'evidencia per la presència de projectes finançats per la Comissió Europea en el marc del program Horizon 2020. Específicament, una de les professores del doctorat coordina com IP el projecte "SoCaTel. A multi-stakeholders co-creation platform for better accés to ling-term care services" (Codi H2020-EU.3.6.2.2), actualment vigent i on hi participen entre d'altres institucions el Trinity College (Dublin, Irlanda) o la Universitat de Tampere (Finlàndia). Un altre projecte internacional es va liderar des del University College (Irlanda, Dublin), però ASTERISC, en va liderar un Work Package important ("Food Risk Communication. Perceptions and Communication of Food risks/Benefits across Europe: developments of effective communication strategies", finançat per la Comissió Europea en el marc del FP7). L'evidència de la importància dels grups de recerca relacionats amb el programa de doctorat també la prova el lideratge de projectes com "El cuidado importa. Impacto de género en los y las cuidadoras de mayores y dependientes en tiempos de la Covid-19", liderat al GAS i finançat pel Santander-CSIC-RUE, en una acció molt competitiva adreçada als centres espanyols per fer front a la pandèmia, actualment vigent, entre d'altres I+D+I.

Entre el gruix de projectes es troben aquells de caràcter competitiu a nivell estatal amb fins a 18 (48,6%) pertanyents als programes estatals I+D+I (Programa Nacional de Proyectos de Investigación. Plan Nacional de I+D+I, al Plan Estatal de Investigación Científica y Técnica e Innovación 2013-16. Programa de Fomento de la Investigación Científica y Técnica de Excelencia. Subprograma Estatal de Generación del Conocimiento). En aquest sentit, els professors han captat també recursos a través de projectes finançats per organismes com el Centro Reina Sofia sobre Adolescencia y Juventud/Fundación Ayuda contra la Drogadicción, el Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. Finalment, ja en l'àmbit autonòmic, s'han obtingut projectes finançats pel Departament de Governació i Relacions Institucionals de la Generalitat de Catalunya, o per la Fundació de la Marató de TV3.

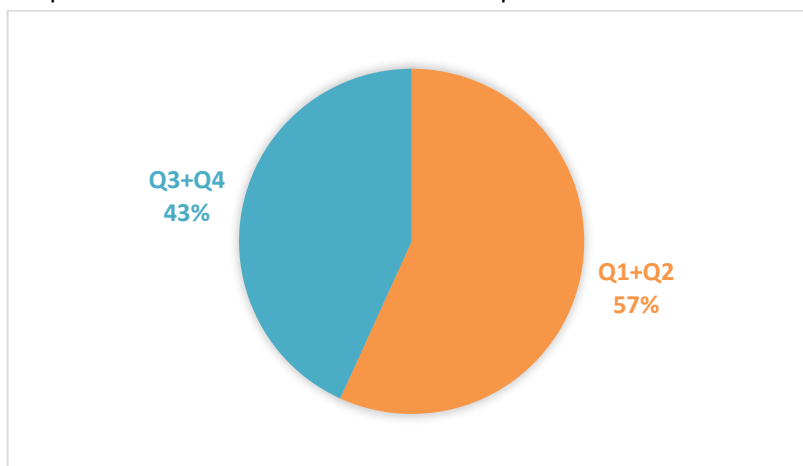
Els grups de recerca també destaquen per la seva activitat captant recursos a tots els nivells. Així es comptabilitzen fins a 3 projectes finançats per la Obra Social Fundació 'La Caixa', un titulat "Landscape and Identitarian Heritage of Europe: Cathedral Cities as Living Memories" (2015ACUP00059) i un altre titulat "La gestió col·laborativa de la medicació: un projecte de la recerca i acció participativa en salut mental" (2016ACUP00015). Això evidencia la capacitat de trobar fonts de finançament alternatives.

El conjunt aboca una gran activitat pel que fa a la captació de recursos per mitjà de projectes de recerca competitius, tant a nivell internacional, estatal com autonòmic, així com de fundacions o entitats diverses. Aquesta activitat evidencia un nivell excel·lent pel que fa a projectes de recerca on alguns estudiants han desenvolupat les seves tesis doctorals. A aquests recursos cal afegir l'existència de la Càtedra URV/Repsol d'Excel·lència en Comunicació, liderada per un dels professors de la línia d'investigació de Comunicació de Risc i que triannualment ha finançat diverses activitats de recerca com seminaris, ajuts a la recerca o beques per estudiants de màster. La Càtedra també ha esponsoritzat la publicació *Catalan Journal of Communication and Cultural Studies*, actualment editada per membres del DEC. Aquesta publicació està present a alguns dels índexos acadèmics més prestigiosos com Scopus o l'Emerging Sources Citation Reports. També és destacable la Col·lecció d'Antropologia Mèdica, editada per Publicacions URV, que va ser fundada l'any 2009 i que porta ja 32 llibres publicats, cosa que situa l'editorial en una posició rellevant en les publicacions d'Antropologia social, així com la *Revista d'Etnografia de Catalunya* que s'edita des del DAFITS.

Publicacions

Pel que fa a la producció científica el professorat del programa ha publicat nombroses contribucions científiques. Es llisten fins a 213 publicacions indexades en WOS i Carhus 11 i 146 en SCOPUS. però des del DAC s'ha identificat fet un anàlisi de la selecció de les 80 publicacions més rellevants del professorat des de 2013 fins al moment de realitzar l'autoinforme (Evidència 4.6). Cal destacar que totes les publicacions relacionades estan indexades al prestigiós Journal Citation Reports (JCR) i comptem amb el corresponent índex d'ímpate. La qualitat de la producció científica ve també acreditada pel fet que el 57% d'aquesta producció destacada (46 articles) està situada en revistes que pertanyen al Q1 o al Q2 en les seves respectives disciplines. Entre les revistes més detacades figuren algunes amb impactes alts, com *International Journal of Drug Policy* (Q1, Substance abuse); *International Journal of Information Management* (Q1, Information Science & Library Science); *European Psychiatry* (Q1, Psychiatry); *Journal of Consumer Culture* (Q1, Sociology/Cultural Studies) o *Plos One* (Q1, Multidisciplinary Sciences), entre d'altres. Aquests resultats evidencien que els grups de recerca i els professors que formen part del doctorat no només publiquen quantitat d'articles sinó que aquests són de molt bona qualitat. A banda, Cal destacar que els àmbits de l'Antropologia i la Comunicació tenen en les monografies un espai natural de divulgació de resultats, on els membres del programa també han fet aportacions rellevants.

Figura 3.4.4 Impacte en localització de Quartil de les publicacions destacades en JCR (n=80)

Font: Elaboració a partir de Evidència 4.6

En conjunt, el resultat científic que s'extreu de l'activitat de recerca del professorat que pertany al programa aboca una excel·lent llista de publicacions que no només ofereix remarcables índexos d'impacte en revistes reputades sinó que també es tradueix en moltes iniciatives de transferència científica amb un impacte social de la recerca. Això ho acrediten les memòries anuals del DAFITS³ i del DEC,⁴ que recullen desenes d'activitats anualment que tenen una repercussió directa en la societat com són cursos i xerrades, visites a institucions o escoles, participació en jurats, presència en mitjans de comunicació, etc. En aquest sentit, tant el

³ <http://www.antropologia.urv.cat/ca/transferencia/activitats/>, darrer accés 31 de gener de 2020.

⁴ <http://www.comunicacio.urv.cat/ca/departament/>, darrer accés 31 de gener de 2020.

programa com els grups de recerca implicats són molt conscients de la importància de la transferència social del coneixement.

Reconeixements externs

També il·lustren el reconeixement obtingut pel professorat tant propi com col·laborador que ha passat pel programa de doctorat al llarg dels anys i que ha guanyat diversos premis i reconeixements:

- Carlson Award in the History of Psychiatry de 2021.
- Medalla d'Honor 2021 de la Xarxa Joan Vives d'Universitats.
- Medalla d'or a la Significació del Treball social del Col·legi de Treball social 2020.
- XXIII Premi Oleguer Miro i Borràs atorgat pel Col·legi de Metges de Barcelona i Arxiu Històric de Ciències de la salut (2019).
- ICREA Academia 2020.
- Premi a l'Excel·lència professional del Col·legi de Metges de Barcelona 2018.
- Premi Consell Social URV a l'Impacte Social de la Recerca. Convocatòria 2019.
- Finalista i Menció especial del Jurat. Muestra de Antropología Visual de Madrid, Noviembre 2020).
- Premi Prat Gaballí 2016 per la millor tesi doctoral en relacions públiques, atorgat pel Col·legi de Publicitaris i Relacions Públiques de Catalunya.
- Primer premi a la millor comunicació a les I Jornadas Nacionales de Comunicación en Salud y IV Jornadas Autonómicas de Comunicación en Salud (2016).
- Premi del públic a la 3ª edició *Vols saber què investigo?* (2015).
- 2n Premi de recerca del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre Comunicació Audiovisual (2015).
- Distinción Maria Antònia Ferrer i Bosch 2014, en reconocimiento de la lucha por los derechos de las mujeres y su visibilidad. Observatorio de la Igualdad de la Universidad Rovira i Virgili.
- Premis d'Activitat Acadèmica de la URV per als cursos 2012-2013 i 2014-15.
- Premi del Consell Social de la URV a la Qualitat Docent 2012, modalitat col·lectiva.

D'acord amb els indicadors i la justificació aportada, considerem que el professorat del programa de doctorat té l'experiència necessària i una activitat de recerca acreditada excel·lent. Les evidències i indicadors posen de manifest que el programa de doctorat en Antropologia i Comunicació, **pel que fa a aquest estàndard, segons el qual el professorat del programa té una activitat de recerca acreditada, es troba en progrés vers l'excel·lència**.

4.2. El professorat és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions

El programa de doctorat en Antropologia i Comunicació compta amb un total 27 professors que poden actuar com a director de tesi i també compta amb 17 directors col·laboradors que complementen en les tasques de supervisió i formació als professors del programa.

Taula 3.4.5. Distribució de professorat propi i col·laborador per línia

	Professorat	%	Col	Total	
Antropologia Mèdica i de la Salut	7	26%	9	16	36%
Identitats contemporànies, espais urbans i representació	13	48%	6	18	43%
Comunicació i risc	7	26%	2	9	20%
Total	27		17	44	

Font: URV en xifres de la URV. Dades a juny de 2021

Com es veu a la taula anterior si sumem el professorat col·laborador el programa compta amb 44 potencials directors i directores de tesi, tot i que aquest nombre fluctua ja que especialment en l'àmbit de la col·laboració s'hi van afegint o donant de baixa participants segons les necessitats. Aquest professorat està distribuït de forma força equitativa en relació al pes de cada línia d'investigació com s'ha pogut veure anteriorment. Cal tenir en compte que tres dels professors són emèrits i l'any vinent es calcula que hi haurà cinc, amb alguna jubilació. Aquesta és una realitat que afecta no només al programa del DAC sinó en general al sistema universitari català.

Considerem també com un problema generalitzat a la Universitat i que per extensió afecta evidentment als programes de doctorat. El professorat que es jubila en molts casos no té un relleu immediat. Això és conseqüència de la baixa taxa de reposició aplicada durant anys i de les restriccions pressupostàries que pateix el conjunt de la universitat catalana. Donat que la incorporació de nou professorat no és quelcom que la URV pugui modificar el que s'ha fet és aprovar un nou model de plantilles per mirar de fer un relleu el més eficient possible. Aquest model es basa en una bossa única que garanteix que les noves incorporacions aniran a aquells departaments on les necessitats siguin més urgents. Això, traslladat al doctorat, hauria de fer que els primers relleus fossin els aquells programes més necessitats, com és el cas del DAC.

Respecte a l'impacte d'aquestes jubilacions sobre l'activitat científica, convé fer una consideració. Si bé és indubtable que aquests investigadors concentren una activitat científica significativa, ho fan en la major part dels casos en el sí de grups de recerca amb altres investigadors també actius i que formen part dels programes de doctorat com professors/es o com a col·laboradors/es. En el cas dels col·laboradors la majoria de casos, reuneixen mèrits equivalents en quant a equivalència de sexennis que els professorat del programa. No és personal a temps complert però sí molt actiu en recerca. Això ens permet confiar en que aquest col·lectiu mantindrà el nivell científic i ajudarà a atenuar l'impacte de les jubilacions.

Per altra banda, cal assenyalar que el professorat propi acumula en alguns casos certa concentració de tesis, la qual cosa fa encara més important la figura dels professors col·laboradors, que donen suport en les co-direccions. Per tot això, des del programa hem afegit en el Pla de Millora del DAC la intenció d'integrar més professorat col·laborador en diverses línies, amb la possibilitat d'acceptar candidats que puguin acreditar una trajectòria de recerca que sigui equiparable o assimilable a la disposició de sexenis. D'aquesta forma el programa podrà admetre més col·laboradors externs provinents del sistema català i espanyol, i atreure'n també d'internacionals (2020-21-PM –DAC-4.1).

En general, i malgrat els reptes que implica el relleu i l'èxit del programa, professorat del programa és l'adequat en quantitat i qualitat per a desenvolupar les tasques de direcció i

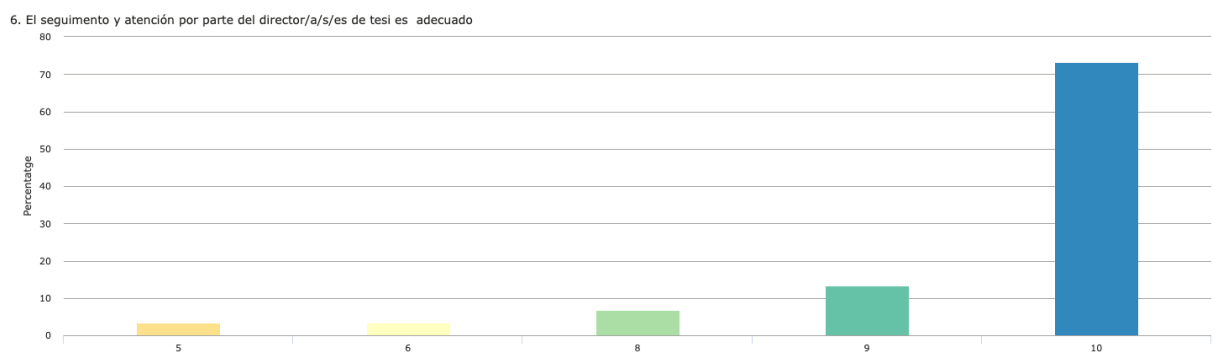

seguiment dels doctorands i té la dedicació en recerca adequada i adient per a dirigir tesis doctorals d'alt nivell d'excel·lència.

Aquesta adequació té expressió en el nivell de satisfacció de l'estudiantat. En les enquestes realitzades als doctorands/es tant el curs 2015-16 com el curs 2017-18, se'ls hi va preguntar si "El seguiment i atenció per part del director/s de tesi és l'adequat", i les valoracions obtingudes van ser molt elevades: de 8,8 (curs 2015-16) i de 9,4 (curs 2017-18), confirmant que els doctorands valoren molt positivament la dedicació dels seus directors/res. En el curs 2019-20 també s'ha preguntat sobre aquesta qüestió (Figura 3.4.5). La direcció de les tesis és molt ben puntuada per l'estudiantat que situa de forma molt majoritària amb un 10 o un 9 la qualificació.

Per altra banda, les enquestes de satisfacció també s'han realitzat a directors i directores i cal destacar que les dades són molt positives.⁵ La Taula 3.4.6 ofereix un resum de les puntuacions mitjanes entre les respostes obtingudes entre directors i directores en el curs 2019-20 (n=15). Destaca la resposta sobre les capacitats (9,07) i nivell de satisfacció dels directors (9,00), així com la valoració de la CA i de la coordinació (9,07). A nivell de millora es podria apuntar que el professorat expressa que té temps suficient però segurament aquest indicador podria millorar.

Figura 3.4.5. Valoració del seguiment i atenció per part dels directors de tesi. Programa de Doctorat en Antropologia i Comunicació (curs 19-20, n=37)⁶

⁵ https://enquestes.urv.cat/r/90016013_5faa724d09c293.46476830, darrer accés 9 de juny 2021.

⁶ https://enquestes.urv.cat/r/90016013_5faa655a54ee83.13448490, darrer accés 9 de juny 2021.

Taula 3.4.6 Consultes específiques a directors/es de tesi el DAC (curs 19-20, n=15, puntuacions 1-10).

	Nota mitjana
El funcionament de la comissió acadèmica del programa de doctorat i la seva coordinació són adequats.	9,07
L'estructura dels estudis de doctorat (activitats formatives, línies de recerca, etc.) és adequada	8,60
Les activitats formatives organitzades dins del Programa de Doctorat per als doctorands són adequades (workshops, cursos, seminaris, tallers, etc)	8,73
Les activitats formatives més generals i transversals organitzades per l'Escola (Sessió de benvinguda, cursos del ICE, etc) són adequades.	7,64
És un rol en el que em sento recolzat/da	7,67
És un rol en el que em sento reconegut/da	7,67
És un rol en el que em sento capaç.	9,07
És un rol que disfruto.	9,00
És un rol per al qual dispenso de suficient temps.	6,67
Conec les activitats formatives disponibles per a millorar en aquest rol	8,13
Les activitats formatives que ofereix la URV per a donar suport a aquest rol són adequades	7,13

La CA realitza reunions plenàries on convoca tot l'equip de professorat (propi i col·laborador) si més no una vegada a l'any amb l'objectiu de compartir inquietuds, i també de copsar l'opinió de primera mà. Com a exemple, el mes de març de 2021 es va realitzar una reunió on es van debatre diverses qüestions que van abordar temes com l'impacte de la covid-19 en el programa, el criteri per canviar les modalitats de tesis per compendis, així com altres aspectes rellevants. En aquestes reunions la CA recull idees que implementa al llarg de l'any a través de les reunions.

El contacte directe i proper entre professors i estudiants és una virtut del programa i en general de tota la universitat. Malgrat agendes on s'inclouen docència, recerca, viatges, conferències i altres activitats, el professorat a temps complet és fàcilment localitzable i permet un contacte directe entre directors/es i doctorands. En el període de pandèmia aquestes tutories s'han seguit realitzant de forma virtual per mitjà d'una plataforma telemàtica que la URV va posar a disposició de tota la comunitat. Això ha permès fer un bon seguiment i atenció als doctorands. Per facilitar també el seguiment i tutorització dels doctorands el SAD implantat a la URV per fer el DAD i PLAINV és una bona eina, ja que disposa d'un mecanisme mitjançant el qual els doctorands registren activitats, seminaris, conferències, estades de recerca i projectes. Els directors/es i tutors/es els poden visualitzar en qualsevol moment i donar un feedback als doctorands.

Com mostra l'enquesta de satisfacció a doctorands,⁷ el seguiment i atenció per part dels directors/es de tesi és molt adequat, amb un resultat excel·lent. L'enquesta també ofereix informació qualitativa per mitjà de les preguntes obertes on destaquen alguns dels següents aspectes. La taula 3.4.7. ofereix un resum de comentaris entre els estudiants amb aspectes positius que destaquen i altres a millorar. En termes generals, el professorat i la coordinació és excel·lentment avaluada. A millorar se solen comentar aspectes de tràmits administratius o

⁷ https://enquestes.urv.cat/r/90016013_5faa655a54ee83.13448490, darrer accés 9 de juny 2021.

d'altres sobre espais de treball (tot i que ambdós departaments disposen d'un espai on els estudiants poden treballar, a més de les excel·lents instal·lacions del CRAI, on també es pot disposar d'ordinadors portàtils en règim de préstec).

Taula 3.4.7. Resum temàtic de comentaris qualitius dels estudiants del DAC (19-20, n=37)

	Comentaris dels estudiants
Aspectes positius destacables	Atenció contínua de la Comissió Acadèmica Atenció i seguiment dels directors/es Qualitat docent Tracte amb el professorat Secretaria del doctorat
Aspectes a millorar	Més facilitat administrativa per a estudiants internacionals Disponibilitat de més espais equipats de treball Millor unió entre disciplines (comunicació i antropologia) Agendes regulars de tutories

La CA vetlla per tal que el professorat sigui suficient i adequat al programa i que tingui la dedicació adequada per dirigir les tesis. Els mecanismes de que disposa per a assignar nous directors/es al doctorand així com també incorporar nous directors o línies d'investigació i sol·licitar una modificació de la memòria de verificació del programa per incorporar les modificacions de directors/es de tesi i/o línies d'investigació, d'acord amb el procediment PR-EPD-004 *Modificació de titulacions* (Evidència E 1.11) i PR-EPD-022 *Assignació, desassignació o modificació director/a o línia d'investigació* (Evidència E4.11) establerts en el SIGQ de l' EPD. Aquest mecanisme permeten també completar amb experteses complementàries les direccions de tesi o codirectors en cas que el director/a no pugui fer un seguiment i atenció del doctorand adequat.

Els mecanismes més generals de la URV per a determinar la dedicació del professorat són recollits a la [Normativa de Docència](#) aprovada pel Consell de Govern de la URV -última modificació de 19 de juliol de 2018 (Evidència 4.8). En aquesta normativa s'estableix que la direcció de tesis doctorals en el marc del RD 99/2011, de 10 de febrer (art. 12.3), també genera activitat docent, assignant anualment per estudiant de doctorat matriculat a la URV 1,5 crèdits per curs, amb un màxim de tres cursos acadèmics per estudiant, i 1,5 crèdits addicionals el quart curs si la tesi ha estat defensada durant els tres primers cursos o durant el quart curs amb menció internacional. En el cas de codireccions de tesi doctoral, aquests crèdits es reparteixen entre els codirectors de la URV. Aquest reconeixement en forma de crèdits pels docents a temps complet que dirigeixin tesis pot arribar fins a un màxim de 4,5 crèdits en funció de la disponibilitat del departament.

Les direccions de tesis que no puguin ser reconegudes per aquesta via ho seran al [pacte de dedicació](#), aprovat pel Consell de Govern de la URV -última modificació de 26 de febrer de 2015- (Evidència 4.9). D'acord amb la normativa del pacte de dedicació, la direcció de tesis doctorals està reconeguda amb 1 "unitat d'activitat acadèmica" (UAA) per la direcció de cada tesi doctoral defensada, en un període inferior a 5 anys des de l'obtenció de la suficiència investigadora (DEA) o 7 anys des de l'inici dels cursos de doctorat/màster, que s'ha de repartir entre els codirectors/es de tesi, com a mitjana en el període dels tres últims cursos, i 1,5 UAA en el cas de tesis amb menció internacional.

Els directors/es de departament que formen part de la Comissió Acadèmica del programa i els propis directors de tesi poden consultar la dedicació docent al pacte de dedicació de la URV i els

indicadors i informes disponibles a la URV en Xifres (Evidència 4.10) i determinar si la dedicació és adequada per desenvolupar les seves funcions. La CA del programa pot sol·licitar una modificació del programa de doctorat a la memòria de verificació per incorporar les modificacions de directors/es de tesi i/o línies d'investigació, d'acord amb el procediment PR-EPD-004 *Modificació de titulacions* (Evidència E 1.11) i PR-EPD-022 *Assignació, desassignació o modificació director/a o línia d'investigació* (Evidència E4.11) establerts en el SIGQ del EPD.

D'altra banda, el professor que és nomenat com a coordinador o coordinadora del programa, desenvolupa funcions addicionals relacionades amb el desenvolupament del programa com l'organització de les activitats, inclosa la Setmana del DAC, el seguiment dels processos de presentació de tesis doctoral, i d'altres tasques previstes en la normativa de l'Escola de Postgrau i de Doctorat de la URV⁸ com:

- a) Presidir la Comissió Acadèmica del programa de doctorat.
- b) Coordinar acadèmicament el programa de doctorat.
- c) Proposar modificacions del programa de doctorat.
- d) Proposar l'oferta de places.
- e) Proposar criteris específics d'admissió.
- f) Elaborar la memòria de verificació del programa de doctorat i responsabilitzar-se dels processos de seguiment i acreditació del programa.
- g) Proposar convenis de col·laboració amb altres organismes, institucions i entitats.
- h) Col·laborar amb els serveis de la Universitat en les tasques de difusió del programa, atracció d'estudiants i obtenció de finançament extern.
- i) Totes les altres funcions que li atribueixin la normativa vigent i aquest Reglament.

En conjunt, el professorat propi i col·laborador del programa de Doctorat en Antropologia i Comunicació de la Universitat Rovira i Virgili demostra, a través de les evidències comentades pel que fa a categoria, projectes de recerca i producció científica, **una excel·lent capacitat per a la direcció de tesis doctorals**. El professorat és adequat en quantitat si tenim en compte la la distribució en línies de recerca, totes tres funcionant amb professorat adscrit i els resultats que se'n deriven apunten a l'excel·lència també a nivell qualitatiu.

D'acord amb els indicadors i la justificació aportada, considerem que **el programa de doctorat assoleix amb excel·lència l'estàndard** segons el qual el professorat del programa és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions de direcció de tesis doctorals i d'atenció als doctorands i doctorandes.

4.4. El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en les comissions de seguiment i tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa

Al llarg de la seva història, el DAC ha comptat amb directors de tesi externs que participen com en les tesis doctorals del programa. Una part d'ells són d'universitats o centres d'investigació espanyols (Universitat de Múrcia, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Miguel Hernández, Universitat de Barcelona, Fundació de la Unitat d'Investiació en Tuberculosis, ICEERS: International Center for Ethnobotanical Educative Research and Service). En el curs actual (20-21), els 4 directors de centres internacionals són del CIESAS Sureste (Mèxic),

---

⁸ Reglament de l'Escola de Postgrau i de Doctorat de la Universitat Rovira i Virgili, <http://www.urv.cat/ca/universitat/normatives/reglament-epd/>, darrer accés 31 de gener de 2020

Universidade de Rio de Janeiro (Brasil), Central European University (Hongria) i Universidade Federal de Santa Catarina (Brasil). Els professors col·laboradors són donats de baixa quan es llegeixen les tesis. També cal tenir presents investigadors internacionals que han estat incorporats al sistema espanyol, com és el cas de l'investigador ICREA que provenia d'una universitat internacional i una altre que s'incorporarà d'una brasilera.

És freqüent la participació de professors internacionals en els cicles de conferències, seminaris i activitats formatives, l'assistència a les quals és part substancial del programa. A continuació es llisten les universitats d'origen dels professors que han participat en la Setmana del DAC entre 2017 i 2021: Universidad Nacional de Cuyo, Argentina; University of Sheffield, Regne Unit; Universidad de Buenos Aires, Argentina; Universidad Nacional Autónoma, México; McGill University, Canada; University of Cardiff, Regne Unit; Stockholm University, Suècia. A banda, altres professors internacionals participen puntualment en activitats on el DAC té una presència i que s'ofereixen als estudiants. Per tant podem dir que s'ha assolit la proposta de millora 2015-16-PM-4) de manteniment de la participació de professorat estranger de reconegut prestigi.

Per altra banda, de les 23 tesis ja defensades en el programa, 10 han estat amb Menció Internacional (43,4%). Aquestes tesis han tingut almenys un professor d'universitats o centres d'investigacions internacionals, tal i com regula la normativa per la defensa de tesi amb Menció Internacional. Cal indicar que totes les tesis amb Menció Internacional també han estat avaluades per dos experts internacionals per tal de complir amb la normativa, per la qual cosa les tesis defensades al DAC passen una avaluació externa que en garanteix la qualitat. Donada la participació d'experts i membres de tribunal internacionals, bona part d'aquestes tesis han estat escrites i defensades en anglès i en portuguès (excepte un cas perquè la investigadora externa era hispanoparlant). Per tant també s'ha assolit la proposta de millora 2015-16-PM-06 6. Mantenir el nivell d'internacionalització, reforçant les col·laboracions amb altres universitats internacionals.

Cal destacar també que els estudiants presenten una interessant activitat d'estades de recerca, moltes d'aquestes vinculades a les tesis amb Menció Internacional, ja que és un aspecte que han d'acomplir. Entre el curs 2013-14 i el 2020-21 hi ha registrades 20 estades recerca diferents amb destinacions tant europees com americanes. Destaquen Argentina, Regne Unit, Alemanya Uruguai o Xile. El programa de doctorat disposa d'un esquema d'ajuts per fomentar aquestes estades vinculades a les tesis amb menció internacional.

L'EPD, conscient de les dificultats d'internacionalització dels programes de doctorat i de la importància que té pels nostres doctorands i els programes, va definir als plans de millora del 2019-20 (presentat als 5 programes de doctorat acreditats al 2020 en progrés cap a l'excel·lència) i del 2020-21 (presentat a l'acreditació transversal), dues propostes de millora generals per a tots els programes de la URV, que són:

- Millorar la mobilitat europea a través de la Xarxa Aurora (2019-20 PM-EPD- 6-01), la URV participa en una proposta H2020 de mobilitat dins de la Xarxa Aurora, que es pot aprofitar els contactes per fer la mobilitat i per aconseguir col·laboracions amb altres universitats.
- Fomentar la col·laboració i participació de professors externs sobre tot internacionals (2020-21 EPD-PM- 4.3.02), les accions puntuals que s'han proposat són aconseguir professors externs a través de la xarxa alumni i postdoc URV en centre de recerca o universitats externes i també a través de la xarxa aurora. Aquesta proposta és de l'actual pla de millora 2020-21 i en posteriors seguiments es seguirà amb atenció l'evolució d'aquesta proposta..

Entre les propostes de millora del propi programa (veure apartat 4 d'aquest autoinforme), entenem que hem d'incrementar les tesis amb Menció Internacional, les codireccions amb professorat internacional, les cotuteles i la presència d'internacionals en els tribunals. Cal esmentar que el programa va comptar amb un conveni de cotutela del 2013 al 2016 (veure taula 3.1.8) i en aquests moments estan en tràmit dos cotuteles, una amb la Universidade de São Paulo, i una altra amb la Universidade Federal do Pará, les dues de Brasil.

Com hem comentat més amunt, el punt més fort del programa el constitueix el professorat, amb molta experiència investigadora i en direcció de tesis, i amb una excel·lent producció científica, que acredita amb trams de recerca, però sobretot amb projectes, publicacions i reconeixements externs, com es valorà més endavant, i en capacitat per portar a bon port les tesis doctorals. Considerem que en aquest àmbit el programa té com a bona pràctica l'articulació en dos grups de recerca consolidats, que integren doctorands en projectes, i generen resultats de qualitat.

Pel que fa a col·laboracions internacionals, tant en estades com en mencions internacionals el programa mostra indicadors excel·lents, si bé el nombre de tesis en cotutela resulta millorable i convindrà reforçar la informació d'aquesta opció. Per això proposem el Pla de Millora ha recollit una acció de cara a visibilitzar millor el caràcter internacional del programa (2020-21-PM-DAC-1.1).

D'acord amb la justificació aportada, considerem que el programa de doctorat **assoleix amb excel·lència l'estàndard segons el qual el programa de doctorat compta amb un grau de participació de professorat internacional adequat a l'àmbit científic del programa.**

En progrés vers l'excel·lència	S'assoleix	S'assoleix amb condicions	No s'assoleix
X			

Com hem comentat més amunt, el punt més fort del programa el constitueix el seu professorat, amb molta experiència investigadora i en direcció de tesis, i amb una excel·lent producció científica, que acredita amb trams de recerca, però sobretot amb projectes, publicacions i reconeixements externs, com es valora més endavant, i en capacitat per portar a bon port les tesis doctorals. Considerem que en aquest àmbit el programa té com a bona pràctica l'organització en dos categories professorals (propi i col·laborador) i la integració de professorat internacional de prestigi en co-direccions i activitats acadèmiques. Pel que fa a col·laboracions internacionals, tant en estades com en Mencions Internacionals el programa del DAC mostra indicadors molt robustos, si bé es planteja una proposta de millora per tal de fer sostenibles i fins i tot millorables aquests elements ja excel·lents.

Per tot el que hem indicat que **l'estàndard 4 s'assoleix en progrés vers l'excel·lència.**

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

5.1. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands/es i a les característiques del programa de doctorat

El doctorand o doctoranda que matricula passa a ser estudiant i té a la seva disposició els equipaments de recerca disponibles al DAFITS i al DEC. A les instal·lacions d'ambdós departaments els estudiants disposen d'un lloc de treball i de les infraestructures científiques i recursos del grup de treball adients per al desenvolupament de la tesi (laboratoris, aules d'informàtica, aules de seminari, despatxos, etc). Així mateix el doctorand o doctoranda també disposa dels recursos materials de la Facultat de Lletres. En el cas del DAFITS es compta amb una Sala de reunions on s'imparteixen seminaris. Disposa també de l'Arxiu d'Etnografia de Catalunya, que es troba al edifici de l'aulari, es fa servir com a sala de conferències on reconeguts investigadors d'arreu del món, de manera presencial, imparteixen classes magistrals on els principals receptors són els alumnes de doctorat sensibles a la matèria d'estudi. A més, s'ha habilitat recentment una sala amb taules i ordinadors, on poden treballar simultàniament fins a 10 persones, i que està destinada a la utilització per part dels alumnes de doctorat (especialment becaris) i també investigadors post-doc. En el cas del DEC, es disposa d'una sala per a doctorands, on els estudiants es poden connectar amb portàtils, a més d'un important dispositiu de recursos audiovisuals, incloses càmeres, laboratoris d'edició i platós. Tots aquests recursos van ser detallats a la memòria del programa a l'apartat 7 (Evidència 2.5).

Per altra banda, tots els estudiants de la URV disposen dels serveis que ofereix la URV en general (CRAI, base de dades, Servei de Recursos Científic, Sistemes i recursos per a l'aprenentatge, campus virtual, moodle, comitè d'ètica, estabularis, bancs de mostres, tots ells adequats pel nombre de doctorands/es del DAC i per a desenvolupar les tasques concretes de la tesi doctoral. Cal esmentar que el CRAI URV compta amb un Certificat ISO i una política de qualitat que l'ha situat entre els millors serveis universitaris a l'Estat espanyol.⁹

Per tal de visibilitzar l'entorn i recursos, amb el suport de l'EPD i el Servei de Recursos Educatius de la URV (SRE), es va produir un breu vídeo d'explicació que està disponible com evidència audiovisual de la qualitat de les instal·lacions al servei d'estudiants i professorat del DAC (Evidència E5.5).

Tots els recursos descrits anteriorment són perfectament adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa. Tot i així la EPD va proposar la millora (2019-20 PM-EPD- 5-07), d'adequació dels equipaments de recerca desfasats. Les actuacions que s'estan portant a terme per aconseguir la millora són les següent: modificació de tarifes del SRCiT per pagar amortitzacions dels equipaments que no estiguin finançats, a través del seu ús. Aquest sistema ha de permetre presentar-nos en convocatòries d'equipament científic del Ministeri/GenCat. I adquisició d'equipament científic de grans dimensions, pels quals hem aconseguit finançament.

D'acord amb els resultats de les enquestes de satisfacció per al curs 2019-20, la nota mitjana (1-10) que els estudiants (n=37) van posar als recursos, materials i equipaments disponibles per a desenvolupar la tesi doctoral és d'un 8.14.¹⁰

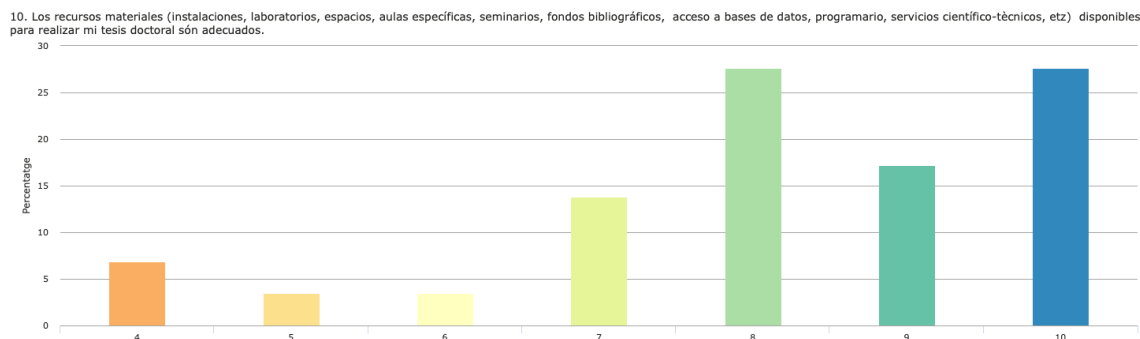
---

⁹ <http://www.urv.cat/ca/vida-campus/serveis/crai/politica-qualitat-crai/>, darrer accés 31 de gener de 2020.

¹⁰ https://enquestes.urv.cat/r/90016013_5faa655a54ee83.13448490, darrer accés 9 de juny 2021.

Figura 3.5.1.. Satisfacció dels estudiants amb els equipaments i instal·lacions (curs 20-21, n=37, 1-10).

Font: Informes de les enquestes de satisfacció 2019-20

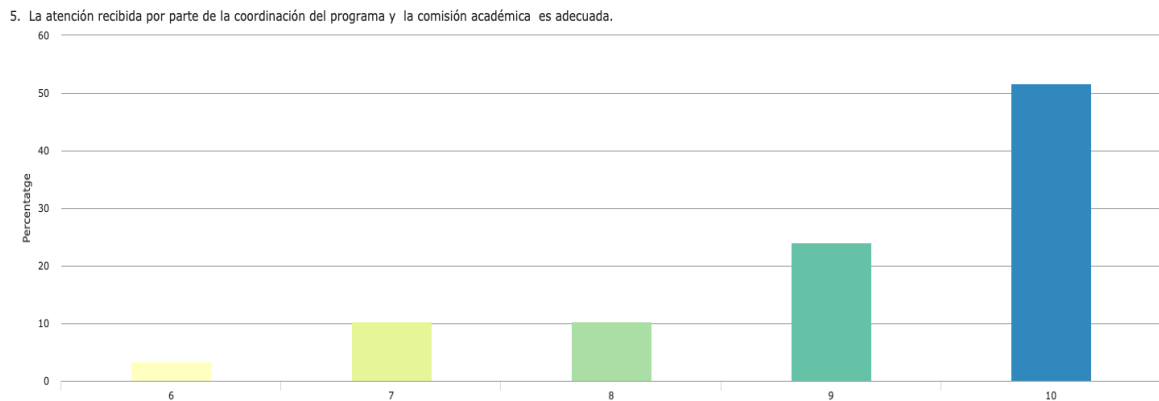
Les enquestes als directors/es mostren que la satisfacció en relació a les instal·lacions i els recursos disponibles per portar a terme la tesis doctoral és elevada. En l'enquesta del curs 17-18 el 75% dels enquestats (n=12) van puntuar amb 8 i 9 sobre 10 aquesta qüestió mentre que en l'enquesta del curs 19-20 (n=15) les opinions van ser més repartides, amb una puntuació mitjana de 7.27 punts sobre 10.

El procés del SIGQ que garanteix la gestió dels recursos materials i serveis de la URV és el PR-EPD-018 Gestió dels recursos materials i serveis (URV) (Evidència E.5.1). La disponibilitat dels recursos comentats i la molt bona valoració per part d'estudiants i professors ens permeten afirmar que els recursos i serveis són molt adequats per a una correcta consecució dels objectius dels estudiants, així com per una direcció acadèmica dels treballs. La CA, en sintonia amb els caps dels departaments implicats, ha assegurat que els estudiants a més disposen d'espais per a treballar amb els seus recursos (portàtils) o amb els oferits per la URV (sales d'ordinadors, equipaments, programaris, accés a bases de dades, etc.).

Satisfacció de l'alumnat i els directors i directores de tesis amb els estudis

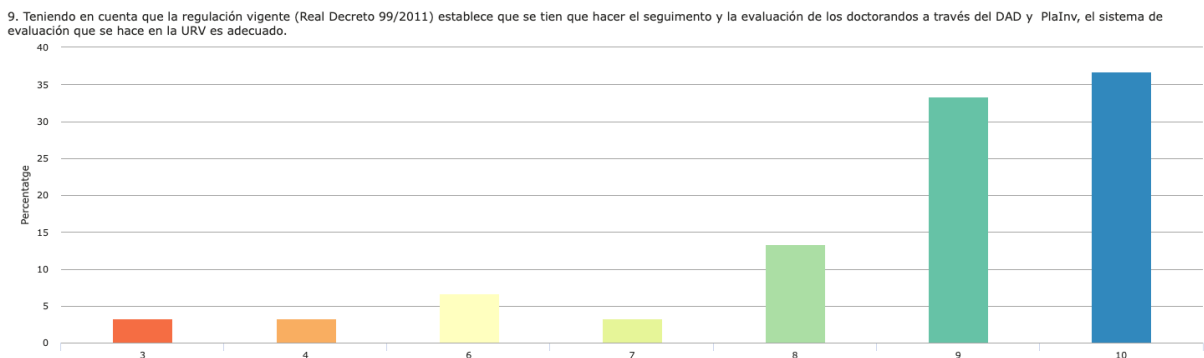
Gràcies a l'enquesta de satisfacció dels estudiants que la URV difon a través de diferents mecanismes, se'n desprèn que en global la satisfacció dels doctorands amb els estudis és del 8,3 sobre 10 el curs 2015-16 (n=9), 8,7 el curs 2017-18 (n=41) i 8,7 el curs 2019-20 (n=37). Per tant, trobem que és una millora significativa. Es pot observar que la participació en les enquestes ha pujat en relació al curs 2015-16, un aspecte que considerem positiu, més veient que el resultat de l'avaluació també ha quedat molt alt, proper als 9 punts. A l'estiu del 2020 es va poder comptar també amb les dades d'una enquesta realitzada als titulats on a la mateixa pregunta la satisfacció general amb el programa de doctorat va ser puntuada amb un 7,2 de mitjana. La dada també és molt positiva, tenint en compte que els estudiants titulats no sempre tenen una sortida professional en l'àmbit de l'acadèmia i que es produeix sempre un cert procés de distanciament una vegada els estudiants deixen de ser formalment alumnes URV.

Figura 3. 5.2. Valoració dels estudiants de l'atenció rebuda per la coordinació i la CA. Programa de Doctorat en Antropologia i Comunicació (curs 19-20, n=37)

Font: Informes de les enquestes de satisfacció 2019-20

Figura 3.5.3. Satisfacció general dels estudiants del seguiment i avaluació dels doctorats a través del SAD. Programa de Doctorat en Antropologia i Comunicació (curs 19-20, n=37)

Font: Informes de les enquestes de satisfacció 2019-20

Els gràfics anteriors provenen de l'enquesta de satisfacció als estudiants en relació específica al Programa de Doctorat en Antropologia i Comunicació el curs 19-20 (n=37).¹¹ Les enquestes posen en evidència que tant la valoració de l'atenció rebuda per la coordinació com per la Comissió Acadèmica és molt alta, amb més d'un 80% que puntuen amb 10 o 9 aquest element específic. Les activitats formatives del programa són també molt ben considerades.

Analitzant les dades en generals, veiem que hi ha una sèrie d'aspectes que estan molt ben valorats i que són:

- Coordinació i Comissió Acadèmica del DAC.
- Direcció de les tesis i atenció acadèmica dels estudiants del DAC.

¹¹ https://enquestes.urv.cat/r/90016013_5faa655a54ee83.13448490, darrer accés 9 de juny 2021.

- Pla formatiu, activitats organitzades i orientacions acadèmiques.
- Relació personal amb professors i professores, tracte humà, proximitat.

A nivell d'aspectes a millorar es troben aquells relatius als aspectes administratius, que sempre són complexos donats els requeriments de matrícula, preinscripció i tràmits però l'EPD, per respondre a aquest repte, disposa de la proposta de millora per a la digitalització dels processos administratius (2019-20 PM-EPD-3-04). Altres elements per fer més eficients els processos de certificació de cursos s'estan abordant des de l'EPD, l'ICE i la Secretaria.

D'acord amb la justificació aportada, considerem que **el programa de doctorat assoleix amb excel·lència l'estàndard segons el qual els recursos materials disponibles són molt adequats al nombre de doctorands/es i a les característiques del programa.**

En progrés vers l'excel·lència	S'assoleix	S'assoleix amb condicions	No s'assoleix
X			

5.2. Els serveis a l'abast dels doctorands/es suporten adequadament el procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral

Aquest subestandard donat que és transversal s'ha justificat a l'autoinforme transversal al gener de 2020 que la URV disposa dels serveis i recursos a l'abast dels doctorands molt adequats per facilitar el procés d'aprenentatge i per facilitar la incorporació al mercat laboral. El SIGQ recull els més generals en els processos PR-EPD-013 *Orientació a l'estudiant* (Evidència E5.2) per definir, revisar, actualitzar i millorar la gestió de l'orientació a l'estudiant i el procés PR-OOU-01 *Orientació professional* (Evidència E5.3). Però volem comentar els serveis que el propi programa de doctorat disposa per als seus doctorands i doctorandes.

Serveis d'acollida, d'orientació acadèmica

L'EPD organitza cada inici de curs acadèmic una **sessió de benvinguda i acollida** a tots els doctorands i doctorandes de nou accés on s'informa de diferents aspectes organitzatius acadèmics rellevants per la seva formació doctoral, com ara: Carta de compromís, Seguiment i Avaluació Anual, Pla de formació del doctorand, enquestes de satisfacció, calendaris, permanència, modificació de directors, etc. Com s'ha comentat prèviament, el programa de Doctorat en Antropologia i Comunicació reforça aquesta trobada amb dos reunions addicionals, una que coincideix amb aquesta sessió general i una altra en motiu de la Setmana del DAC a l'Abril.

En aquesta sessió s'aprofita per a orientar els estudiants sobre les implicacions que tindrà la realització dels estudis de doctorat a la URV per al seu desenvolupament acadèmic i professional.

Els doctorands també disposen de diferents eines de suport per complementar la informació sobre acollida o orientació acadèmica i/o resoldre dubtes:

1. Adreces de correu per a consultes generals o específiques: escoladoctorat@urv.cat, phd@urv.cat, tesis@urv.cat, phd.avaluacio@urv.cat, convenisepd@urv.cat

2. Demo sobre els diferents processos. Per exemple, s'inclouen enllaços a tutorials i guies sobre com fer la matrícula online, com fer l'avaluació i el seguiment del DAD i PLAINV.
3. Apartat de preguntes freqüents. Es van incorporant aquelles pàgines que generen més consultes.
4. Apartat Quina és la teva opinió? per fer arribar consultes, suggeriments, queixes, agraïments.. etc

A més, l'EPD també ofereix atenció presencial o telefònica per a consultes (contactes i horaris de l'Escola de Doctorat). L'Escola també compta amb una canal de comunicació "EPD informa" a través del correu institucional escoladoctorat@urv.cat que permet enviar avisos, notícies, inscripcions a activitats formatives transversals i generació de certificats d'assistència o informacions que poden ser d'utilitat. Estem treballant per tal que un futur aquest canal de comunicació es pugui realitzar a través del Moodle, ara mateix està implantat pels doctorands del programa Doctorat Industrial i alguns programes de doctorat (per exemple Ciència i Tecnologia Química, Estudis Humanístics, Biomedicina, Tecnologia Educativa) però volem que estigui disponibles per tots els programes de doctorat (2019-18-PM- EPD-5.2.01 Canal de comunicació a través del Moodle).

Durant el seu procés formatiu l'estudiant compta amb el suport de l'EPD que gestiona els estudis de més de 1.300 alumnes organitzats en 24 programes de doctorat (curs 2018-2019). La memòria anual que publica l'Escola de Doctorat recull de forma detallada les activitats acadèmiques i administratives del centre.

En el cas concret del programa del DAC disposem d'un espai específic al Campus Virtual des del curs 2018-19, en el qual estan donats d'alta tots els doctorands i professorat del programa. Encara que inicialment es va crear per tal d'informar sobre les activitats formatives del programa i per fer accessible virtualment els continguts formatius i les sessions de seguiment de la Setmana del DAC, el Campus Virtual és una via directa de comunicació amb els doctorand/es que permet a la coordinació del programa fer-los arribar totes les informacions d'interès. Amb l'impacte de la COVID-19 en les activitats acadèmiques, aquest instrument ha esdevingut essencial, ja que és la manera de poder tirar endavant les activitats programades per la Setmana del DAC del curs 2019-20.

Figura 3.5.4 Imatge del contingut del Campus Virtual del programa de doctorat

El Tauler d'avisos i notícies és un espai molt actiu on el coordinador informa de manera intensiva d'aspectes relacionats amb tràmits, terminis, avaluació, beques, ètica de la recerca, activitats formatives. Entre març de 2020 i març de 2021 es van emetre més de 90 missatges (Evidència E1.16). L'aula general del Programa de doctorat és un espai viu, amb tota la informació sobre Beques, Ajuts, aspectes acadèmics, tauler, i les activitats formatives en marxa (Evidència E1.17).

Beques, ajuts, mobilitat

Una part dels estudiants de doctorat realitzen la tesi en el marc d'una beca o contracte d'investigació. Des de la web d'Ajuts i premis per a estudis de doctorat i també des del propi de programa es poden consultar les convocatòries de beques, ajuts i premis corresponents als estudis de doctorat, ja siguin específiques de cada programa o generals, contractes per a la investigació (PMF-PIPF Programa Martí Franques, Programa Salvador de Madariaga, FPI, FPU, etc), Ajuts (ajuts per cotuteles, ajuts futurs investigadors, ajuts per a tesis doctorals en català, beques (La caixa a l'Amèrica del Nord, i Àsia, La Caixa INPHINIT, Fundació Jose Luis Oriol etc), Ajudes de mobilitat (Ajudes complementaries a les FPU, ajudes de mobilitat predoctoral del Ministeri, Erasmus K107 i K103) i la universitat també disposa de programes específics per la mobilitat durant els estudis de doctorat.

El programa compta amb uns Ajuts per a Estudiants del DAC que es convoquen de forma semestral per donar suport a la participació a congressos, publicacions, les estades de recerca encarades a obtenir el títol amb menció internacional i la realització de tesis. Es considera aquesta una bona pràctica específica del programa. Els ajuts inclouen conceptes com la inscripció, viatge i allotjament per a la participació en congressos i estades internacionals per a l'obtenció de Menció Internacional, així com per a publicacions (revisió i traducció) o per la lectura de la tesi (impressió) o la organització d'activitats per part dels estudiants. Les convocatòries són semestrals estan a disposició dels estudiants al campus virtual (Evidència E1.18). El procediment per sol·licitar-los és senzill i tan sols cal que l'estudiant registri una instància a la Secretaria del DAFITS dirigida a la Coordinació de Doctorat. Les sol·licitus s'estudien a la Comissió de Doctorat i s'atorguen en relació a la disponibilitat de fons. En el curs 2019-20 es

va millorar la dotació per als ajuts destinats a estades a l'estranger per a l'obtenció de Menció Internacional, justament amb l'objectiu de millorar aquest indicador. Aquesta mesura ha donat cobertura a un nombre d'estudiants per presentar resultats a congressos, publicar articles o realitzar estades internacionals (Juny 2020, 5 ajuts; Desembre 2020, 8 ajuts).

Serveis d'orientació professional i inserció laboral

L'orientació del doctorand o doctoranda sobre l'accés al mercat laboral la realitza, a un primer nivell, el director o directora de tesi i el tutor o tutora acadèmic, proporcionant una tutorització personalitzada en funció de cada àmbit d'investigació. En un segon nivell, la URV facilita informació general i institucional a través de l'Oficina d'Orientació Universitària (OOU) de la URV a través d'un programa de desenvolupament de la seva carrera que li faciliti la integració al món laboral, resumit en el procés PR-OOU-001 del SIGQ de l'EPD (Evidència E5.3). Aquesta informació s'ha ampliat i presentat a l'autoinforme per a l'acreditació dels aspectes transversals.

Al llarg del programa de doctorat, i articulat a través de seminaris i formació, els estudiant també tenen accés a informació sobre les aplicacions professionals de les investigacions, així com d'ocupabilitat, espais professional de desenvolupament de les seves carreres, etc. Un exemple, són els Seminaris de Comunicació Estratègica que organitza el Màster en Comunicació Estratègica anualment i que estan oberts com a activitat formativa a estudiants del Doctorat. Cada any tenen una temàtica diferent, sempre orientada a sortides professionals en l'àmbit de la comunicació. També els seminaris que ofereixen els Màsters del vessant antropològic tenen un alt component professionalitzador, amb convidats i conferenciantes que sovint venen de l'àmbit professionals. Totes aquestes sessions estan normalment obertes als estudiants de doctorat.

Un exemple de que l'orientació professional és bona és el nivell que han assolit els 23 doctors i doctores que han obtingut el títol des del curs 2013. Entre ells i elles, hi ha una gran majoria que treballen en l'àmbit universitari, després d'aconseguir el seu títol (vegis Estàndard 6). A banda, també hi ha graduats i graduades que han aconseguit llocs de treball en centres d'investigació, hospitals, i especialment en l'àmbit de la salut, l'educació i la comunicació.

D'acord amb la justificació aportada, considerem que **el programa de doctorat assoleix amb excel·lència l'estàndard segons el qual Els serveis a l'abast dels doctorands/es suporten adequadament el procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral.**

En progrés vers l'excel·lència	S'assoleix	S'assoleix amb condicions	No s'assoleix
X			

Estàndard 6: Qualitat dels resultats

Els estudis de Doctorat en Antropologia i Comunicació (DAC) estan enfocats a la formació d'investigadors, amb un èmfasi en la metodologia i les tècniques d'investigació habituals en aquests camps de coneixement. L'objectiu principal del DAC és el de preparar els doctorands per tal que siguin capaços d'iniciar i completar una investigació original i innovadora. Aquesta recerca es materialitza en l'elaboració d'una tesi doctoral en els camps de coneixement propis. Es pretén, per tant, formar doctors que realitzin una tasca investigadora de qualitat. Amb aquesta finalitat, aquests investigadors hauran de demostrar també un coneixement profund de la bibliografia específica del tema investigat, capacitat de síntesi i interpretació, així com el coneixement dels principals debats i de les aportacions científiques més recents, molt especialment en l'àmbit on hagin centrat la investigació. Atès que el doctorand és un estudiant i investigador en formació, el doctorat implica tant la consecució d'un projecte d'investigació original com el seguiment d'un pla de formació especialitzada i transversal.

6.1. Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès

Tesis doctorals

En el programa de doctorat en Antropologia i Comunicació s'han defensat 23 tesis doctorals des del curs 2013-14, en el marc del RD 99/2011 (Evidència 6.1). Han estat presentades per part de 7 homes i 16 dones. A més, durant el període d'avaluació (2013-2021) i abans de l'extinció dels programes de regulacions anteriors es van defensar 40 tesis doctorals més provinents dels programes d'Antropologia i de Comunicació anteriors al RD 99/2011 (RD 1393/2007 o RD 56/2005) (Evidència 6.2), la qual cosa confirma que el programa doctorat té una acreditada trajectòria en la realització de tesis doctorals. Les taules de l'annex 6 i evidències E6, així com els resultats exposats en aquest apartat, analitzen només les 23 tesis doctorals en el marc del RD 99/2011. La producció de tesis defensades s'ajusta als valors estimats considerant la dimensió del programa, el nombre de places de nou accés que oferta anualment i la continuïtat respecte als programes anteriors. Respecte a les 23 tesis específiques del programa actual, cal indicar que la qualitat dels resultats ha estat molt elevada ja que 18 tesis han obtingut la màxima qualificació, és a dir un Excel·lent Cum Laude (78,3%), mentre que la resta (5) van obtenir un Excel·lent (21,7%). Aquestes dades apunten que els resultats són molt òptims en relació a les qualificacions i tipologia de tesis.

El DAC disposa de dues modalitats de tesi doctoral, una modalitat de monogràfic i una modalitat de tesi per compendi d'article. Aquesta modalitat es va posar en funcionament el curs 2018-19 amb l'objectiu de vehicular una tendència que ja és força habitual també en el camp de les Ciències Socials i les Humanitats. De les 23 tesis presentades només 2 s'han realitzat amb la modalitat de compendis; ambdues amb obtingut un Excel·lent Cum Laude. En considerar la Comissió Acadèmica que el criteri de tesi per compendis s'havia de millorar, es va aprovar un nou criteri que modificava l'anterior i que entrarà en vigor per als estudiants que es matriculin a partir del curs 2021-22, aquest criteri es va informar a l'EPD amb anterioritat, i es va debatre amb tota la comunitat de professorat del DAC en una reunió extraordinària de la CA en març de 2021. Finalment la CA va aprovar el nou criteri en maig de 2021 (Evidència 6.6). Totes les tesis, tant en format tradicional de monogràfic com per compendis, han de seguir els procediments

de la URV per tal d'autoritzar el dipòsit. Les modalitats estan publicades a la web del DAC¹² i els tràmits per a dipositar la tesi a disposició dels estudiants a la web de la universitat.¹³

Com es pot observar a la previsió de tesis per al curs 21-22, hi ha una trentena d'estudiants que se'ls acaba el termini de dipòsit. Tot i això, molts estudiants demanen pròrroques per tal d'acabar els seus treballs i la situació pandèmica ha retardat les investigacions i els plans de desenvolupament de treball de camp, en una disciplina com la antropologia i la comunicació, que requereix sovint de presencialitat.

Les tesis doctorals del programa són pertinents, públiques (després de la defensa) i adequades per certificar els aprenentatges reflectits en el perfil de formació. Els temes de les tesis s'adeqüen a les línies de recerca del programa i els treballs presentats han permès adquirir les competències transversals i específiques del programa. Les temàtiques de les tesis estan d'acord amb les línies d'investigació i es focalitzen en aspectes innovadors i de transcendència social i acadèmica. Fins al moment s'han presentat 9 tesis en la línia d'Antropologia Mèdica i Salut Global, 4 en la de Comunicació i Risc i 10 en la d'Identitats contemporànies, espais urbans i representació. Tanmateix, els treballs tenen una naturalesa força transdisciplinària, seguint l'esperit que té el doctorat. La seva pertinència (vàlida) i qualitat (fiabilitat) són garantides pels mecanismes recollits a tal efecte en el PR-EPD-024 Dipòsit, defensa i avaluació de la tesi doctoral (Evidència 6.5).

Taula 3.6.1. Tesis defensades per línia de recerca

Línia de recerca	N. de tesis defensades	Percentatge de distribució
Antropologia Mèdica i Salut Global	9	39%
Identitats contemporànies, espais urbans i representació	10	43%
Comunicació i risc	4	17%
Total	23	

Respecte a les estades de recerca del doctorands/es, des del programa es fomenta que es realitzi alguna estada de mobilitat, ja que aquesta és una de les activitats formatives i transversal de la URV i que ja formava part de la memòria de verificació. En la majoria dels casos, són estades de 3-4 mesos en algun centre internacional de reconegut prestigi, per tal de poder obtenir el títol de doctorat amb menció internacional. En total s'han registrat 20 estades a diversos països (Alemanya, Argentina, Dinamarca, Perú, Regne Unit, Romania o Xile entre d'altres), amb 122 dies de promig per estada (que equivalen a 4 mesos) (Taula 6.3 de l'annex 6) Com s'ha indicat anteriorment, el PD ha implementat un sistema d'ajuts que compta amb específics per a estades de recerca, publicació d'articles o participació en congressos (Evidència 1.18).

¹² Consulteu www.dac.cat, darrer accés 1 de juny 2021.

¹³ Procés de defensa i dipòsit de la tesi, URV. <http://www.doctor.urv.cat/ca/doctorands/diposit-defensa-tesi/>, darrer accés 5 de febrer 2020.

Activitats formatives específiques

Tal com ja hem comentat anteriorment, des del programa doctorat es va fer una revisió de les activitats formatives, reduint les hores dels cursos, especialment dels obligatoris, i adequant els control i avaluació de les diferents activitats, per apropar-la a la dinàmica de treball real. A més, es van fer canvis substancials en l'organització del Seminari de Seguiment i del Seminaris Metodològic, que es van incorporar en la Setmana del DAC, amb notable èxit i bons resultats. Aquestes modificacions en les activitats formatives respecte al que apareixia a la memòria de doctorat verificada ha estat avaluada i aprovada per AQU Catalunya el 9 de desembre de 2019 (Evidència P2.9).

La Comissió Acadèmica del DAC és l'encarregada de l'organització, el disseny, la supervisió i la coordinació de les activitats de formació específiques de cada programa de doctorat i també la responsable de garantir que l'avaluació dels resultats d'aprenentatge són coherents amb el perfil formatiu. El programa desenvolupa una sèrie [d'activitats específiques](#) que cal satisfer per a poder dipositar la tesi publicades a la web del programa. L'oferta d'activitats formatives és molt alta i des del DAC s'ha realitzat una feina de recopilació de jornades, seminaris, conferències, tallers i altres tipus d'esdeveniments formatius que s'ofereixen als doctorands i que poden seguir i acreditar al seu DAD. Aquesta llista aboca fins a 105 activitats diferents realitzades entre 2013 i 2021 (Evidència. 6.4). A la web del DAC (www.dac.cat), els estudiants disposen en tot moment del quadre amb el tipus d'activitats formatives que incorporen:

- Seminaris de seguiment (obligatòria).
- Seminari metodològic (obligatòria).
- Assistència i presentació de comunicació en col·loquis, seminaris i congressos (obligatòria).
- Estadets de mobilitat (optativa).
- Organització de col·loquis (optativa).
- Publicacions (obligatòria).

Els Seminaris de seguiment i el Seminari metodològic s'ofereixen en el marc del que denominem Setmana del DAC. Aquesta activitat és una bona pràctica del programa, que ha vingut organitzant-se amb èxit en els darrers anys, un èxit quantitatiu i qualitatiu (taula 3.6.2). En cas que l'estudiant no hagi acomplert un nombre mínim d'assistència a la Setmana del DAC, la CA té en compte la realització cursos o seminaris addicionals i equivalents que també s'organitzen amb la participació del DAC (Evidència 6.4) o que l'estudiant ha rebut en altres institucions o programes. La CA pren decisions al respecte de l'acompliment i avalua els casos on els estudiants aporten activitats formatives assimilables i alternatives a les descrites en el pla formatiu propi, combinant flexibilitat amb rigorositat. En tot cas, s'assegura que els doctorands han seguit no només una trajectòria productiva i formativa adient.

Figura 3.6.1 Activitats formatives del programa de doctorat

► Activitats formatives específiques

A més de les activitats formatives transversals, el programa de doctorat preveu un seguit d'activitats formatives específiques, en defineix l'organització temporal i caràcter (optatives o obligatòries).

Per al programa de doctorat d'Antropologia i Comunicació, les activitats específiques són les següents:

1. Una jornada anual centrada en un tema específic relatiu a la recerca en general amb la corresponent especificitat en els camps de l'antropologia i la comunicació.
2. Un seminari de seguiment anual en què els doctorands dels cursos posteriors al primer exposen l'estat de desenvolupament de la seva tesi davant dels companys de programa i dels professors.
3. Diversos cursos, xerrades i conferències aprofitant la presència en tots dos departaments d'investigadors i professors especialitzats en temàtiques vinculades al doctorat.

► Activitats de mobilitat i intercanvi científic

El programa de doctorat es pot fer íntegrament a la URV o a distància, si així es convé amb el director o directora de la tesi. No obstant això, la mobilitat suposa un valor afegit a la formació doctoral, per la qual cosa sol ser recomanable fer alguna estada de recerca a l'estranger.

Cal destacar que si el doctorand o doctoranda fa una estada de recerca fora de l'Estat espanyol per un període mínim de tres mesos i es compleixen els requisits que estableix el Reial decret 99/2011, podrà optar al títol de doctor o doctora amb menció internacional.

Més informació sobre la mobilitat a la URV: [Mobilitat](#)

Taula 3.6.2. Historial de la Setmana del Doctorat en Antropologia i Comunicació 2016-20

Curs/dates	Activitats realitzades	Participants ponents d'universitats	Estudiants ponents
2016/17 6-7 Abril 2017	Jornades de formació Seminari de Seguiment Temàtica general: Comunicació i Antropologia de la salut	Universidad Nacional de Cuyo, Argentina University of Sheffield, UK	22
2017/18 9-13 Abril 2018	Jornades de formació Seminari de Seguiment Temàtica general: Antropologia i cultura juvenil	Universidad de Buenos Aires, Argentina Universitat Pompeu Fabra Universidad Rey Juan Carlos	18
2018/19 8-12 Abril 2019	Jornades de formació Seminari de seguiment Temàtica general: Antropologia de alimentació i comunicació	Universitat de Barcelona Investigador sènior ICREA, URV. Universidad Nacional Autónoma de México	36
2019/20 14-17 Abril 2020 (on-line) ¹⁴	Jornades de formació Seminari de Seguiment Temàtica general: Territoris: dels comuns a la marca	McGill University, Canadà. Universitat de València Universidad Miguel Hernández	35
2020-21 14-17 Abril 2019 (on-line)	Jornades de formació Seminari de seguiment Temàtica general: Confinamientos, mirades desde la antropología y la comunicación	Universidade do Rio de Janeiro, Brasil Universitat Rovira i Virgili University of Cardiff Stockholm University	33
Total		15 ponències expertes	144

¹⁴ Cursos 19-20 i 20-21, on-line a causa del Covid-19

La Setmana del DAC s'ha consolidat com l'activitat de formació més destacable del Programa de Doctorat d'Antropologia i Comunicació de la URV. Establerta el curs 2016/17 per a donar resposta a les necessitats del pla de millora, ha estat un element aglutinador de la comunitat d'estudiants i professors. En el Seminari de seguiment es requereix als estudiants a fer una presentació pública, davant de professors i estudiants, dels seus projectes de tesi doctoral. Les sessions formatives (conferències i Seminari Metodològic) estan tematitzades i cada any van variant sempre en temàtiques que representen les línies d'investigació del doctorat. Les jornades serveixen per a establir vincles amb universitats internacionals i com es pot veure en la Taula 3.6.2. hi han intervingut experts del Regne Unit, Argentina, Mèxic, Suècia o Canadà, entre d'altres. El Seminari de seguiment ha aglutinat fins a 144 presentacions d'estudiants (es pot repetir), el que vol dir que gairebé tots els estudiants han anat passant per aquestes jornades.

La Setmana del DAC és especialment valorada pels estudiants internacionals que sovint segueixen el doctorat des de la distància i aprofiten la setmana per a realitzar una estada de treball, resoldre aspectes de la tesi, contrastar idees, reunir-se amb els seus directors i arranjar altres aspectes pràctics que sovint requereixen presència física al Campus de Tarragona. Les jornades dels cursos 2019-20 han estat excepcionals degut a les afectacions causades per la crisi sanitària del Covid-19. Cal destacar que, malgrat això, s'ha mantingut, canviant-ne l'organització i fent-la totalment de forma virtual a través del Campus Virtual. Es van usar eines on-line per a oferir conferències i seminaris en streaming, així com per fer possible el Seminari de Seguiment on els estudiants van presentar en un fòrum els seus projectes i la comunitat de doctorands i professors van poder intercanviar idees i debats. L'experiència de virtualització va ser un èxit amb 273 assistències síncrones en les Jornades de Formació de 2019-20 i 344 el curs 2020-21 (que aglutinen conferències i seminaris metodològics), i centenars de missatges als fòrums del Seminari de Seguiment (Evidència E6.7). Els estudiants van ser requerits a visualitzar les conferències i seminaris, així com a fer un seguiment del fòrum i realitzar resums i reflexions que van pujar al Campus Virtual. Els estudiants són requerits a lliurar treballs i activitats de reflexió, a banda d'assistir a les jornades. La CA va certificar les assistències on-line i les presentacions i va assegurar la qualitat i el seguiment de l'esdeveniment en un moment complex, evidenciant una vegada més la seva capacitat de reacció (en aquest cas davant una situació sobrevinguda com es la pandèmia).

El DAC avalua de forma anònima i pel seu compte l'experiència dels estudiants i professors durant la Setmana del DAC. Les enquestes s'adrecen a estudiants i professors i s'utilitza una plataforma externa a la URV (Evidència E6.10). Les avaluacions tant de l'any 2019-20 com del 2020-21, que es van organitzar en modalitat on-line, han obtingut uns resultats que podem qualificar d'excel·lents en aquestes valoracions. En la següent taula es poden apreciar alguns dels resultats de l'any 2020-21. Destaquen especialment la valoració de la coordinació general i de la informació rebuda per a participar-hi, ambdues excel·lentment puntuades en el promig total.

Taula 3.6.3. Valoració de la informació rebuda sobre la Setmana del DAC per professors i estudiants (curs 20-21, 1-10)

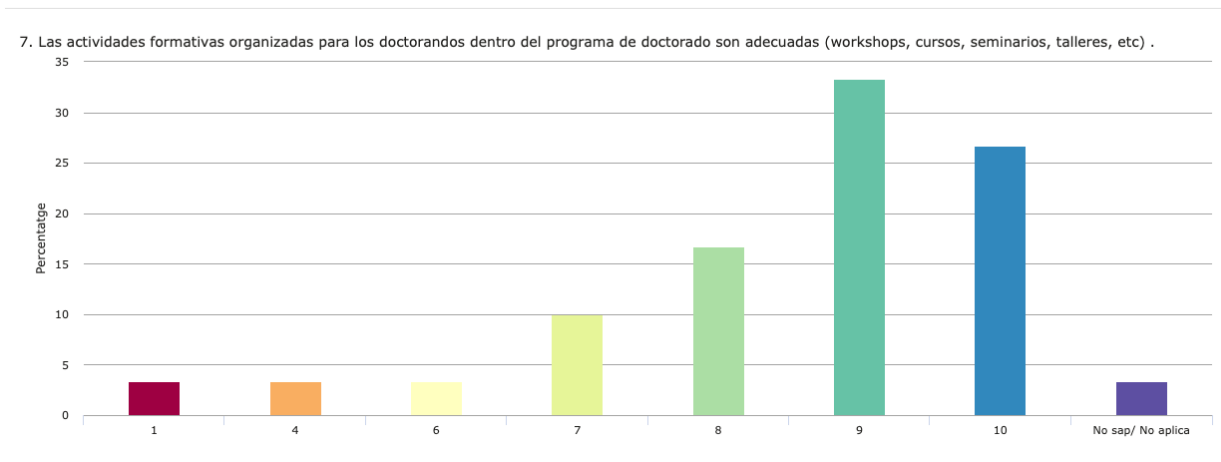
	¿Cómo valoras la información recibida sobre la participación en la Semana del DAC?	¿Cómo valoras la calidad del contenido de las Jornadas de Formación (conferencias y sesiones metodológicas)?	¿Cómo valoras el funcionamiento técnico de las Jornadas de Formación (conferencias y sesiones metodológicas on-line)?	¿Cómo valoras la calidad del contenido de las presentaciones mediante debates abiertos por I@s estudiantes y de la discusión en el fórum del Seminario de Seguimiento?	¿Cómo valoras el funcionamiento técnico de las presentaciones mediante debates abiertos por I@s estudiantes y de la discusión en el Seminario de Seguimiento?	¿Cómo valoras la coordinación general de la Semana del DAC on-line?
Curs 19-20 (n=40)	9,3	8,4	9,0	9,0	8,9	9,4
Curs 20-21 (n=23)	8,4	8,2	8,3	8,3	8,2	9,0
Promig	9,0	8,3	8,7	8,6	8,6	9,2

La Setmana del DAC s'ha convertit i es presenta com una activitat obligatòria. Tot i això, si algun estudiant no ha tingut l'oportunitat d'assistir-hi, la CA pot considerar altres formacions alternatives en paral·lel durant la trajectòria del doctorand, així com la participació en seminaris i conferències on el DAC. És el cas del col·loqui anual del Medical Anthropology Research Center (MARC), que l'any 2020-21 va celebrar [la seva cinquena edició amb la col·laboració del DAC](#), o les jornades i conferències que s'organitzen tant des del Màster en Comunicació Estratègica (MASTERDEC) com des del Màster en Antropologia Mèdica (MAM) o el Màster en Antropologia Urbana, Migracions i Intervenció Social (MAUMIS). En conjunt, i afegida a la Setmana del DAC, el DAFITS i el DEC organitzen quantitat de col·loquis, congressos, jornades, seminaris i events acadèmics als quals poden assistir els estudiants de doctorat i que se'ls reconeix com activitat formativa. També els Seminaris de Comunicació Estratègica que s'organitzen de forma ininterrompuda des del curs 2017-18, o per exemple el recent Congrés internacional "El cuidado de mayores y dependientes: avanzando hacia la igualdad de género y la justicia social / Caring for elderly and dependent people: promoting gender equality and social justice". En conjunt, en els anys avaluats, s'han comptabilitzat 105 activitats formatives diferents que s'han ofert als estudiants del DAC com a activitats que es podien reconèixer en el pla formatiu particular del programa (Evidència E6.4).

Com ja s'ha comentat a l'estàndard 1.2, a les enquestes realitzades els doctorands/es van valorar positivament aquestes activitats, però no així els directors de tesi en la primera de les enquestes. En el curs 2017-18, es va preguntar de forma específica a tots els estudiants de la URV per les activitats formatives, diferenciant les específiques del programa de les activitats transversals organitzades per la EPD, els doctorands/es van valorar les activitats formatives específiques del programa amb un 8,1 de mitjana i amb un 7,8 les transversals, mentre que els directors van valorar amb un 7,5 les activitats específiques i amb un 7,4 les transversals (veure resultats taula 1.9 de l'annex).

Al llarg d'aquest anys la valoració de les activitats formatives específiques del programa del DAC han millorat ostensiblement. Així, en l'enquesta realitzada el curs 2019-20 (n=37), els estudiants puntuen amb un 9,43 la pregunta "El seguimiento y atención por parte del director de la tesis es adecuado", i amb un 8,34 la pregunta "Las actividades formativas organizadas para los doctorandos dentro del programa de doctorado son adecuadas (workshops, cursos, seminarios, talleres, etc.). Això posa de manifest que els estudiants del DAC tenen un promig superior de satisfacció en les activitats pròpies del DAC (8,34) que el nivell de satisfacció general dels estudiants de doctorat en les activitats pròpies dels seus programes (7,4).

Figura 3.6.2. Satisfacció amb les activitats formatives específiques del DAC (19-20, n=37)¹⁵

Activitats transversals

Com s'ha explicat a l'estàndard 1.2 d'aquest autoinforme tots els estudiants de doctorat disposen d'activitats formatives transversals, definides al pla de formació transversals. Que va ser definit gràcies als resultats de les primeres enquestes, on l'EPD va traslladar al seu pla de millora 2015-2016 l'acció PM-07, tenir un programa de formació en competències transversals dels doctorands/es implantat el curs 2021-2022. Amb aquesta finalitat, l'EPD juntament amb la comissió delegada del CDE per formació (formada per coordinadors/es de programes de doctorat) i l'Institut de Ciències de l'Educació van elaborar durant el 2016 el [Pla de Formació Transversal per a doctorands de la URV](#) (Evidència E1.12). Les activitats emmarcades dins del Pla de Formació del Doctorand es van organitzar per competències transversals que haurien d'adquirir els doctors/es URV i es van millorant i adaptant a les necessitats que manifesten els doctorands a través de les enquestes (Annex 5) i/o a través de la comunicació amb els coordinadors/es

L'EPD és l'encarregada i responsable de proporcionar una oferta oberta a tots els doctorands i doctorandes de la URV a través del [Pla de formació transversal pels doctorands de la URV](#) (Evidència E1.12). A més de coordinar, fer la difusió del cursos, seminaris i activitats disponibles a la URV, l'EPD ha consolidat el seu compromís en l'assegurament que els doctorands adquireixin les competències i habilitats relacionades amb la investigació científica de qualitat, a través del

¹⁵ https://enquestes.urv.cat/r/90016013_5faa655a54ee83.13448490, carrer accés 10 de juny de 2021.

Programa de Formació Transversal per a Doctorands de la URV (Evidència E1.12). Aquest programa, que respon a les necessitats de formació dels futurs doctors i doctores i facilita l'adquisició de competències transversals, també té com a finalitat trencar amb el tradicional aïllament del personal investigador en formació en un grup d'investigació i establir un punt de trobada per als doctorands i doctorandes de totes les àrees científiques. Dintre d'aquesta oferta, hi ha cursos per millorar la formació dels doctorands /es en anglès (del tipus "Writing Scientific articles in English" o "Presentation Skills in Science & Technology", "Your First conference" o "Using Posters to Communicate Research" així com a cursos de diferents temàtiques ofertats en anglès per a que els estudiants internacionals hi puguin accedir (Exemples: "Research Data Management", "The Literature Review Process in Science & Technology", "Get the Most of your PhD to Become an Independent Researcher: tricks of the trade" o "A Toolbox for Improving Creativity in Research"), per tal de donar resposta a les demandes d'alguns doctorands/es.

Figura 3.6.2. Oferta formativa del pla de formació transversal del curs 2020-21

Formació en competències transversals per doctorands 2019-2020

Inclou activitats formatives transversals, comunes a tots els doctorands, o específiques, de l'àmbit del doctorant. Aquestes activitats responen a les activitats de formació dels futurs doctors i doctores per a facilitar l'adquisició de competències.

- > Veure cursos de Doctorand 2016-2017
- > Veure cursos de Doctorand 2017-2018
- > Veure cursos de Doctorand 2018-2019

Llegenda d'icones: Inscripció Oberta Tancada Pendent

Programa Descarregar el programa No disponible

Inscripció	Programa	Codi	Nom	Data inici
Abril				
		06ID0008-2	Writing Scientific Articles in English (Ed. 2)	06-04-2021
		06ID0009-1	Making effective presentations in English	07-04-2021
		06RE0019-5	La tesis doctoral: Diseño y desarrollo por artículos	09-04-2021
		06RE0037-1	Como innovar en mi investigación	09-04-2021
		06CR0040-5	Estratègies per optimitzar els costos de publicar en accés obert (Ed.5)	13-04-2021
		06CR0042-3	Identificadors i perfils dels investigadors: ORCID, Scopus Author ID, Publons (WoS) i Google Scholar (Ed.3)	14-04-2021
		06IT0022-1	Els Objectius de Desenvolupament Sostenible: Una agenda per a la humanitat i per al planeta	14-04-2021

L'avaluació de les activitats formatives depèn de la tipologia de l'activitat. Les activitats formatives organitzades per la Universitat (transversals o del programa) són avaluades pel professorat mitjançant els mecanismes definits per a la pròpia activitat i són acreditades, si escau, amb certificació d'assistència i aprofitament. Les activitats externes són avaluades pel director/a de tesi i per la Comissió Acadèmica. Segons les dades disponibles en l'enquesta del curs 19-20 (n=37), la valoració de les activitats formatives transversals organitzades per l'escola és puntuada amb una mitjana de 8,17.¹⁶

¹⁶ https://enquestes.urv.cat/r/90016013_5faa655a54ee83.13448490, darrer accés 10 de juny de 2021.

En el marc del programa de doctorat els estudiants han realitzat i les han registrat al seu document d'activitats per a l'avaluació del seu director/a el darrer curs acadèmic activitats formatives (vegeu taula 6.4 de l'annex 6). Aquesta taula té només un valor orientatiu doncs no podem arribar a saber amb detall si els doctorands informen de totes les activitats que realitzen.

Segons l'anàlisi de les enquestes de satisfacció dels estudiants de doctorat de tots els programes de doctorat de l'EPD que realitza biennalment la URV (Evidència E3.3), la valoració global de la formació transversals i específica va millorant lleugerament d'un 7,3 el 2017-18 a un 7,5 el 2019-20 i l'específica d'un 7,4 a un 7,6 veure taula 3.6.3. Encara que els suggeriments més comuns segueixen fent referència a l'oferta on line i a l'idioma com l'enquesta del 2017-18, per tant les propostes de millora dels anteriors plans de millor ja són adequades. Aquests suggeriments que s'analitzaran pel CDE amb més detall i si s'escau es tindran en compte en el Pla de millora 2021-22 i en el Pla de Formació transversal són:

- Millorar l'oferta acadèmica on-line i proposen que els cursos presencials es facin a la vegada on-line en streaming
- Excessius cursos en català, més cursos en castellà, més cursos en anglès.
- Descomptes en cursos del SL, poder fer cursos d'altres idiomes Alemany, Xinès, etc
- Manca de cursos sobre estadística i metodologia, cursos més internacionals o amb professors de prestigi, són més interessants els del PROFID. Cursos de PRL en anglès
- Expedició de títols més ràpida

Com s'observa a la taula 3.6.3 els directors/es de tesi valoren més alt que els doctorands amb un 8,1 el 2019-20 i un 7,7 el 2017-18 les activitats formatives organitzades dins del Programa de Doctorat.

Taula 3.6.3 Grau de satisfacció dels estudiants de doctorat amb les activitats formatives de tots el programes de doctorat de la URV

Pregunta	Curs 19-20	Curs 17-18	Curs 15-16
Estudiants de doctorat			
Activitats formatives del programa de doctorat són adequades	7,6	7,4	6,3
Activitats formatives generals i transversals son adequades	7,5	7,3	
Directors/es de tesi			
Les activitats formatives organitzades dins del Programa de Doctorat per als doctorands són adequades (workshops, cursos, seminaris, tallers, etc).	8,1	7,7	

Font: Enquestes de satisfacció de doctorands i directors de tesi

Analitzant les enquestes de satisfacció de tots els programes de doctorat del curs 2017-2018, l'EPD va detectar la demanda de cursos virtuals i en anglès, per tant al pla de millora s'ha incorporat la proposta 2019-20 PM-EPD-1.2-01. Segons la qual es revisarà l'oferta actual de cursos transversals per adaptar-los a les necessitats dels doctorands i es treballarà en el projecte de formació transversal semi-virtual de la Xarxa Vives, aquesta proposta de millora ha avançat a bon ritme, l'ICE ha fet un esforç per tal d'ofertar el curs 2019-20 13 cursos transversals on-line que ha continuat durant aquest curs 2020-21, i respecte els cursos ofertats en diferents idiomes també s'ha avançat considerablement.

A les enquestes de satisfacció del curs 2019-20, s'ha detectat novament la demanda de més cursos on-line i la necessitat de revisar l'idioma d'impartició dels cursos ja que a més de més oferta de cursos en anglès, també demanen cursos en castellà per tant es tindrà en compte per la proposta de millora 2019-20 PM-1.2-01 i respecte el contingut dels cursos proposen que hi hagi oferta de cursos sobre estadística i metodologia, aquesta proposta no s'incorpora al pla de millora, ja que considerem que quedarà implantada el curs 2021-22 quan els doctorands tindran accés a tota l'oferta formativa d'assignatures de grau i màster de la URV, podran assistir com a oient i no seran avaluats, i per accedir caldrà que hi estigui d'acord el director/a de la tesi i el professor de l'assignatura. Altres demandes minoritàries que s'han detectat i caldrà analitzar properament abans d'incloure-les al pla de millora són: Descomptes en cursos del Servei Lingüístic, oferta de cursos en altres idiomes com xinès, alemany, etc, expedició dels títols dels cursos més ràpida. Finalment el CDE de l'EPD va detectar també una necessitat de formació transversals en temes relacionats amb aspectes ètics de les tesis doctorals, qüestió sobre la qual ja s'han fet passos per abordar-la en els cursos propers. Com ja s'ha posat de manifest, la valoració de l'oferta formativa transversal per part dels estudiants i dels professors és força positiva.

Seguiment i avaluació

Els procediments i mecanismes concrets per valorar el progrés i resultats d'aprenentatge són la supervisió de la tesi, el seguiment dels estudiants de doctorat, l'avaluació del pla d'investigació (PlaInv) i el document d'activitat del doctorand/a (DAD), tal i com es va detallar a la memòria de verificació i com s'explica a la pàgina 5 de l'estàndard 1.2 d'aquest autoinforme. Aquests procediments són públics i accessibles des de [la web de l'EPD](#), a l'apartat de Seguiment i Avaluació del doctorand/a, i estan recollits al SIGQ, al procediment PR-EPD-023 *Supervisió i seguiment del doctorand/a* (Evidència E1.6)

Els directors i les directores del programa són els encarregats de fer el seguiment i l'avaluació del pla d'investigació (PlaInv) i el document d'activitat del doctorand/a (DAD) en primera instància (Evidència 1.8). Aquesta avaluació feta pels director/es és després ratificada per la CA del programa i la EPD. Durant aquesta avaluació es comprova si els doctorands/es han fet les activitats formatives corresponents i com va l'assoliment dels objectius de tesi planificats, així com, si els aprenentatges adquirits pels doctorands i doctorandes són coherents amb el perfil de formació pretès. Aquesta avaluació, per tant, permet tenir un major seguiment de l'evolució dels doctorands i detectar possibles problemes tant relacionats amb les activitats formatives com amb el desenvolupament de la tesi en un moment on encara es pot solucionar o reconduir en el cas de que sigui necessari.

Posteriorment, en el moment del dipòsit de la tesi, la coordinació comprova que la tesi dipositada compleix els criteris especificats pel programa, format, publicacions, etc., així com que ha cobert les activitats requerides pel programa, o en presenta d'assimilables i alternatives, i elabora un petit informe que comparteix amb la resta de membres de la CA juntament amb tota la documentació presentada pel doctorand/a per tal d'aprovar el dipòsit de la tesi. Posteriorment, es presenta aquest informe per la seva aprovació al Comitè de direcció de l'EPD. D'aquesta manera es garanteix que totes les tesis dipositades al nostre programa compleixen amb els criteris de qualitat del programa.

D'acord amb la justificació aportada, considerem que el programa de doctorat **assoleix amb excel·lència l'estàndard segons el qual les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès i són pertinents per certificar els resultats d'aprenentatge.**

6.2. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat

Tesis defensades i durada mitjana del programa

A les taules que es presenten a continuació, a l'annex 6 i a l'evidència E6.1, es recullen els indicadors i la informació sobre les tesis completades en els cursos anteriors, dins del RD RD99/2011. De forma global, en el decurs d'aquests set cursos ha estat de 23. D'aquestes 18, han estat amb dedicació completa i 5 amb dedicació parcial i 16 han estat defensades per dones i 7 per homes. En general, es pot veure que la majoria de les tesis es realitzen a Temps Complet (TC) i una minoria a Temps Parcial (TP). La durada mitjana de les tesis ha estat de 2,93 anys en les de TC i 3,88 anys en la de TP. Tot i això aquestes dades no reflecteixen la realitat de la durada ja que els primers anys (2013 a 2018) 3 de les tesis provenien dels programes anteriors i ja estaven avançades. S'espera que els següents cursos aquesta durada augmenti ja sigui per la pandèmia o per la situació laboral dels nostres doctorands que han demanat prorrogues. Cal dir que en l'àmbit i disciplines és difícil que una tesi es pugui defensar en menys de 3 anys, ja que moltes tesis comporten la realització de treball de camp, i això és difícil d'encorsetar en un determinat espai de temps. En els darrers mesos s'ha detectat un increment de pas d'estudiants de TC a TP, així com de les prorrogues per a tancar la tesi. El fet que la mitjana de duració presentada en aquest informe sigui més baixa, es deu bàsicament a que tres de les tesis van ser presentades per doctorands que provenien d'un RD anterior, i per això, van poder ser defensades amb més celeritat i durant els dos primers cursos.

Abandonament del programa de doctorat

El nombre d'abandonaments total del programa és de 7 durant el període de 7 cursos, cosa que representa un 3,30% dels 212 estudiants matriculables (veure taula 6.3 de l'annex 6). Com s'observa el curs 2015-16 excepcionalment van haver 4 abandonament de cop però la tendència és que hagi 1 abandonament o cap cada curs. Dels 4 abandonaments del 2015-16, 2 procedien d'una baixa temporal i ja no es van reincorporar i 1 no es va presentar a l'avaluació del SAD. Però per norma general abandonen per la dificultat de fer compatible el doctorat amb un treball.

Taula 3.6.5 Evolució abandonaments

	Curs 2013-14	Curs 2014-15	Curs 2015-16	Curs 2016-17	Curs 2017-18	Curs 2018-19	Curs 2019-20
Doctorands abandonats	0	1	4	0	1	1	0
Taxa abandonament	0	12,50%	23,53%	0,00%	2,38%	1,89%	0,00%

- **Resultats científics de les tesis doctorals**

Respecte a les estades de recerca dels doctorands/des, com s'ha comentat anteriorment, 20 estudiants han realitzat estades de recerca durant el període analitzat, els primers cursos el % d'estudiants amb estades de recerca era del 7% aproximadament i en particular el curs 2015-16 el % d'estudiants amb estades de recerca es va situar en un 13,3%, aquest percentatge ha disminuït fins al 2% els cursos 2017-18, 2018-19 (veure taula 6.3 de l'annex 6). A més de les 23 tesis, 10 han obtingut la Menció Internacional (43,4%), una d'elles ha sigut en cotutela.

La qualitat de les tesis del programa queda demostrada amb el numero de publicacions dels egressats. L'any 2020 es va enviar un missatge als estudiants per recollir de forma manual els resultats en forma de publicacions ja que es va detectar que els estudiants no havien inclòs de forma sistemàtica al DAD moltes d'aquestes. En total es va recollir un document (Evidència 6.3) que suma un total de 126 publicacions entre 2013 i 2019: 73 articles, 6 ressenyes, 26 capítols de llibres, 8 llibres com editors, i 13 actes de congressos d'estudiants titulats. Les publicacions dels egressats/des havien tingut fins aquell any un total de 389 cites. Dels articles, destaquen els indexats en el Journal Citation Report (25) i a Scopus (40: 30 dels quals en quartils Q1 i Q2) . Aquest nombre de publicacions (126) evidència que els resultats obtinguts de les tesis doctorals satisfan molt adequadament l'assoliment de les competències del doctorat i els requisits del nivell de qualificacions del MECES i posen de manifest l'alt nivell de formació. Tanmateix, el fet que els estudiants no estiguessin registrant-les sistemàticament a través de la plataforma del SAD també va evidenciar un aspecte que cal millorar: cal insistir més als estudiants per tal que incloguin també els articles i ponències durant el període d'avaluació al seu document d'activitats. Això ja es va fer en el curs 2020-21 amb un missatge de reforç tant a estudiants com a professorat, de manera que entre tota la comunitat del DAC es treballi també per visualitzar tota aquesta tasca. Tot i això, aquest informe planteja en el Pla de millora una destinada precisament a reforçar la visibilitat de la producció de la comunitat del DAC en termes de publicacions i congressos (2020-21- PM-DAC-6.1) de forma que s'insisteixi més no només en la formació sinó també en registrar els resultats en aquest sentit.

D'acord amb la justificació aportada, **considerem que el programa de doctorat assoleix amb excel·lència l'estàndard segons el qual els indicadors acadèmics són adequats** per a les característiques del programa de doctorat.

6.3. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa doctorat

Com s'ha comentat a l'estàndard 3.2, per a tenir dades específiques del nostre programa, la coordinació ha fet un esforç per a seguir el perfil ocupacional dels egressats al programa d'Antropologia i Comunicació dins el període avaluable (2013-2020). Així, les accions específiques de seguiment dels titulats portades a terme pel programa de doctorat han estat:

- El curs 2019-20 es va enviar a tots/es els/les egressats/des del nou programa de doctorat un parell d'enquestes per correu electrònic:
  - Enquesta sobre Processos: A enviar a tots els Doctors i Doctores del programa
  - Enquesta sobre Carrera Professional: A enviar als Doctors i Doctores que fa més de 6 mesos que van defensar la tesi

El curs 2017-18 es va portar a terme una prospecció interna del DAC entre els egressats del DAC i de programes anteriors recents. Així, de 17 doctors/es en aquell moment, 14 continuaven relacionats amb la investigació, fent postdocs tant en universitats nacionals com internacionals o treballant en institucions on poden aplicar la seva expertesa. De fet, 2 es trobaven fent estades post-doctorals en diferents universitats (University of Ottawa i Universitat Rovira i Virgili), 5 s'havien consolidat com a investigadors-docents en diverses universitats (Universidad de Castilla La Mancha, Espanya; Universidad Pontificia Bolivariana, Colòmbia; Universidad Tecnológica de

Chocó, Colòmbia; Universidad de la República, Uruguai; Universidade Federal Santa Catarina, Brasil), i 1 treballava a l'Agència de Salut Pública de Barcelona. Per una altra banda, 6 es dedicaven a la docència, com associats (1 a la Universitat de Barcelona, 1 a la Universitat de Girona i 3 a la Universitat Rovira i Virgili) o com a docent (Escola Universitària Gimbernat). Altres 3 tenien ocupacions vinculades amb la docència en secundària, la funció pública, o l'exercici de professional autònom. Per tant, podem dir que en la majoria dels casos, el doctorat realitzat ha estat important per definir el perfil ocupacional actual dels nostres egresats i egresades. De fet, a l'enquesta realitzada entre els titulats, la valoració mitja d'aquesta pregunta ha estat d'un 9,0, la qual cosa, posa en evidència que aquesta formació ha estat important.

El curs 2019-20 es va fer una altra prospecció particular del DAC que va abastar els egresats i egresades de tots els programes que s'han portat a terme al DAFITS i al DEC a nivell històric. Van respondre gran quantitat d'antics estudiants, alguns en posicions sèniors. Les dades obtingudes apunten a que una gran majoria estava en actiu i la resta o bé estava jubilat/da o no es va obtenir cap dada. Es va evidenciar que els doctorands que surten de les aules d'Antropologia i Comunicació es dediquen de forma molt majoritària a la docència, i especialment a la docència universitària. També destacable eren les institucions on exerceixen, que es troben arreu del món. A més de les ciutats anteriorment, es van localitzar doctorats dels programes anteriors i corrents d'Antropologia i Comunicació de la URV a la Universitat de Halifax (Canadà), la School of the Art Institute of Chicago (EUA), la Universidad Autónoma de México, la Universidad de Guadalajara (Mèxic), FLACSO (Ecuador), Universidad del Zulia (Veneçuela), o la Universidade Pontificia Catolica Minas Gerais (Brasil). També hi havia a universitats estatals (Zaragoza, Complutense de Madrid, Granada) i catalanes (Oberta de Catalunya, Girona, Barcelona) i evidentment a la Universitat Rovira i Virgili. Entre els egresats també hi vam trobar professionals exercint a institucions i empreses reputades com el Congreso de los Diputados, la Policía Municipal de Tarragona, l'Hospital de Sant Joan de Reus, l'Ajuntament de Sabadell, el Gobierno de Aragón o l'Hospital Joan XXIII de Tarragona. Són només alguns exemples de fins on han arribat els egresats dels programes de doctorat d'Antropologia i Comunicació (com diguem aquestes dades ja feien referència no a l'actual programa sinó a l'històric de programes de doctorat en ambdós departaments). Tot plegat no només ofereix un termòmetre de la bona acollida dels doctorands en el mercat laboral sinó també va injectar un cert orgull a l'equip de professorat i de coordinació.

A banda, com s'ha comentat al principi del punt, l'any 2020 la URV ja va realitzar una enquesta general als titulats¹⁷ de tots els programes de doctorat. En el cas del DAC el 100% dels estudiants que van respondre (n=10) es trobava treballant. Pel que fa a la inserció laboral, el darrer informe de l'AQU a nivell de Catalunya apunta que un 95% dels doctorands en l'àmbit de les ciències socials tenen feina.¹⁸ Per les dades disponibles fins al moment, el DAC supera aquesta xifra, a més que consta que les tasques que desenvolupen els egresats del programa estan relacionades amb les funcions pròpies de doctor. La informació obtinguda corrobora que la inserció laboral dels doctorands/es és molt alta. En el moment de realitzar l'autoinforme, es va també comprovar que molts dels 23 estudiants titulats segueixen treballant en institucions universitàries com les següents, entre d'altres: Universitat Rovira i Virgili; Universitat Oberta de Catalunya; Universidad Autónoma de Barcelona; Universidad de Murcia; Universidad Tecnológica del Chocó, Colòmbia; Universidade Federal de Santa Catarina, Brasil; Universidad

---

¹⁷ <http://www.doctor.urv.cat/ca/escola-doctorat/enquesta/>, darrer accés 10 de juny de 2021.

¹⁸ https://www.aqu.cat/doc/doc_69542234_1.pdf, consultat el 14 de juny de 2021

Pontificia Bolivariana, Colòmbia; Univesidad de la República, Uruguay; Tampere University, Finlàndia; American University in Cairo, Egipte.

En general, i atenent a les dades que es van recollir a l'enquesta que s'ha comentat anteriorment, podem dir que els egressats dels programes de Doctorat en Antropologia i Comunicació (a nivell històric) presenten un molt bon nivell d'inserció laboral, amb una alta qualificació en entorns universitaris i del sector públic, en especial, i amb una presència important de professionals internacionals. L'enquesta més recent realitzada sobre els egressats actuals aboca que tots ells estan treballant. **Aquesta valoració ens permet afirmar que el programa aconsegueix amb l'estàndard amb excel·lència.**

La vinculació del programa amb els ocupadors

Les principals empreses i institucions on es troben treballant els titulats, com s'ha especificat anteriorment són universitats, institucions públiques, centres sanitaris, centres d'investigació o empreses del sector de la comunicació. El programa de doctorat i els directors/es de tesis manté una bona relació amb empreses i institucions. L'orientació del doctorand o doctoranda sobre l'accés al mercat laboral la realitza, a un primer nivell, el director o directora de tesi i el tutor o tutora acadèmic, proporcionant una tutorització personalitzada en funció de cada àmbit d'investigació. L'EPD facilita la inserció laboral, assegurant-se que totes les ofertes de posicions post-doctorals que periòdicament reben els investigadors participants al programa doctorat es redirigeixin al doctorands/es i als recents doctors a través de les vies habituals de comunicació. En cas que l'EPD rebi qualsevol convocatòria laboral, també les fa arribar als doctorands/es i titulats a través dels mitjans oportuns (per l'EPD informa o anuncia a la web) . En un segon nivell, la URV facilita informació general i institucional a través de l'Oficina de l'Estudiant (OFES), mitjançant un programa de desenvolupament de la seva carrera professional, que li faciliti la integració al món laboral, resumit en el procés PR-OOU-001 del SIGQ de l'EPD (Evidència E5.3).

Així, l'OFES com s'ha informat a l'autoinforme transversal de l'EPD (Evidència P2.16) disposa del Servei d'Orientació Professional de la URV amb l'objectiu de proporcionar als estudiants de qualsevol nivell acadèmic, un programa de desenvolupament de la carrera professional, facilitar la seva integració a la vida universitària i donar suport al seu desenvolupament acadèmic i professional. Mitjançant accions i programes formatius, es vol que l'estudiant pugui assolir i utilitzar estratègies, habilitats i coneixements adients per planificar i implementar el seu desenvolupament professional i personal.

Entre totes les accions del Servei destaquem les sessions d'orientació individual i tallers d'orientació a l'evidència E 6.9 es detallen les dades de doctorands/es que han assistit a aquestes sessions. L'OFES també gestiona, com s'ha detallat a l'autoinforme transversal (Evidència P2.16), el programa Alumni URV i Alumni Doctor, on els nombre de participants doctors/es ha augmentat considerablement fins a 390 el que la URV considera una molt bona dada ja que es un programa relativament nou.

Una iniciativa, també mencionada a l'autoinforme transversal de l'EPD (Evidència P2.16), per a facilitar la inserció laboral en el món empresarial dels nostres estudiants, que es fa anualment a la URV és el [Fòrum de l'Ocupació](#) als campus de la URV, que posa en contacte els futurs egressats amb potencials contractants del territori.

Com s'ha pogut comprovar, el DAC ha estat un programa de doctorat molt interessat en el futur professional dels seus titulats. En diverses ocasions ha realitzat prospeccions pròpies sobre l'ocupabilitat, en quantitat i qualitat, dels doctorands. Per altra banda, també la URV ha anat

millorant a nivell més global aquesta exigència. Una de les accions que s'ha portat a terme desde l'EPD ha estat la inclusió de l'Orcid de cada doctorand al SAD. Això permet certa facilitat en no perdre el contacte amb els egressats, ja que esdevenen part de la comunitat acadèmica global.

En conjunt, destaquen els excel·lents resultats en tesis presentades, la qualitat del resultat de les mateixes en termes d'avaluació, la producció d'articles científics per part dels estudiants, així com l'ocupabilitat. Per tant, d'acord amb la justificació aportada, considerem que el programa de doctorat **assoleix amb excel·lència, l'estàndard 6 segons el qual els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa doctorat.**

En progrés vers l'excel·lència	S'assoleix	S'assoleix amb condicions	No s'assoleix
x			

Pel que fa a la qualitat dels resultats del DAC destaquen els excel·lents resultats en nombre i qualitat de les tesis doctorals, amb una durada mitjana que no arriba als 4 anys, l'escàs fracàs traduït en les avaluacions anuals molt majoritàriament favorables i als pocs abandonaments. Destaca també l'adequació de les activitats, s'han organitzat gran quantitat de seminaris, jornades i cursos tant a nivell específic com transversal. El DAC ha mantingut i millorat la Setmana del DAC, que també ha esdevingut un esdeveniment que genera no només formació de qualitat sinó comunitat i identitat de programa. Per altra part, l'EPD ha estructurat adequadament les activitats formatives transversals que tenen la seva perspectiva de millora en l'augment d'activitats no presencials i en anglès (2019-20 PM-EPD-1.2-01). Considerem per tant que **l'estàndard 6 s'assoleix en progrés vers l'excel·lència.**